

TH. D. SPERANTIA

ANECDOTE POPULARE

BUCUREȘCI

TIPOGRAFIA ȘI LIBRĂRIA ȘCOLELOR

Str. Episcopiei, 96

I104242

TH. D. SPERANTIA

ANECDOTE

POPULARE

BUCUREȘTI

EDITURA LIBRĂRIEI ȘI TIPOGRAFIEI ȘCOALELOR

ENIU D. BALTEANU & C. P.-CONDURATU

96, Strada Lîpscani, 96.

[1886]

Aice voesc să dau numai lămurirea că : de se vor găsi cum-va în această carte nepotriviri cu spiritul poporului Român, să se știe că *Anecdotele* cuprinse aice nu sînt *culese întregi și gata* din gura poporului. Balade și cîntece populare se găsesc *întregi și în versuri*, iar anecdote nu. In *Anecdotele* mele numai fondul este popular, iar amănuntele, în cea mai mare parte, sînt puse de mine, care am încercat să imitez poporul. Deci, să se știe că, de se vor găsi nepotriviri, nu poporul este vinovat, ci eu.

Despre cuprinsul cărții nu zic nimic.

Las să zică alții.

AUTORUL.

ȚIGANUL LA STÎNĂ

Un țigan odineaoră, cum era dorit de caș
— Doamne, zise, bun e cașul, d'apoî unde găsi-l-ași ?!
Dar gaina se hrănește de-acolo de unde scurmă :
Deci și el pe drumul stîncei, lăsînd urmă lîngă urmă,
Peste rîpi, peste ponoare ca la praznic alerga
Si gîndind ce bun e cașul și-alerga și flucra.
Nu știea ce este cașul, nici o dată nu mîncase,
Dar știea că-î de mîncare de la alții cît aflate.

*

Așa merse și tot merse, peste cîmpî cu bucurie
Dar la stînă cînd ajunse, o găsi colo pustie,
Fiînd toamna pe sfîrșite, ceobanii s'aû fost mutat,
S'aû fost dus cu tot cu turme sê le duc la iernat.

*

Cum intră țiganu 'n stînă, se uită pe jos pe sus
Căută să vadă cașul oare unde fi va pus.

Și căta
 Și iar cata;
 Dar de unde caș să fie,
 Când era stîna pustie ?!

*

Iar văzînd că nu era
 Sta și el și fluera.
 Iară stînd și fluierînd
 Iși făcea el plan în gînd :

*

— Iaca stîna ! Unde-î cașul ?
 „Încă ochii nu-mî văzură
 „Să nu fie caș la stîna
 „Orî la crăsmă beutură.
 „Iaca, stîna-î mare, largă...
 „D'apoî unde-î cașul ? ! Unde ?
 „Pește 'n baltă, caș la stîna
 „Lumea toată așa-ți răspunde.
 „Zeû așa ! Poftim la stîna
 „Și te du cum ai venit
 „Ba, de rîsul lumei, încă
 „Și flămînd și ostenit !
 „S'apoî încă și romîniî
 „Parcă-î văd cum rîd prin sat :
 „Hei, mă ista, bun e cașul ?
 „Bre, dar mult îi fi mîncat ? !

*

Dar așa gîndind, deodată sare iuți ca ars din loc
 — Uite'și zice, să se plîngă omul numai de noroc !

„Eu mă plîng și staû coala
 „Și cașu 'n naintea mea !

*

Intr'un cuiû în fundul stînei rămăsese spînzurat
 Un hîrzob ¹⁾ ce-l pun ceobaniî, pe puțin la strecurat,
 Și țiganul îl zerise. Decî luîndu-l iute jos
 Îl cătă cu de-amăruntul și pe față și pe dos.
 Și precum era hîrzobul unsuros și slimuit
 Miróse țiganul, gustă ș'apoî zice : — Negreșit !

„Uit'te cașul

„Drăgălașul

„Cum s'ascunde, se 'ndosește

„Nici nu mișcă, nici nu suflă și la mine 'n jos privește !!

„Hei, acuma și romîniî, vin'aice dacă vor,

„Să mînînc în fața lor !

*

Vrînd apoî să și mînînce, să și puse jos în stîna,
 S'aseză frumos grecește și ținînd hîrzobu'n mînă
 Cearcă, mușcă dintr'o parte, dinprejur, de prin mijloc
 Dar văzînd că este tare vra să-l coacă și pe foc.
 Iar cînd sfîrîca mai tare, îl luă încetinel
 Și cu gînd să-l mai recească s'apucă să sufle 'n el.
 Dar fiind c'arsese șfara, hîrzobul s'a desdoit,

Drept în gură l'a lovit.

*

Aoleu ! strigă țiganul și mai cît p'aci să cază
 Nici cu ochii de durere mai că nu putea să vază ;
 Și scăpînd din mînă hîrzobul, cu-o 'ncrunată cătătura
 Îl împinge cu piceorul, ținînd mînele la gură :

*

— Du-te draculuî ! Îi zice.

„Du-te caș afuresit !

¹⁾ Hîrzobul e făcut dintr'o neua îndoită în formă de cerc, și țesut pe din neuntru cu șfară ca un grătar. Ceobaniî pun pe el streacătoarea.

„Strîmbătură cîrlobată

„Cine dracul te-a 'ndoit ?!

Și se uită 'ntins la dînsul ; că lovit precum era

Nu putea nici fluera

Numai cît se legăna,

Și cu gîndul se gîndea,

De durere ce-l dureau :

*

— Bre, dar ce cîrlobătură

„Nimeri de-a dreptu'n gură!!..

LUNĂ ORÎ SOARE ?

Într'o noapte odineaoară doi prietenî s'antîmplat
Unul cam în patru ițe, altul bine afumat
De la crîsmă să pornească în spre casă l'a culcat ;
Dar eșînd din crîsmă-afară și spre cer în sus cătînd
— Uit'te luna, zice unul. Cel'alt însă răspunzînd
— Las la dracu'î zice. Uit'te, iați de samă bre creștine.
„Asta-î lună, bre ?! E soare ! Vaî de lume, vaî de tine !...
„Să te trecî așa de grabă !... Să te'mbecî ! Păcat ! Rușine
„Să nu poți măcar cunoaște care-î lună care-î soare !
„Te căliși curat de-a bine, măî frățică, frățioare !
— Tacî că-î luna, măî romîne ! Ce vorbești tu n'are a face !
— Ba-î chiar soare ca toți soriî. Te poftesc, mă lasă'n pace ;
„Luna-î lună, soare-î soare.... Și... sfîrșește, tacî din gură
„Căci ești beat. E soare... Uit'te'l ce ferbinte-î ! Ce căldură...
„Nici nu simți acum pe semne ?! Bre dar gróznic te'mbătași !
„Te-ai cîrpit de tot, sermane ! Ești becisnic, pătimaș...
„Dar te uită ici la mine cum pășesc de drept!! He, heî !..

„Sunt bărbat odată, zdravăn ! Dar tu... pace, turtă, clei.
 „Dar acesta-î soare, soare... Uit'te-î soare, na ! să ştii !...
 „Ce mai zici acum ?...

— Nemică. Zici că treaz eşti, bine. Fiî !
 „Dar eă lună văd că este ; căci o văd destul de bine.
 — Ba eă văd curat că-î soare, dupe cum te vėd pe tine.
 — Ba-î chiar lună !...

— Ba-î chiar soare nici nu poate luna fi...
 — Lună-î...
 — Soare ! Ce tot lună ? Soare nu mai lehai...

*

Tot aș zicēd într'una
 Unul soare cel'alt lună,
 Întilnesc un om în cale
 Și-l poftesc ca să le spună
 Dacă-î lună orî e soare.

*

Însē omul ascultīnd
 Și la dīnșii cam zīmbind,
 Căci ș'acesta — vorba veche —
 Nu dusesse la ureche,
 — Mă ertați — le zice. Uit'te, nu-s p'aci, de cīt de-o zi
 Și, mă credeți, soare... lună... încă nu știu ce va fi.

ȘAUA ȘI ȚIGANUL

Un țigan umblīnd odată colīndīnd din sat în sat,
 După cum li-î obiceiul, într'o zi i s'a 'ntimplat
 Cam spre sară să găscască, līngă-o casă-un cal legat.

*

— Uit'te, zice-atunci țiganul
 „Calul singur noaptea 'n drum !..
 „De ! Noroc că-s om de treabă
 „Căci de-ar fi vr'un hoț acum,
 „L'ar fura și peste codri
 „Pe urlați cu el s'ar duce
 „Ș'apoi meargă pagubașul
 „Să-î iea urma, să-l apuce.“

*

Dar în gīnd aș gīndīnd
 Și pe prispă jos văzīnd
 Șaua gata pentru cal
 Zice 'n mintea lui :

— Halal !

„Uit'te şaua ! Auleu !
 „Oare-aşî şti s'o pun şi eă ?
 „Haî să văd şede-i-ar bine
 „Cînd ar fi pusă de mine ?

*

Şi cum zice, aşa şi face
 Pune şaua chiar şi pace !
 Iar la urmă cînd o pune
 Zice :

— Şede de minune !

„Dar aşî vra pe legea mea
 „Cînd oiă fi şi eă pe ea
 „Să văd cum i-ar mai şedeă.“

*

Iar gîndind astfel în sine
 Se sui pe cal de-a bine
 Ş'apoî zise :

— Cît se vede

„Rău de tot aşa nu-î şede !
 „Dar acum mi-î de mirare
 „Dacă-ar merge 'n fuga mare,
 „Cum e drumul pe coala,
 „Oare cum i-ar mai şedeă ?“

*

Ce să facă, decî, acum ?
 Să mai stea cu calu 'n drum ?
 Orî să-î dea să bea tutun
 Şi să spună că nu-î bun ?
 Dă-î călcăe şi porneşte
 Ş'apoî mîna voiniceşte :

*

— Hiî mai tare ! tot mai tare
 „Şi 'ne-o îtră, şi 'ne-un pic !
 „Hiî hăram mînca-te-ar lupul
 „Că doar nu ți-o fi nemic !“

*

Şi tot : hiî, într'una strigă, şi tot mîna ne'ncetat ;
 Şi'ncepînd cu gluma, calul înnadins l'a fost furat.
 Dar mergînd în fuga mare, nu ştiu cum se socoti
 Drept în drum lîngă-o pădure se opri şi poposi.

— Ian să văd îşi zise el

„După cît m'am necăjit

„Calul ista bun e oare

„Nu cum-va m'am procopsit ?

Şi zicînd acestea 'n gîndu-î, după cum şedeă călare,
 Incepu cu de-amănuntul ca să-l cate pe spinare...

*

Păgubaşul însă 'n urmă, cînd află de cal că nu-î,
 Întrebînd de uniî alţii ş'oblicînd de urma lui
 Apucă şi el, cu alţii tot călări şi cît coala
 Urmărindu'l mi-l găsiră pe cînd tocmăi nici gîndea

— Stăi ȕigane !

— Iaca 'ndată,

„Staă bădică, staă cum zici.

— Stăi dar spune-mî, coţofano,

„Că te sfărm pe loc aici,

„Cum de-aî vrut să-mî furî, ȕigane,

„Iapa ? Spune-mî orî te ieă

„Şi te spînzur

— Zăă bădică,

„Să mă bată Dumnezeă

Cat-o-1

„De-am furat'o !... Iato-î faţă !!...

„Ce te legi de capul meu ? !

*

„La pădure, doar, m'am dus

„M'am urcat pe-un carpîn sus

„Să culeg la carpine.

„Iapa să se scarpine

„Lîngă carpîn cînd s'a dat

„Carpînul s'a clătinat

„Şi-am căzut din întîmplare

„Peste dînsa drept călare !...

*

„Eû din pintinî dam să stea

„Ea fugea cît ce putea

*

— Bine, zice-atunce omul. Te-ai suit pe carpîn sus

„Şi călare, bof ! de-odată te-ai trezit precum ai spus ;

„Dar să-mî spuî, pe iapă ceoară, cine-a fost să pună şaua ?

„Haide spune !

— Spun, bădică. Dară şaua-î, vezi, beleua ! !...

*

„Ş'apoî lasă zcû, bădică !

„Nu-ţi închipui Dumneata,

„Că şi şaua ca şi mine

„A căzut de unde-va ? !

LUPUL ŞI OERIUL

Un oeriû odată dusu-s'a să vadă

Ce-î mai face turma. Şi s'a pus să şadă

Noaptea tot la stîină. Sara s'a culcat

Şi-a 'nceput să doarmă dus şi ne mişcat.

*

El dormea. Ciobaniî hodineaş şi ei,

Dar, ca cei cu grijă şi mai mititeî,

Trejî mai mult. Şi somnul pe furiş l'apucă

Dacă-ar fi nevoie gata să se ducă.

*

Cum dormeau cî însă, noaptea hat târziû,

Lupul, băiet harnic, ager, grijuliû,

Vine să mai cerce de e 'n bună stare

Turma, dacă are apă, de mîncare....

*

Vine jupîn lupul foarte liniştit,

Îşi iea şi tainul, cît a socotit....

Dar şi cîniî naibeî, cînd le-a mirosit

Haide toți să-î facă pompa cuvenită
 Zgomot fac și larmă ne mai pomenită,
 Fuga și ciobanii, șneră, sumuță,
 Chiue și cîinii după lup amuță.
 Și-alungînd ei lupul hai și ei, pe urmă.
 Țipă ce mai țipă și se 'ntorc la turmă

*

Dar cînd vin ceobanii îndrăciți de ciudă
 După-atîta fugă, după-atîta trudă
 Incepu stăpînul a 'ntreba și a zice :

*

— Ce-amutați, Ioane ? Cine-a fost aice ?
 „Ce comedii frate ! Ce-ți e dat să vezi ! !..
 „Fost'a lupul poate ? !

— D'apoî popa, crezi ?

*

— Auzit'ai dracul ? !... Bată-l cel de sus !
 „Și-a luat vr'o oaie ?

— D'apoî a adus ?

*

— Aî văzut dihanii !! Parcă-s niște hoți ! !..
 „Și... s'a dus la codru ?

— Dar la tîrg socoți ?

*

— Bre, bre, bre ! Și nu știi cîte-ar fi luat
 — Cîte oi anume ?

— Parcă-a numerat !

*

— Ei, apoî ! Dar nu știi, oare de-ale cui ?
 — De-ale cui ? mă 'ntreabă ! D'apoî de-ale lui ?

CALENDARUL POPEI

Intr'o vreme-a fost, se spune, de demult pe cînd a fost,
 Intr'un sat un popă hîtru și de carte nu prea prost,
 Căci zicea și de călare „tatăl nostru“ pe de rost,
 Numai una dintre toate s'a 'ntîmplat de nu știea —
 Sărbătorele — și 'n carte să le cate nu putea.

*

Așa iearna prin cișlegi s'a luat el l'antrebă
 Cînd se 'ncepe postul mare. Și de 'ndată ce-a aflat

Ca să țină binc minte
 Cît mai este mai nainte,
 Bobi de bob a căutat
 Și s'a pus de-a numerat
 Cîte zile
 Atîtea fire

*

Iară cînd a isprăvit
 Bobul tot de socotit
 Fără grijă nici habar

Puse bobu 'n buzunar
 Și cum ziua se trecea
 Cîte-un bob și el scotea
 Și-l mînea
 Orî lepăda...

(Cum socoți și Dumnéta).

*

— Iaca asta-î treabă bună,
 „Zice popa ! Tot așa
 „Cîte unul, cîte unul
 „Cîte-un fir oiū, tot lua
 „Și precum îmi este bobul
 „După zile numerat
 „Am să es cu socoteala
 „Cap în cap, taman, curat !
 „Tocmai cînd din buzunaru-mî
 „Bobul tot s'o isprăvi
 „Și lăsatul cel de brînză
 „Hop, atunce va veni.
 „Ș'apoi haide 'ncepe postul ;
 „Șapte săptămîni postești
 „Și cu una ba cu alta
 „Tocma 'n paști mi te trezești.
 „Bine zău c'am mai scăpat,
 „De pîrdalnicul de zile cît aveam de numerat !
 „Nu de altă, dar ți-î frică
 „Nu cum-va să n'o pățești
 „Cînd cu patru ochi în lume
 „Ca un cleric te numești.“

*

Însă iaca de 'ntîmplare preoteasa-î într'un rînd
 Mai grijind ca gospodina ș'antereul scuturînd

Nimeri colo și bobul cît era prin antereu
 Și de-odată zise 'n gîndu-î :

— Uit'te bietul popa meu,
 „Bată-l hazu, 'î place bobul !
 „Ș'apoi doară nu mi-a spus
 „Că puteam în tot de-a una
 „Cît de mult să-î fi tot pus
 „Ca să roadă cît o vrea
 „Și cît dinții i-or ținea !

Și de milă preoteasa vorbă multă n'a făcut
 Ce-aducîndu-și bob îndată, buzunarul i-a umplut.

*

Iară popa nici gîndea ;
 Socoteala și-o știea.
 Și cum-va de se 'ntîmpla
 Vr'un creștin de-l întrebă :
 Cît mai este pân'la post, atunci mîna 'n antereu
 Scoborînd, cătîndu'și bobul, îi zicea :

— O ! dragul meu,
 „Mare-î Doamne și 'ndurată
 „Mila celui prea înalt
 „Post îmi pare nu mai este
 „Anul ista nici cel'alt !
 „Este încă ! N'ai nevoie !
 „Pân la post mai este vreme.
 „Cînd o fi el — postul, lasă
 „Că vă spun eu ! Nu te teme.

*

Bietul popă tot prin ceruri și la cel înalt gîndea,
 Dar de mila preotesei nici prin minte nu-î trecea !

*

Dar odată cînd se duce popa nostru 'ntr'un alt sat
Vede paști și ouă roșii; și de-aceasta minunat
Zice:

— Ce-î mă rog? Ce este, oameni buni? Orî ce-ați pățit
„Ca să faceți ouă roșii?

— Dacă vremea le-a venit....

— Cum se poate?

— Se 'nțelege! Nicî atîta să nu știm!!
„Mîne-s paștel doar, tată! Mîncăm pască și ceocnim!!

*

Ce să facă-atunce popa? Lucrul naibeî, nu-î curat.
El își știe socoteala: bob, la drațul, numerat?!
Haî cu bob cu tot acasă! Lasă trebî și lasă toate
Și din deal, cînd satu-și vede, strigă 'n grabă cît ce poate:

*

— Heî! He heî! Noroade, gloate!
„Ce ședeți și nicî gîndiți?!..
„Mîni îs paștele, bre! Mîne!
„N'auziți?!.. Postiți! Postiți!

OAMENI NALȚI

Intr'o țară unde-va
Și'ntr'o vreme, pe cînd-va,
Fost'a fost un împărat
Prea chipos și nalt de stat
Iar Vizir avea voinic,
Dar mărunt, de stat mai mic.

*

Intr'o zi pe cînd ședeau
Și'ntre dînșii sfătueau,
Nu știu cum de s'a 'ntîmplat
Că vizirul supărat
Pe 'mpărat l'a cam brăzdat
Și cu-o vorbă l'a 'ncrunțat
Cât iera de împărat.

*

Împăratul i-a fost dis
Că-î de stat prea mic și a rîs;

Iar vizirul supărat
 Zis'a către împărat
 — „Ceî ce sînt de stat mai micî
 „Sînt cuminţi şi sînt voinici,
 „Iar cei nalţi şi deşiraţi
 „Sînt nebuni şi zvînturaţi,
 „Şi de vraî să-ţi dovedesc
 „Eu porunca'tî împlinesc.“

*

Împăratul porunci
 Ca să facă cum va şti
 Până cînd va dovedi.
 Şi poruncă-a poruncit
 Ca să cate negreşit,
 Dacă vra să mă trăiască
 Pe la curtea 'mpărătească,
 Să-î aducă, drept dovadă,
 Vr'o trei oameni nalţi să-î vadă :
 Fi-vor teferî orî nebuni,
 Orî zăbzeceî şi căscăuni.

*

Împăratul porunci
 Şi vizirul se primî
 Şi dădû poruncă grabnic
 De strigă prin tîrg şi crainic
 Ca cei nalţi de stat să vie
 Că-s chemaţi la 'mpărătie.

*

Prin tîrg crainiciî strigară
 Şi la curte s'adunară

Oamenî mulţi şi nalţi de stat
 Tocmai cum au fost chiebat.
 Alegînd vr'o trei i-au pus
 Intr'o casă 'n curte sus
 Şi-acolò puţin şezînd
 La 'mpărat s'au dus pe rînd.

*

Cel di'ntîiî care-a-venit
 Şchiop şi ciunt s'a nemerit.
 Împăratul l'a 'ntrebat :
 Cum de-î ciunt şi de-a şchiopat ?
 Omul zice : — „Împărate,
 „Eu sânt dascâl din păcate
 „Şi 'ntr'o vreme am poruncit
 „Ca şcolarii nesmintit
 „Orî şi cînd voiî stărnută,
 „Orî şi unde s'o 'ntîmplă
 „Din mîni tot să lase jos
 „Şi să-mî strige : *sănuîtos* !
 „Intr'un glas cu toţi de-odată
 „Şi din palme toţi să-mî bată.
 „Decî cu această 'nvătătură
 „Luni şi anî mai mulţi trecură
 „Până cînd mi s'a 'ntîmplat
 „Că băeţiî mi-au scăpat,
 „Scoţînd apă, ca din mîină,
 „Un cofeiî într'o fîntînă.
 „Cînd mi-au spus am alergat
 „C'o frînghie m'am legat
 „Şi băeţiî toţi s'au pus
 „Să-mî dea drumu 'nceet de sus,

„Până cînd va fi să pot
 „Pe cofeiū să-l prind, să-I scot.
 „Am intrat cofeiū am prins
 „Și veneam afară 'ntins,
 „Căci băcții toți trăgeau
 „Să mă scoată se silcau.
 „Tocmai, înse, cînd la gură
 „Niște raze 'mî străbătură
 „De la soare 'n ochi și nas
 „Și-un stărnut atunci am tras.
 „Cînd stărnut atunci de-odată
 „Toți în palme 'ncep să bată,
 „Ear eu cad și mă stălesc
 „Și schiopez și mă ciutesc.“

*

Impăratul ascultînd
 Zise, vorba încurcînd :
 — „Chiar nebun nu prea se pare
 „Dar prea multă minte n'are.“

*

Cel de-al doilea cînd vine
 Un obraz cu mîna-și ține.
 Impăratul îl privește
 Ș'apoi iară-și poruncește
 Ca să-î spuie ce-a pățit
 Și'n ce chip s'a betegit.

*

El începe : — „Impărate
 „Eu sunt dascal, din păcate,
 „Și scolarii într'o zi,
 „Nu știu cum se nimeri,

„Au venit cu toți mi-au spus
 „Că sînt bolnav și s'au dus
 „La un doctor ca să-l cheme
 „Să mă vadă mai din vreme.
 „Iar în urmă eu gîndesc
 „Doctorii cum lecuiesc
 „Și știind atunci prea bine
 „Că vr'un doctor cum îți vine
 „Pîn la altă vindecare,
 „Te oprește de mîncare,
 „Pîn ce doctor îmi aduc
 „M'așezai ce-va să 'mbuc.
 „Mîncam ouă, cînd de-odată
 „Iată doctorul s'arată,
 „Pe cînd tocmai am fost pus
 „Eu în gură-un gălbănuș.
 „Cînd îl văd mă zăpăcesc,
 „Dau să-l lepăd, nu 'ndrăznesc.
 „Și 'ntr'o vreme de al de acele
 „Il dădui după măsele.
 „Iar cînd doctoru-a intrat
 „Și-mi văzu-un obraz umflat
 „Puse mîna, pipăi,
 „Mai stătu se răsîndi
 „Și 'ntrebă apoi de mine :
 „De mă doare ? De rușine,
 „Că mă doare eu i am spus,
 „Atunci doctorul s'a pus
 „La tăiet și spintecat
 „Și obrazul tot mi-a spart

„Și mi-a scos din gură iară
 „Gălbănușu 'ntreg afară.
 — „Uite, vezi ce-avuși în gură ?!
 „Coșcogemite coptură ! . . .
 „El îmi zice : vezi ce-avuși,
 „Eu mă uit la gălbănuș ;
 „Și de doctor vindecat
 „C'un obraz remas'am spart.“

*

— „Ea aceasta-i hotărât
 „Chiar năuc desăvârșit,
 Zice-acuma împăratul
 Și strigă să vie-un altul.

*

Cînd pe al treilea chemară,
 Toți atunci se minunară :
 Trupu 'n casă i-au aflat,
 Iară capu 'n pod băgat.

*

Ce să fie, ce minune
 Nu se află nime-a spune.
 El în casă singur stînd
 Și o bortă 'n pod văzînd
 Pus'a capul și-a sucit
 Și tot hojma s'a 'nvîrtit,
 Pîn la urmă s'a 'ntîmplat
 Capu 'n bortă de-a scăpat.

*

Deci viziriu atunci de-odată
 Porunci la slugi să-I scoată.

Spart'au podul, l'au stricat
 Și l'au dus la împărat
 Tocmai cum l'au fost găsit
 Cu-o podea băgată-n gît.
 Împăratu', minunat
 De-așa poznă, l'a 'ntrebat
 De ce lucru este bună
 O podeală 'n gît să-și pună ?
 El îi spune că șezînd,
 Și o bortă 'n pod văzînd,
 Ne-avînd alta de lucrat,
 Pus'a capul și-a 'ndesat
 Și-a 'nvîrtit, a mai sucit
 Ca să-î treacă de urît,
 Până cînd s'a întîmplat
 Capu 'n bortă de-a scăpat.

*

— „Om nebun și prea netrebnic,
 „De ocară numai vrednic,
 „Lipsești om nerușinat,
 Zice bietul împărat —
 Ear de grijă-apoi cuprins
 Că vizirul l'a învins
 Și 'ngrijat și chiar de frică
 Nu și lui nebun să-î zică
 Pe vizir l'a întrebat
 Să-î răspundă răspicat :
 Cam ce lucru, ce stihie
 Cășunează nebulie ?

*

— „Ca pricină, prea luminate
 „Multe pot a fi de toate ;
 „Însă iată o greșală
 „Care-aduce nebuneală :
 „Părul barbei e bortit,
 „Și'n tot lungul e scobit.
 „Tăind barba, ca orî-care,
 „Borta, care păru-o are,
 „Se deschide și se scurge
 „Prin ea mintea, toată fuge.
 „Drept acea, negreșit,
 „Lucrul cel mai nemerit,
 „Barba 'n loc s'o tunzi s'o razî
 „Socotesc c'ar fi s'o arzî.
 „Când arzî părul se sucește,
 „Borta 'n capăt se lipește
 „Și prin ea de-aci 'nainte
 „Nu mai curge-un strop de minte.“

*

Împăratul bucurat
 C'ășa lucru a aflat,
 În loc barba să-și mai taie
 S'a închis într'o odaie :
 De-acum barba să-și parlească,
 Mintea să nu-și prăpădească.
 Lumînarea și-a aprins,
 În mîni barba și-a cuprins
 Și-a dat vîrfu 'n lumînare ;
 Inse părul arzînd tare
 Și la mîna-î ajungînd,
 Luă mînele pe rînd

Și de veste cînd a prins,
 Capul tot și-a fost aprins.
 Țipă, strigă : „vai de mine,
 „Ard, săriți !!“ Vizirul vine
 Și văzîndu-l cu mierare
 Strigă groznic, strigă tare :
 — „Săriți oameni și veniți
 „Și ne plîngeți ne jăliți :
 „Ceriul aspru ne-a certat,
 „Bietul nostru împărat,
 „Cum era cam vîntuit,
 „Boala azi l'au vitruit
 „Și curat a 'nnebunit ;
 „Căci din teafăr împărat
 „Azi foc capului și-a dat.“

*

Lume multă-atunci s'a strins,
 Pe 'mpărat la cap l'au stins ;
 Iar viziru 'și ie de samă
 Pe boierî la sfat îi cheamă.
 Și la sfat se sfătuesc
 Și cu toții hotăresc
 Ca vizirul să le fie
 Împărat pe 'mpărăție.
 Iar de-atunci înnainte
 Cu blăstăm și jurăminte
 Hotărît'au ca 'mpărat
 Să n'aleagă nalt de stat.

OVREIUL LOVIT

Un ovreu odată tot striga pe-afară
 Ca să sară lumea, satu 'ntreg să sară
 C'un băet obraznic și ne-astîmpărat
 L'a lovit cu-o piatră, drept în ochiul i-a dat.
 Își ținea cu-o mînă ochiul și plîngea
 Și striga ovreul și se lăinicea,
 Gura ca o moară nici că-î mai tăcea :

*

— „Hoț, tălhar, obraznic,
 „Făr de lege cîne,
 „Să te ieie dracul !
 „Țapăn până mîne
 „Să te vād. Cu piatra
 „Cum de-aruncî în mine ?
 „Ce ești tu ? Ispravnic ?
 „Ha ? Să-mî spuî tu cine
 „Ți-a dat voie ? Asta-î
 „Semn de 'nvățătură ? !..

*

Cum făcea ovreul larmăt mare, gură,
 Oamenî vin să vadă ce s'a întîmplat,
 Care-î pătimașul, care-î vinovat ?
 Întrebînd, ovreul spune că-î lovit
 La un ochiul cu-o piatră și că l'a chiorît.
 — „Ian să vād, îi zice, unul, se repede,
 Pe ovreu îl prinde și la ochiul îl vede.

*

— „Apoi n'ai nemica,
 „Ochiu-l vād curat,
 „Numa-î roș cu mîna
 „Cît l'ai tot frecat.
 — „M'a lovit...

— „Eî bine, te-a lovit o leacă
 „Asta nu-î nemica. Lasă, o să-ți treacă.“

*

— „Pentru ce să treacă ?
 „Spune șede bine
 „Ca să dea cu piatra
 „Tocma 'n ochiul la mine ?
 „Cine-î dă lui voie ?
 „Parcă l'am rugat ! ?
 „Parc'a dat un galbăn ?
 „Parcă ce mi-a dat ? !“

*

Tocma 'n astă vreme și băiatul vine
 Și-l întreabă 'n dată :

— „Ce te legî de mine ?
 „Cum că ți-am scos ochiul
 „Ce te-apucî să spuî ?

„Drept din cîte spus'ai
 „Nicî un lucru nu-i...
 „Cum să-ți scot eu ochiul,
 „Cînd nu te-am lovit ?
 „In călcăiū, cu picatra
 „Eu te-am nemerit.“

*

— „Las călcăiū să fie, ș'apoî ? Da-i frumos ?...
 „De ar fi fost acolo ochiū, nu l'ai fi scos ?...“

BABA ȘI POPA

Zic c'odat'un pop'anume
 Nu știu unde la vr'un sat,
 După ce-și făcuse sara
 Pravila, cînd s'a sculat
 Dimineată să se ducă
 Să slujească s'a 'ntîmplat
 Că trecînd așa din grabă,
 De pe somn, i s'a părut
 Că pe perna preutesei
 Ș'o căciul'ar fi văzut.

*

De 'ntru 'ntăiū s'a pus pe gînduri,
 Ș'apoî sama și-a luat
 Că se duce să slujească,
 Și ca popă-i chiar păcat
 Să mai facă vuet, sfadă
 Mai nainte. Și a pornit

La beserecă la slujbă
Parcă nici n'ar fi zărit.

*

Preuteasa 'n urma popei
S'a gândit, s'a resgândit :
Ce să facă cum s'o dreagă ?
Și-a trimes de i-a chiebat
Înadins din sat o babă
Ca s'o 'ntrebe, și-a 'ntrebat
Ce să facă ?

*

Baba 'ndată
Nu prea mult a socotit
Și 'ntr'o clip'a zis : — „mămucă
„Pot să zic c'am isprăvit,
„Numai spune-mi, drag'a sară
„La mîncare ce-ați mîncat ?“
— „Usturoiu cu sfeclă mamă.“
— „Apoi las că te-am scăpat.“

*

Numai galbăn de minie
Și 'nciudat pe preuteasă
Popa după ce-și gătise
Slujba lui venea spre casă
Și grăbea, grăbea s'ajungă,
Cum e omul necăjit,
Cînd de-odată, hop și baba
Înnainte-i a ieșit.

*

— „Plecăciune, zice baba
„Sărut dreapta doi părinți,

„Ce noroc ! In drum de-odată
„Să 'ntîlnesc doi oameni sfinți.“
— Tacî mătușă“ zice popa
Nu mă vezi că-s singur eu ?...
— „Singur ? — Da !

— Cum uit !.. Văzut'ai !

„Bată-l scîrba capul meu,
„Am mîncat, mă rog, a sară
„Niște sfeclă c'usturoiu
„Și-apoi astăzi parcă-s chioară,
„Unde-i unul parcă-s doi...“
— „Zeu, așa-i ?“ Intrecabă popa.
— „D'apoi dă. Dă-așa, e-așa!“
— „Bogdaproste !! Doamne sfînte
„Știi mătușă, Dumnea-ta,
„Că-i chiar drept ? Și mie astăzi,
„Chiar așa mi s'a 'ntîmplat,
„Dar noroc c'ai spus, mătușă,
„Căci intram într'un păcat
„Dumnezeu să ți deie zile !
„Uite vezi de-aceia-i bine.
„Să te 'ntrebî de vr'o bătrînă
„Mai cuminte .. Haî la mine,
„Haî mătușă, ia vr'o cinste,
„Vr'un tulpă să-ți dau, vr'un leu,
„Că ți-o spun cîstit că'n cale
„Mi te-a scos chiar Dumnezeu...

RACII BOIERIULUI

Un boeriu o dată, când iera la țară,
Cum venea spre casă de la câmp spre sară,
Vede-un lac în cale-î și pe loc gîndește
Că prin lac se află raci și scoici, și pește,
Și de raci îndată iată-l și poștește.

*

Cum ajunge-a casă pe fecior îl cheamă
— „Măi Ioane, îi zice, bagă bine samă
„Raci să-mi dai ! Mi-î poftă. Dar codire multă
„Nu-mi prea fă. Pornește!

*

„Orî mai stăi. Ascultă :
„Știi ce buni îs raci ? !... Parcă-î văd pe masă
„Roși, colo cu zamă... Ce mîncare aleasă ! !...
„Ce mai zici Ioane ? Cînd s'ar face acum !...
„Ian te du și-mi adă vr'un pahar de rum.“

*

Bea boerul rumul, iar Ion pornește,
După raci trimete, masa pregătește ;
Dar boerul striga :

— „Vino pân la mine.

„Ai trimes s'aducă ? Bravo ! foarte bine.
„Iată păhăruțul niște rum mai pune.
„Raciî, măi Ioane, sint bucate bune ! !...
*

Pune rum feciorul și se duce iară
În colo, ca sluga, după trebî pe-afară
Cînd de o dată 'n urmă clopoțelul sună :
— „Vină-aici, Ioane. Mi-ai făcut'o bună,
„Face iar boerul. Raciî n'au adus ?
„Eu credeam că poate și la foc i-au pus.
„Trebuie călare grabnic să se ducă.
„Uite-te, de foame leșin chiar m'apucă.
„Și de-aice'n țărîină, ce socoți e drum !
„Ian mai toarnă încaltea vr'un pahar de rum.

*

A turnat feciorul ș'apoî jos s'a dus
Și'n curînd cu vestea iar veni pe sus :
— „A venit cu raciî, uite chiar acum.
— „Bravo ! Haide toarnă... și-un păhar de rum,
„S'apoî du-te spune să mi-î fiearbă bine
„Și să vii pe urmă iar aici la mine.“
*

Dusu-s'a feciorul. Ca să-î fiearb'a spus
Și 'nnapoî degrabă la boeriu s'a dus.
— „Pe minunt îs gata.

— „Chiar așa voesc.

„Inse știi că raciî greu se mistuesc

„Mă cam tem, pricepi tu, să nu-mi cadă greu.
„Ian mai pune-aice niște rum să beu.“

*

Toarnă iar feciorul și boerul bea
Ș'apoi iarăși zice : „Măi, pre legea mea,
„Am de raci o poftă să mănânc... un dor!!
„Umple-mi păhăruțul înaintea lor.

*

Umple iar, boerul păhăruțul sugă,
Și Ion la kuhne într'o clipă fuge,
Și cu raci gata la stăpănu-i vine.
— „Iată raci gata!

— „Brava! foarte bine

„Să trăești Ioane! Pe mîncat de-acum.
„Toarnă-mi înaintea și un păhar de rum.“

*

Cum ședea boerul așezat la masă
Bea paharul, ș'apoi capu 'ncet își lasă
Peste mîni, și-adoarme. Dar adoarme dus
Lîngă raci, cu vinul lîngă dînsul pus.
Iar fecioru-aproape șede și-l privește
Cum la cap cu raci doarme, sforăște.

*

Tot privi feciorul nu știu cît privi
Și 'n sfârșit la urmă cum se socoti
Ș'apucă de o-dată numai de gustat.
A gustat și raci, vinul a gustat
Până cînd cu 'ncetul tot a deșertat.

*

Cînd boeru 'n urmă se trezește, cată,
Raci nu's, gărafa vede că-i deșartă.

— „Ei, Ioane spune, raci i-am mîncat?

— „Da mîncat, cucoane, pîn v'ați săturat.

— „Și-au fost buni, bre raci, și cu gust, ian spune.

— „He, he, he! cucoane, ce bucate bune!

„Raci bătrîni și proaspeți și gustoși coala,

„C'ași mîncă cucoane și la moartea mea!

*

— „Dapoi vin băutam?

— „Da, băut, băut!!.

— „Dracul știe! Nu știu singur ce-am făcut.

„Și-au fost buni, zici raci?

— „Iaca... D'apoi cum!

— „După raci, atunce toarnă-mi niște rum.

ȚIGANUL LA PEȘTE

Intr'o zi, la zi de vară,
Cînd era așa sub sară,
Tetea 'n grabă s'a sculat,
Alba uite și-a 'nhămat
Și-a pornit să prindă pește
Să mănînce boerește :
Pește crap din balta mare,
Unde gâsca stă 'n picioare.

*

Ș'alerga, fugea, fugea
Alba tetei cît putea.
Ș'alerga de cădea 'n nas
Cum fugea de iuți la pas.

*

Cînd era pe la sfînțit
Tetea balta și-a zărit
Și mâna, mîna, mîna
Și mîna și asculta.

Văi și dealuri resunau
Pești 'n baltă cum cîntau
Pe cît ochiul cuprindea
Balta tetei se 'ntindea.
Era balta mare lată
Mai aproape de uscată.
Apa verde de mătreață,
Dar nici apă cît verdeață.

*

Pe verdeață sus ședeau
Pești toți și ciripeau
Răzămăți în două labe
Și-î cîntau lui tetea slave,
Toți cu ochii alunați
Și la gușă toți înflăți.

*

Cei din baltă toți cîntau
Și cu alții se 'ngânau
Se 'ngîneau cu accia care
Stînd pe mal cîntau mai tare.

*

Cînd pe tetea l'au zărit
Toți în baltă au și sărit :
A sărit taraful tot
De-a stropit pe alba 'n bot.
Iar cînd tetea a ajuns
Pești toți s'au fost ascuns.

*

D'apoî tetea s'a gîndit
Cum ar fi mai nimerit
Mai ușor de pescuit :

A mînat, a tot mînat
Tocma 'n baltă a intrat,
A bătut și-a opintit,
Drept la mijloc s'a propit.

*

Ca să facă, decî, izbîndă
S'așeză dintăiul la pîndă.

*

Șezînd tetea și pîndind
Văzu pești din nou foind
Scoțînd capul iar afară
Și 'ncepînd să cînte iară.
Alții cîntecu-și opresc,
Și la tetea 'n sus privesc.

*

L'au privit ce l'au privit
Până cînd s'au îmblînzit
Și 'ncepură apoi să sară
Cînd pe schiță cînd pe scară.
De pe scară și'n căruță
Și la tetea 'n trăistuță.

*

Tetea 'n traistă-i puneă
Pentru masă-i pregătea.

*

Strins'a tetea, strins'a pește
De gîndeaî că se spetește
Biata albă cum trăgea
In spre casă cînd venea.
Cu căruța dimineată
Verde toată de mătreață.

Prins'a pește dar nu șagă
Căci șezuse-o noapte 'ntreagă.

*

Cînd ajunse-apoi a casă
S'a gătit să stea la masă,
Să mănânce crap prăjit
Chiar de tetea pescuit.
I-a prăjit, i-a pus pe foc :
Făceau pești numai miore.

*

Mama pești mi-î cocea,
De picere mi-î prindea,
Și lui tetea-î întindea
Ș'apoi tetea mi-î rupea
Mînca tetea cît putea
Ș'apoi dancelor dădea.

*

Și-am tot copt, am tot mîncat
Crap tot proaspăt ne sărat.

*

Dar un șmecher mai apoi
Vra să-și facă rîs de noi
Și zicea că ne-am spurcat :
Crapiî care i-am mîncat
N'au fost pește adevărat.
D'apoi cine-î vinovat ?
Tetea doar l'a prins din baltă,
De nu-î pește ce-î dar altă ?
Dacă nu-î în baltă pește
Apoi unde se găsește ?

Toată lumea spune-aşa
Peşte 'n baltă poţi afla !..

*

Orî gîcit orî pîngărit,
Dar păcat că s'a gătit.
Noî mîncat'am c'am fost prins
N'am mîncat doar înnadins.
Am mîncat căci am cercat
Dacă-î peşte adevărat.

ION LA FEATRU

Un boeriû de ţară cum la tîrg venise
Şi prin tîrg ca omul trebile sfîrşise,
Hotărî la teatru, sara să se ducă,
Şi se duce, însă ce se mai apucă :
Cheamă vezeteul :

— „Haî să mergî cu mine
„Să-ţi arăt şi teatrul. Ce zici tu ? “
— „Dă !... Bine“

*

Merg. Ajung. Boerul cumpără bilete,
Unul lui şi altul lui Ion îi dete.

— „Tu la galerie du-te măi Ioane.
— „Apoi dă, m'oiû duce, dacă zici, cucoane,
— „Da. Dar ştii pe unde ? Doar te-î rătăci ? !...
— „Apoi mai întreb eu pân ce-oiû nemeri.
— „Ia pe-aici pe scara asta să te suî
Şi să mergî 'nainte.

— „Dar, mă duc, cum spuî,
„Pe acolo...
— „Pe-acolo dute cum ți-am spus

„Suă virtos. Te suie tocmai până sus.

— „Până hât în capăt ?!...

— „Da, dar nu uita !!...

— „Îira !! D'apoî doară cînd zici Dumne-ta,...

„Merg și 'n piatră sacă... Merg eu las pe mine

„Că mă duc cucoane !!...

— „Apoî bine, bine.

„Du-te sus, și-acolo unde-va te așezi

„Și pe urmă lasă ai tu ce să vezi !!...

„Ese mulți și joacă, muzica le cîntă,

„Și vorbesc și-aleargă, umblă, se framîntă. ...

— „Apoî las, cucoane, las că mă duc eu

„Hât, hât sus, hât... lasă ce-o vra D-zeu.

*

Deci boeriū 'n teatru unde a vrut, s'a dus

Ear Ion cum zise merse hât, hât sus.

S'a suit pe scară și s'a tot suit

Hât în pod la teatru hât a nimerit.

*

Intră 'n pod se uită pri 'mprejur, ce vede?

Intunerec beznă !... Ce să facă ? Săde

Cum i-a zis boerul și prin pod ochește,

Vra ceva să vadă, se mai cioșmolește,

Dar nemic. Mai cată și mai bajbăește

Vre un loc să șadă, pân ce nemerește

Unde-va vr'o grindă și pe ea s'așază

Când va fi să easă cine-va să vază.

*

Șede el și-așteaptă, șede, mai stupește

Dă pe ceafă cușma și așteptînd gîndește :

— „Iacă, mă mieram eu, cînd prin murgul sărei

„Se pornesc cu cîrdul, unde merg boerii !!...

„Ei veneau aice ! Auziși minune !

„Las de-acum acasă știu că am ce spune !

„Ei aice vin, lasă... Doamne cît trăești

„Multe vezi !!... Dar uite gusturi boerești !...

„Ș'apoî ce 'ntunerec !... Mamă, mămuliță,

„Parcă-î iad, nici mîna nu zăresc, nimică...

„Dar boerul oare prin ce loc să fie ?

„Tot pe-aici... dar unde ? D-zeu îl știe...

„Dar trăsura încă și cu caii mei

„Ce mai fac săracii ? ! Tocmai unde-s ei !!...

*

Cam așa la teatru stînd Ion gîndește

Până cînd adoarme. Teatrul se sfîrșește,

Lumea merge a casă, ear Ion rămîne

Tot la teatru pînă se trezește mîne.

*

Demineată însă mîni cum se trezește

Pe-o bageagă cse și spre tîrg privește,

Cată 'ncolo 'ncoace, ca vr'un om, să vadă

Până ce-și oprește ochi 'ntr'o ogradă,

In ograda tocmai unde își lăsase

Caii și trăsura sara cînd plecase.

Și vîzînd pe-un altul caili adăpîndu-și

Și de-ai lui a minte tocmai aducîndu-și

Strigă din bageagă :

— „U ! Iu !! Dacă vrei

„Măi Ghio, măi, adapă-mă și căluții mei.

„Dă-le și lor apă, dă-le la tuspătru

„Și-î adapă bine, că eu sînt la featru !!...

CIZME DE'MPRUMUT

Un flăcău având se vede gust și el să meargă-odată
In colo prin sat la horă să se 'nvîrtă cu vr'o fată,
Și ne-având și el ca alții cizme bune de jucat,
De nevoie ce să facă ? S'a luat și-a 'mprumutat.

*

Dar pe cînd era el tocmai prins cu toți acum la joc
Și da 'n pîntenii și'n călcăie și bătea 'n pămînt cu foc,
Hop atunci veni și omul care cizme i-a fost dat
Și 'ncepî să-î strige 'n fața lumii toate de prin sat :

— „Maî cu milă băețele
„Știi că cizmele-s a mele!
„Meșter ești de hanganale
„Dar și cizma-i cu părale!“

*

De rușine atunci flăcăul caută de'l întâlnește
Și cu mult necaz îl ceartă că 'ntre lume-l necinstește

*

Omul iar se rușinează pentru vorba ce-a grăit
Și se roagă ca să-l erte c'a vorbit nesocotit.

— „Haî, de-acuma, frate dragă,
„Haide du-te, el îi zice,
„Și tot joacă și iar joacă
„Lasă cizma să se strice!
„Nu-ți mai fac, ți-o spun pe cînte,
„Bănueli de-acum de loc.
„Du-te, bre, și joacă 'n voie
„Și te satură de joc.

*

Deci flăcăul fără de grijă după-atîtea câte-î spune
Se pornește și se duce și din nou pe joc se pune.

*

Dar vîzînd acuma omul că de joc el poftă n'are
Și pîrîndu-î rău, se vede, că-î făcuse supărare
Se gîndește c'ar fi bine să-î mai dea curaj și el
Și-î tot strigă:

— „Haî, băete, nu mai sta la gînd de fel
„Nu-ți mai pese de părale
„Bate 'n cizme ca 'ntra-tale.“

TIGANUL LA PLUG

Un țigan odată, la un om întrase
 Ca plugariu și tocmai când îl îmbrăcase
 Omul cu căciulă, cu opinci, suman,
 De juraî văzîndu-l că nici nu-î țigan,
 Incepu să facă mofturi, să s'alinte
 Că e greu la pluguri și de acu 'nnainte
 Nu mai întră, Doamne, într'ăsa simbrie
 Hămisit de foame, orî și cum, să fie.

*

— „Haî mai iuti la treabă nu mai face gură,
 „Zice odată omul, cată-ți de arătură
 „C'apoi strîc tocmla... Cred că nu-ți prea vine
 „Să te duci ca napul cum veniși la mine ?!

*

— „Nu mă tem bădică
 „Asta nu-î nemică.
 „Doar mă chieamă Pralea
 „Care apucă vâlea

„Și se duce dus
 „Tot spre huciū în sus
 „Până 'ntr'un alt sat
 „Cum e îmbrăcat.
 „Fuge nici nu-i pasă
 „Plugu 'n drum îți lasă

.

„Dumneta bădică
 „Te numești Tănasă ?...

Ast-feliū zice atunce, ca respuns țiganul,
 Imbrăcînd pe mîneci îngrijit sumanul.

*

— „Ba otic mă chiamă cel cu pasul lung
 „Și 'ntr'un duh pe Pralea numai ți-l ajung
 „Ș'apoi cu oticul ți-l măsor pe spate
 „Cît de lung e Pralea...

„Ian răspunde frate
 „Ce socoți de mine, nu mă chem frumos ?“
 Intrebă și omul „spune“

— „Bucuros!

„Da, frumos, se poate ; dar cînd bagî de samă
 „Cum ai zis bădică, Doamne reu te chieamă.“

POCĂINȚA BEȚIVULUI

Un bețiv odinioară — dar eu zic că se putea
 Chear și ne-bețiv să fie, ci se tragă la mēsea,
 Că el alta nu făcea
 Ci căta numai să bea —
 Cum trecea pe lângă-o crăsmă ori pe lângă-o băcănie
 Și păharele cu ochiul îi făceau parcă să vie
 Vra să intre, însă-și zice :

„O! Pîrdalnică de gură
 „N'o să-ți vii odată 'n minte
 „Să te lași de băcutură ?!
 „Ved și eu c'aici e crăsmă
 „Și sunt sticle și butoaie
 „Ce-ar putea să-ți ude gâtul
 „Și picioarele să-ți moaic ;
 „Dar, la dracul, e rușine !
 „Haide, fi și tu bărbat !
 „Nu intra, ci treci alături
 „Ca și cum ai fi uitat.

„Zi : nu voi și treci 'nainte,
 „Și-o să vezi că merge bine.
 „Inceputu-î anevoic
 „Urma vine de la sine

Și zicînd ast-fel în sine-și, se trezi c'a și trecut
 De la crăsmă hât departe, precum planul și-a făcut.
 Și voios de-așa ispravă, când vîzî cu bucurie
 Că mai are el într'însul încă-atîta bărbăție
 Zice :

— „Bravo, dragă gură !
 „Ia acuma ved și cî
 „Că-s stăpîn deplin pe mine,
 „Ca să beu ori să nu beu.
 „Ce să-ți fac, iubit'o, spune ? —
 „Nu știu cum să-ți mulțumesc
 „Că trecuși de crăsmă-alături !!
 „Ha! 'napoi să te cinstesc.“

POCLONUL ȚIGANILOR

Nu știu cînd odată, la vr'o zi mai mare,
Cînd acei din țară care mai de care,
Ca supuși pocloane Domnului duceau
Miei, curcani și alte ... care ce puteau,
Auzind țiganii hotărîră 'ndată
Ceriul și pămîntul totul să rezbată
Și pe dracu 'n patru dac'ar fi să-l facă
Numai serbătoarea nu cumva să treacă
Fără să găsească vr'un poclon de samă
Dar poclon ! ... să zică Domnul : valeu, mamă,

*

Deci încep acuma lucru 'n cale a pune ;
Unul spune una, altul alta spune,
Dar din toată vorba tot nemic nu ese.
Mai pe jos de alții iară-și să se lese,
La țigani ca dinșii le venea rușine,
Căci putea să-î ridă negreșit orî cine
Unul dă din umeri, altul mai vorbește,

Altul plin de ciudă strigă 'n țigănește ;
Altu'n jos se uită fluerînd de jale,
Alții stînd de o parte tot se pun la cale.
Un țigan atunce între ei pășește ;
— Stați, di'ntăiu le zice, scupă și tușește ;
Mîna'n șold își pune ș'apoi le vorhește :

*

— „Ce mai dur la deal la vale,
„V'ați tot pus, v'ați pus la cale,
„V'ați sfădit și v'ați bătut,
„Și nemică n'ați făcut !
„Măi ai noștri !

„Ian mai stați

„Și pe Dediu l'ascultați
„Să vă spue Dediu vouă
„Cît e una cîte-s două ;
„Toate-s tot cu șartul lor ;
„Ș'ați luat'o prea ușor.

*

„Eu curcan poclon n'ași duce
„Măcar dracul să m'apuce,
„Căci se poate cine știe
„Curcel dracului să-î vie
„Ca la domn în cap să-î sară
„Și vr'un ochiș să-î scoată afară ;
„Orî vr'un miel gîndiți c'ași vrea ?
„Sărăcuț de maica mea ! ...
„Să duc oae ca să-mî zică
„Prost ca oaea ? Mamulică !
„Pentru noi aceste nu-s !
„Miei, curcani mai toți au dus.

„Ca poclon să-î ducem dar
 „Eu socot... ceva mai rar,
 „Și covașă m'am gândit
 „C'ar fi foarte nimerit;
 „Că covașă n'a mâncat,
 „Cît e Domnul de bogat.

*

Brava Dediu ! Brava ! strigă toți de-odată
 Și din palme veselii toți încep să bată
 Toți găsesc că-i bine ș'apoî chiar s'apucă
 Domnului covașă ca poclon să-î ducă.

*

Și-au găsit covașă. Unul așază
 Putina pe capu-și și la Domn plecă.
 El mergea 'nnainte. După dînsu'n urmă
 Merg de rînd țiganiî. De vorbit nu curmă,
 Sfătuesc acuma cam ce urătură,
 Cînd vor da covașă, spune-vor din gură.
 Decî au zis căntăiul astfelîu să vorbească
 Dînd la Domn covașă :

— „Domnul să trăească !“...

Iar ceilalți în urmă vor ura și cî
 Doamna și copii și supușii sîi.

*

Cînd la domn ajuns'au toți zicînd în gînd
 Urătura care le venea la rînd,
 Mai întăiî intrat'a, cum au fost vorbit,
 Cel ce-avea covașă. Pragul a pășit
 Dar din urmă iată unul l'a călcat
 La opincî pe-o-ață. El s'a 'mpiedecat

Și-a căzut, covașă... toată s'a vărsat ;
 Iar de ciudă-atunce zice necăjit :
 — Berechet al naibeî fiî afurisit !

*

Iar ceilalți de-a rîndul strigă fie-care
 Cum pe drum vorbise fără vr'o schimbare :

*

— Și Doamna, Domnița !
 — Și-ale beizadele !

Toate pîn la una mari și mititele !

— Și-a lui neamuri toate !

— Și moși !

— Și nepoți !...

— Și oștirea 'ntreagă !

— Și supușii toți !....

— Și noi cu covașă !

— Și eu robul său !...

— Da ! Amin, s'ajute Sfîntul Dumnezeu !...

PORCARUL ȘI BOERUL

Un boer tocmise-odată
 Pe-un porcar ; și la tocmeală
 I-a fost zis să țină bine
 Tot în bună rînduială :
 Să 'ngrijască porcii bine,
 Să-i îndrepte ; să s'apuce
 Să tocmească tot, de-a rîndul,
 Și cotețe și uluce...
 Și'n sfîrșit porcar să fie
 Și cu mintea și cu trupul,
 Nu, năimit să lase porcii
 Nepăziți, să-î iee lupul.
 Iar apoi !...

*

S'a dus porcarul
 După slujba ce-și avea,
 Nu la curte doar, să doarmă
 La boer pe canapea.

*

Mai tîrziu, hăt, tocma 'n urmă,
 Cum eră 'ntr'o zi la cîmp,
 Pe la porci veni boerul
 Ca să-i vadă vr'un răstîmp.

— „Hei, l'întreabă : ce-ți fac porcii ?

„Cum se'mpacă ei cu tine ?...“

— „Ce să facă, dă, cucoane,
 „Să trăiți, ca porcii, bine!“

— „Gardu-i bun acum ? Orî tot îi
 „Găurit precum fusese ?

„N'apuci bine să 'nchizi porcul...
 „Și el tuști la dracul ese !“

— „Gardu-i bun, he, hei ! că uite,
 „L'am tocmi doar eu săracul !

„Să te 'nchid acum, cucoane,
 „Nu mai ieși să fii chiar dracul !“

— „Dar de cele coșterete
 „N'ai uitat ?...

— „Dar unde sfîntul !

„Poți să dormi acum'a'n îele,
 „Nu te-atinge, zeu, nici vîntul !!..

„Tot am dres și toate's bune,
 „Orî ce-î vra și ce-î cătă...“

— „Ei, da porcii 's grași încaltea ?“

— „Ho ! De-ai fi și Dumnea-ta !“

— „Dar îs toți ? Di'ntr'înșii lupul

„N'a mai șters ?

— „Așa ! De unde ? !

„Cînd îs eu, cucoane, aice,
 „N'avea grija'ti pot respunde.“

— „Dar purceî atîția 's numai ?
„Dînr'atîtea scroafe !.. mă ?!..
„Pentru ce nu fată toate ?
„Măi Timofte ? !..
D'apoi dă !

CE MAGAR !

Un Țigan, precum se zice,
Nu ursar orî lingurar
Ci de cei ce șed prin sate,
Căpătase un biet măgar.
Dar făcîndu-î hojma slujbe
Ce-un măgar putea să facă,
Incepû cu 'necet Țiganul,
Vita lui, să nu-î mai placă :
Îi găsă cusur acuma,
Zicînd : „Doamne, ce păcat
„Așa vită muncitoare
„S'aibă darul de mîncat !“
Și'ncepû de aice'n còlo
Din tain să-î tot scurteze
Ca să vadă n'or fi chipuri
De mîncat să-l dezbăreze.
*
A-zî scurtează, mîni scurtează,
Și cu cît mai mult scurtă

El vedeà cà și măgarul
Mînca numai cît îi dà.

*

— „Haide, zice, așa 'nainte !
„Asta-î semn că merge bine.
„Dracu-î drac, dar cît îmi pare
„Tot nu-î meșter el ca mine !“

*

În sfîrșit cu încetu-ajunge
Ca nemic să nu-î mai dea —
Nici un pău batîr, de zare,
Și nici apă chiar să bea ...
Și umblă fudul Țiganul
Povestind la toți prin sat
Cum deprins'a el măgarul
Să trăească nemîncat :
— „De-acum n'am de dînsul grijă,
„Pot să-l las orî cît îmi place
„Și, la drum de vrau să umblu,
„Cheltuială nu-mî mai face.
„Pot de-acum în voie bună
„Tot să-l port și iar să-l port !...“
Dar acasă cînd venit'a
Și-a găsit măgarul mort.

*

— „Ce măgar !! Să pieară 'țî place,
„Dobitoc nejudecat,
„Tocmai cînd se deprinsese
„Să trăească nemîncat !...“

SFÎNT-ION

Un călugăr, într'o vreme,
Di'ntr'un loc de la vr'un schit,
Cum erà cu gîndul hojma
La'nchinat și la cetit,
Cam adese'n vremea săreî,
Nu știu cum de se făcea
Că'ntr'un sat di'mprejurime
Se'ntîmplà de rătăceà.
Și fiind că și prin sate
Cum sînt cîni mai sînt și străji
Și ispite și gurî rele
Și bărbați fricoși de vrăji,
El ca om sfințit și pacînic
Ca să scăpe de-al de-aceste
Și să-î dee lumea pace,
Sfînt-Ion ziceà că este.

Cu-aşa chip în totdeauna
 El eră chiar găzduit;
 Mai virtos de gospodine
 Ce-aveau gînd de pocăit.

*

Dar o dată, de 'ntîmplare,
 Orî că 'mpins de necuratul —
 Cînd eră din nou la gazdă,
 Hop că vine şi bărbatul.
 — „Cine ieşti? şi cum te cheamă?”
 — „Sfînt-Ion“ ... femecea zice.
 — „Sfînt-Ion!!... Aşa, tu sfînte,
 „Mi-ai fugit din raiu aice?”
 Hăţ de barbă; ica-l de plete;
 Trage, 'ntinde, pune-l jos;
 Dă-î la falcî şi dă-î la ceafă;
 Dă-î sub coaste, dă-î virtos...
 — „Sfînt-Ion!! Aşa-î?... Dar eu-s
 „Sînt Petrea!! Cată bine
 „Că de-asăra de cînd umblu
 „Prin meleaguri după tine!!
 „Cînd să 'nchid asară raiul
 „Sfînţii toţi erau, iar tu
 „Nicăiure!! 'Ntreabă, cată!
 „Sănătate. Nu-î şi nu!
 „Ce? Te joci cu Sfîntul-Petrea?...
 L'a sfinţit — într'un cuvînt;
 Căci venise cum venise,
 Dar s'a 'ntors socot chiar sfînt.
 — „Las, Sînt-Petrea, ţine minte!
 „Suflet varvar şi năting.

„Las, mă duc să cat eu, lasă
 „Vr'un Arhanghel să mă plîng...”

*

— „Poţi să caţi şi răsarhanghel!
 „Poţi te plînge şi la dracul!
 „Dumnezeu, de ciudă-asăra.
 „Mi-a tăiat pe-o lună hacul!...”

BUZATUL LA BISERICĂ

Doi prietenî, unul înse cepeleag și tătăit,
Iar celalt un surd ca surzii și buzat de prăpădit
La Biserică mersese, de vr'un Paști orî chiar și'n post
Unde, cred, și d-voastră î-ați văzut, de veți fi fost.

*

Iar acolo ce să facă ? Cel buzat căta pe sus,
Căci o muscă drept pe nasul unei sfinte s'a fost pus ;
Iar celalt gîndea la crîsmă, orî gîndea că nu dormise,
Căci un cîrd de mîțe 'n podu-î toată noaptea miorlăise.

*

Ceialalți oameni iar, ca lumea : unul face cruci, se'nchină ;
Altu-și sîfleacă musteața pentru rumăna-î vecină ;
Altul cascade, altul doarme, și mai multe de-al de-aceste
Sufletești și tainici fapte, ca 'ntr'un loc sfințit ce este.
Fiște-care 'și cată treabă, trierînd mereu cu gîndul
Și cu ochii de-a măruntul măsurînd pe toți de-a rîndul :

— „Cela e cu haine nouă,
„Dară cizma-î e cîrpită.

„Ceea-î mîndră ; ceea-î slută ;
„Easta e sulemenită.
„Celalalt a spus o vorbă
„La urechia nu știu cui,
„De-ași eși de-aice, lasă,
„Am să-î spun nevastei lui.
„Ista-î Gheorghe. Cela-î Toader.
„Easta-î mama lui cutare.
„Dar acel cu chebea lungă
„Nu-î de-aice mi se pare.
„Cine-fi-va ? Cum ? De-unde ?
„De departe-î ? Din ce sat ?
„Și ce cată el aice ?
„Oare fi-va însurat ?“

*

Cam așa făcînd cu toții, mai în urmă s'a 'ntimplat
C'un Vasile orî Tănasă l'a zărit pe cel buzat.

*

— „Dar acesta cine dracu-î ?
„Uit-te gura cum își ține !“
Zice 'n gîndul său Tănasă,
Pe buzat ochindu-l bine ;

Dar precum și el oleacă di'ntîmplare surd eră,
Îi părû pe 'nchipuite că buzatul flueră.

— „Hei, ce fluerî, nene ? 'î zice.
„Ești în codru ? orî la porci ?
„Nauzi bre ? Te faci că nu știi ?
„Te faci surd și nici te 'ntorci !
„Hei, n'auzi ? He-hei, ureche ! ?
„Ce ! la dracul, n'ai rușine ?

„Strîngeți botul, că'ncredință,

„Daî de dracul, zău, cu mine !!...”

El tot strigă, iar buzatul, fiind surd precum am spus,

Nici gîndea ca să-î răspundă ci privea meru pe sus.

Și-î respunse cepeleagul cum vorbea el tatălălat :

— „Lalala-tă-l, te-l mai tudui,

„Cata-î el de fel buzat !”

Lui Tănasă-î pare, înse, c'ar fi spus că e bogat.

— „Iaca ș'asta-î, zice, una ce-aud a-zî întâiea oară,

„Dacă-î el bogat, de-acuma, ce ?... să fluere ca'n moară !

S'A TURCITU-SE BĂIATUL!

Un țigan, de mult — cînd Turcii —

Ce și-a pus istețu 'n minte,

Orî c'așă eră și moda

Mai prin vremea din'nainte,

Orî că fost'a pus la cale,

Nu știu, zeu, să mai descure

Știu atît că vine-a casă

Și se face c'ar fi Turc.

*

— Tuștea-manda-na-galeata!... strigă odată el răstit,

Și pe dată cei de-a casă remîn lemn. S'a isprăvit,

Văd chiar Turcii ! Vin să-î taie. S'a'ncheiat de-acum veleatul

— Dediul mamei !

— Tuștea-manda !

— S'a turcitu-se baiatul !..

S'a turcit și pace bună.
 Pân și limba și-a uitat.
 Dediū în coace, Dediū încòlo,
 Dar degeaba-î orî-ce sfat.
 El răspunde : tuștea-manda
 Și cuvinte tot turcești
 Cum zic : ăla, ăsta, ăia,
 Cei ce-aud de București.

Despre treabă nu-î nici vorbă. — Adă lemne !

— Adîmîm !!

— Adă apă, du-te 'n colo. — Nicî gîndește :

— Căldărîm !!

Ce să-î facă ? Roagă-l plînge :
 Nicî o treabă, chiar să morî.
 De mîncat mîncă înse,
 Cît un popă în serbători.

*

Dar norocul e pe oameni :
 Turc eră și Dediū, înse
 Niște giște cam bezmeteci
 Intr'o sară tot le strinse.
 Și stăpînul, om al naibei,
 Nu să fie mulțămîit
 Căci un lup putea pe noapte
 Să le fi chiar gîtuit
 El alcargă 'ndata mare
 La județ și-î spune fapta.
 Și județul, ca județul,
 Pân la una pân la alta,
 Iea pe Dediul și-l lungeste
 Și s'apucă să-l măsoare.

Dediū uită de turcie

Și răcnește :

— „Of, mă doare !“

Eară mă-sa ca de milă strigă :

— „Trage-î ! Indesește !

Căci îl văd că 'ncepe-a rupe puțintel pă rumaneste.

ZI C'AÎ FRIPT!

Cînd a fost de mult odată,
 Că doar astă-zi nu mai sînt
 Nicăiurea cîtu-î lumea,
 Așa oameni pre pămînt,
 Spun c'a fost un om amarnic
 De zgîrcit. Eșise buhul
 Că putea pentru-o lețcaie
 Să plesnească, să-și dea duhul
 Nu primea pe nime 'n casă,
 Nicî sătenî nicî călători
 Și mîncarea s'o minînce
 Ar fi vrut și de trei orî.
 Avea podul plin de lucruri :
 Porci tăeți, slăninî, cîrnați,
 Cine știe din ce vreme,
 Dar ne-atinși și ne gustați.
 Încuea tot, pîn și lucrul
 Ce eră cel mai netrebnic :

Stau lăcățile de-a rîndul
 De la pod și pîn de zemnic.

*

Intr'o zi lipsi de-a casă,
 Iar femeea s'apucă,
 Scoborî cîrnați, de poftă,
 Și-î și fripse și-î mîncă.
 Cînd veni el, simțind miros,
 Intrebă pe loc de-a fript.
 Ea, să-î spuie drept se teme,
 Zice : „Nu, nicî n'am gîndit“
 — „Fript'aî!“ — „Nu!“ — „Ba da!“ — „Ba nu!“
 — „Ba chiar fript'aî, spune drept“
 — „N'am tript!“ — „Spune, că-mî fac sama.
 „Iaca na! mă stringe 'n piept!
 „Mor! Aî fript femeie! Spune!
 „Zi c'aî fript!“ — „Ba nu, bărbate!!“
 Nu și nu femeea zice.
 Omul cade jos se zbate
 Și se 'ntinde și-și dă duhul.
 Ba curat a fost murit
 Numai cînd și cînd prin șopot mai zicea : „Femea-aî fript!“
 Dar femeea una ține : „Nu și nu.“

*

La urma urmei
 Chiamă popa să-l îngroape și se dă de veste lumei
 C'a murit. Aduc coșciugul! Trag și clopot, vin și popii,
 În sfîrșit chiar vin să-l ție cu năsălii, vin și cioclii.
 Și el mort.

*

Dar cînd femeea mai trecea pe lîngă dînsul
Tot șoptea : „Fripseși, femeie.“ Iară ea urmînduși plînsul
Cît putea țipă de-odată de credeaî că moartea-î vine :

„Scoală, scoală Constantine,

„Că n'am fript friptă-n de mine!“

Și de-acolo pîn la groapă cît a mers neconținut

Tot așa l'a plîns nevasta și tot ast-fel l'a bocit :

„Constantine, Constantine,

„N'am fript, nu friptă-n de mine!“

*

Cînd aproape să-l dea 'n groapă, sta femeea la secrîu,

El mai zice : „Măi femeie, zi c'ăi fript de vîră să 'nviu.

Dar ea vorba cum i-aude și mai groznic suspinînd

Îi răspunde tot cu ofurî și cu bocet și plîngînd :

„Nu te duce, Constantine,

„Că n'am fript, friptă-n de mine!“

*

Iară cînd la urmă fost'a groapa gata astupată,

Neputînd să-și țină focul cum eră de supărată,

Se sui pe țerna gropei, pe-o ureche 'și puse fesul,

Sărea 'n sus bătînd în pîtenî și la bocet schimbînd versul,

Din bocit și din oftat

Scoase-un cîntec de jucat :

*

„Ba am fript bărbate, ha !!

„Zupa, zupa, zupa na !!“

„Și-oiu mai frige și-oiu mîncea

„Zupa, zupa, zupa na !

„Și-am să frig cîrnații toți

„Zupa, zupa, zupa, na !

„Vin mă bate dacă poți } bis.

„Zupa, zupa, ha !

JIDANUL CĂLARE

Un jidan, văzînd că lumea povestește 'ntr'o 'ntinsoare

Că de cînd e lumea lume sămănată pe sub soare

N'a fost ochiul să vadă încă cel puțin din întîmplare

Vr'un jidan cu haina lungă și'n papuci suit călare,

Se gîndi că nu-î de seamă și că-î lucru rușinos

Ca să lase gura lumei să-î scoboare așa de jos,

Și 'ncepî pe loc să facă pregătiri cu muzică, bal,

Că 'n sfîrșit și el o dată să-se 'ncalece pe-un cal.

*

Și-a cătat un cal cu minte. L'a legat, l'a ferecat,

Pîn' și gura să nu-l muște a plătit de i-a legat.

I-a legat apoi și ochii și cu pătură la'nvîlit

Nu cum-va să-î fie frică la suit și călărit ;

Căci el vrea de se putea

Ca să-î pară c'ar șede

Nu pe cal ci pe-o saltea

Precum însuși el zicea :

„Mergi călare ? Mergi călare !

„Bine. Las să fie bine.

„Dar destul că ești călare,

„Să mai vezi și cal sub tine ? !

*

S'a gătit, deci, s'a gătit ;
Duminecă s'a gândit,
Luni pe-amiază a hotărît,
Pe Marți calul și-a găsit,
Mercuri însuși s'a 'mbrăcat
Pe Joi calul a 'nșelat ;
Iară Vineri, cum se spune,
Cînd făcuse toate bune,
Trebuia cu pompă mare
Să se urce și călare.

*

Și-așa cum a isprăvit
De gătit și pregătit
Și de față au fost venit
Tot norodul de prin sat
Ca să-l vadă 'ncălecat,
El atunci s'a 'mbărbătat
Și pe loc s'a opintit
Și spre cal s'a repezit
C'o iuțelă așa de mare
Că era din întîmplare
Să se urce chiar călare.

*

Inse nu s'a încălecat
Parcă-a fost, mă rog, jurat.

Parcă dracu a fost pocit :

Tocmai cînd s'a opintit

Și era la 'ncălecat

Calul coada și-a mișcat,

Tot curajul i-a stricat

Cât era de 'nfîerbântat.

*

Dar a dat poruncă 'ndată,

Coadă iuț a fost legată

Și temeinic priponită

Și 'ndosită și 'nvălită.

Că precum era el doară om cu cap și priceput

Ca să nu-și mai strice rostul socoteală și-a făcut :

— „Dea din coadă cît o vrea,

„Nu mai mușcă el cu ea !

„Dar de ce să-l lași să dea ?

*

Iar din dată ce-a sfârșit

El, din nou s'a repezit.

*

Dar acum de a doua oară

Lumea 'ntreagă se 'nfoară

Nu mai zic nici un cuvînt,

Ci-l privesc făcîndu-și vînt

Dând din mîni și fălăind

Și spre cal în sus ochind ;

Că ochia și se gătia

Si puțin de mai săria

De cal dincolo trecea !

*

Inse-a fost împiedecat
 Căci în gând s'a judecat
 Mai nainte de sărit
 C'ar fi mult mai nimerit
 Ca să pună de 'ncercare
 Pe vr'un altu 'ntâiu călare.

Că precum era din fire bărbătos și plin de foc
 Mai era și om cu minte și chiar zise atunci pe loc :

— „Nu mă tem să 'ncalec, zău!
 „Dar de ce dintâiu chiar eu ?!

*

Și-a cercat, călări a pus
 Pe rînd oameni mai mulți sus.
 Și-a cercat, a tot cercat,
 De a măruntul s'a uitat
 Și cînd însuși a văzut
 Că nu-î lucru de temut
 Hotărît'a hotărît
 Să se suie negreșit.

*

Dar acum de a treea dată
 Lumea 'n juru-î adunată
 Incepuse a tremura
 Rugăciuni a cuvînta
 Dumnezeu să-î întărească
 Și cu îngerî să-î păzască
 Amețeală să nu-î ăea
 Cînd o fi de vor vedea
 Așa strașnic călăreț
 Cu perciunul lung și creț
 Cu briu negru pe 'mprejur
 Cu căciulă de samur

Cu ciorapi și cu căftan
 Tocmai ca un căpitan.

*

Iară el precum ședea
 Face lumei chip să stea.
 Ș'apoi haide voinicește
 În papuci se sprijinește
 Și de o dată plin de foc
 Sare 'n sus strigînd : noroc !
 Și rămîne tot pe loc !!...

*

Insă iată acum pricina pentru ce n'a 'ncălecat :
 Cît umblase și gîndise, și mai cît a fost cercat
 Ajunsese Vineri sara. Și spre Sâmbătă-î păcat,
 Cum chiar el a judecat :

Mergi călare ? Mergi călare !
 Nu-î vr'o treabă așa de mare,
 Nu-î vr'un lucru de lucrat,
 Dar spre Sâmbătă-î *păcat !*

RUSUL LA DRUM

Nu știu unde rusul alerga grăbit,
Dar pe-un drum pe 'ncunjur fost'a nimerit,
Și mergea sărmanul și mergea, mergea
Numai drum în ochii altă nu vedea.
Cine-va văzindu-l l'întrebă :

— „Dar unde
„Mergi așa cu grabă ? —

Rusul îi răspunde
In cotro se duce și că se grăbește.

*

Cellalt vrîndu-î bine, stă și-l sfătuește :

— „Du-te ia pe-aice că-î aprópe tare,
„Pe-acolo e 'ncunjur, e cu depărtare !

— „Se 'nțelege lucrul ! Astfel trebuiește
„Cum departe-î locul lung și drumul este.

*

— „Nu-î așa. E 'ncunjur, nu m'ascuți ?

— „Ascult,

„Asta nu-î pricină, dar de mers e mult.

*

— „Mult, pe-acolo este, dar pe-aice nu-î
„Înțelegi acuma ? Ce te faci tehuî ?

*

— „Înțeles, dar ș'apoî dac'am înțeles ?

„Merg eu tot pe-aice, că tot am de mers...

TACÎ ŞI ZI CĂ-Î IRMILIC

Intr'un sat un popă o-dată, ca duhovnic s'a gîndit
 C'ar fi mult mai părinteşte, lucru mult mai nimerit
 De cît tot cu gologanul : țira, țira, să-î plătească
 Liturghii şi sărăcuste pentru partea sufletească,
 Ceî ce vor şi au plecare pe la dînsul ca să vie,
 Ca duhovnic să le facă taina de duhovnicie,
 Pentru-orî-ce păcat mai mare să-î plătească-un irmilic,
 Iar leița, puișorul : cîte-un păcăţel mai mic.

*

Astă mică rînduială
 Intr'o vreme scurţișoară
 Il făcu să stringă bietul
 Irmilici vr'o sutișoară,
 Sărmănelul ! Numai unul
 Trebuea ca să-î mai vie
 Şi se coase-apoi colţunul
 Suta 'n capăt chiar să fie.

*

Cam pe atunce iată vine un creştin să se grijască
 Popa pune patrahirul şi s'apucă să-î cetească.

A cetit. După cetire întrebările-apoi vin.

Ca să-şi aibă acuma popa sutișoara lui deplin :

— „Ce greşeli mai mari, întreabă.

„Ce păcat ai săvîrşit !..."

— „De păcate mari, părinte,

„Bodaproste, m'am ferit..."

— „Ce vorbeşti ?! Dar cum se poate ?!.."

— „Zeu, părinte, n'am făcut.

„Cu tăgadă nici o dată

„Ca să umblu iar n'am vrut :

„Las să-mi fie mie 'n suflet

„De nu-î drept..."

— „Poate-ai văzut.

„Pe vr'un altul ?

— „Nu părinte

— „Atunci poate te ai gîndit ?..."

— „Nu se află, părinţele,

„Să mă crezi, ți-o spun cinstit,

„Zeu că nu. Şi de venit'am

„Astă-zî la duhovnicie

„N'am venit că am păcate

„Am venit de datorie,

„Să-mi mai faci vr'o rugăciune,

„Vr'o molitfă să-mi cetiţi

„Şi cu darul de duhovnic

„Să mă mai blagosloviţi ;

„La nevoie, părinţele,

„Numai chiar blagoslovit

„Dacă ești de la duhovnic,
 „Tot nu ești cum ai venit,
 „Dacă-î dar, e dar părinte!
 „Dacă-î dar, s'a isprăvit.
 — „Da, că daru-î dar, așa e,
 „Înse uit'te vezi nu vine
 „Să nu spuî nimic... la dracul !..
 — „Dă, părinte, știî mai bine
 „Cum socoți!..

— „Atunci răspunde :

„N'ai furat cum-va vr'un bou ?
 — „Doamne, Doamne, părințele,
 „Dar de unde !! Nicî un ou.
 „Mă ferească Domnul sfîntul
 „Ca să fur, orî ca să 'nșel.
 „Nu-s eu doară, părințele,
 „Om cu patemi de-așa fel !

— „Bine, bine, zice popa, n'ai furat, te cred cum spuî
 „Dar atunce spune'n glumă c'ai furat, păcat doar nu-î.
 „Zi și tu, doar mare treabă-î ca să zici ? ! Răspunde dară :
 „N'ai căzut cum-va, creștine, în vr'o faptă de ocară ?
 „N'ai furat ?...

— „Ba da, părinte.

„Dă păcatul !.. Am furat!

— „Ce-ai furat ?

— „Apoi părinte

„Drept să-ți spun m'am scăpatat.

„Și am furat un bou.

— „Ei bine,

„Fiul meu, e greu păcat

„Furtișagul !.. Drept aceea
 „Ține minte, negreșit
 „Cînd veni-vei mai pe 'ncolo,
 „Mîni aci la împărtaşit
 „Irmilicu-mî vei aduce,
 „Ș'apoi fi-vei ispășit !..

*

S'a sfîrșit. Pe mînc omul căutat'a de a cioplit
 Di'nt'r'o scoarță o roticică mărișoară potrivit
 Cam așa ca irmilicul. Mîni s'a dus la 'mpărtaşit.

*

— „Ține iată părințele, după cum mai îerî mi-ați spus
 „Am cătat să-mî țin cuvîntul, irmilicul v'am adus.
 — „Dar acesta irmilic e ? Văd o scoarță, nu-î nemic.
 — „Eu n'am zis c'am furat boul ? !.. Tacî și zi că-î irmilic.

CĂPRARUL ȘI JIDANUL

Un căprar din oaste s'apucase o-dată,
Nu știu de ce vină, pe-un jidan să-l bată,
Dar la el jidanul ăute se'ndârjește
Cu 'ndrăzneală mare și se cocoșește,
Și-l întreabă :

— „Ascultă cum mă ieș de piept
„Și-mă trîntești cu pumnul ? Cum și cu ce drept ?...
„Ești Căprar ? Și ?... Ș'apoi ? !.. La Sergent te-oî spune
„Și-î vedea tu, lasă...

*

— „Haide du-te spune ! !...
Zice atunci Căprarul, vrînd să-l năcăjască.
Iar jidanu 'ntruna, vrînd ca să-l smerească :
— „Ce Serjent la tine, zice, nu-î nemică ?
„Dar Locotenentul ?...
— „Nicî de el n'am frică

*

— „Nu ți-e frică ? ! Atunci ține minte, lasă,
„Spun la Căpitanul...

— „Ce ? De el îmi pasă ? !

*

— „Nu te temi de dînsul ? Brava, tare bine,
„Domnul Căpitanul nu-î nemic la tine ?
„La Maior atunci am să merg să spun
— „Spune cît îți place. Du-te chiar acum !

*

— „Spun la Colonelul...
— „Haide de ! Halal !
„Tare-mă pasă mie !...

*

— „Spun la General !
— „Nicî de el nu-mă pasă, spune cît îți place...
— „Vra să zică nimeni, n'are ce-ți mai face ?
— „Nu...

*

— „Ba zeu ? ! Nu-ți pasă ? ! ce vorbești ? Răspunde,
„Nu te temi de dînsul ?...

— „Să mă tem ? De unde ? !

„Și... sfîrșește o-dată cu prostii de-a tale...
— „Spun atunci la Vodă... spun Măriei sale...
— „Ce Măriei sale ? Ce-mă mai spuî de el,
„Capoî chiar... de Vodă nu mă tem de fel.

*

— „Nu te temi de mine ? !... Pace ? !... Sănătate ? !
— „Nu.

— „Atunci încaltea vină și mă bate.

COPIII ȚIGANULUI

Un Țigan văzînd, se zice,
Că, orî cînd, la el acasă,
Cu nevasta și copiii
Se punea să stee la masă,
Ce făcea
Și ce dregea
Flămînd vecînic
Rămănea.
Căci copiii mic și mare
Cădeau lipcă pe mîncare,
Și cîrînd cu atâtea linguri
Horpăiau mîncarea singuri.
Stă la gînduri ce să facă.

*

Da'n sfîrșit găsește planul :
Iea cuțitul și le taie,
De la linguri tot găvanul,

Și din linguri scobițele
El le face lopățele ;
Că zicea că-s mai ușoare
Nu-s așa ostenitoare.

*

Iar cînd vede că copiii
Zic c'aluî ușoară nu-î,
Ca să-și mîntue urechea
Taie coada la a lui.

*

După aste, cînd cu toții
Se pun iarăși la mîncare,
Și copiii, ca locusta,
Cad pe ea și 'ncep să care,
Ei tot cară
Și iar cară ;
Iar mîncarea curge toată
De prin linguri, din afară.

*

Dar Țiganul se'nțelege,
El îi trage acuma 'n lege.

*

Deci copiii ce să facă ?
Se uitau și ei la linguri ;
Căci a lor umblău tot goale,
Și ziceau, vorbind ei singuri :
„Ale noastre-s lungi și late
„Dar nemică nu poți scoate,
„Iar a tatei mai scurtică
„Ingenuche și ridică !“

L'AÎ FĂCUT DE RÎS SĂRACUL !...

Un bărbat în multe rînduri se plîngea femeii sale
C'un flăcău din sat de-acòlo, poate pus cum-va la cale,

Orî și unde-l întîlneà

S'apucà și-l tot rîdeà.

Iar femeia — drept ca una ce-și iubeà bărbatul tare,
Că-și găsisese și-un ibovnic, tot din dragostea cea mare, —
Zice : „Lasă, măi bărbate, c'am să-î trag o lăutură...
„Să se'nvețe cum să-și puie altă dată frîu la gură.“

*

Dar flăcăul, țineți minte, tocmai pricina poveștii
Se'ntîmplase ca să fie chiar ibovnicul nevastei.

*

Cînd trecu el decî pe-acòlo, într'o zi, cînd s'a 'ntîmplat,
Hai nevasta iute-afară tîrîind și pe bărbat,
Insu-și față chiar să fie, la ocara ce-o să-î dea
Ca să vadă cît de mare-î răzbunarea de femei.
Decî punîndu-și jos bărbatul, după capu-î se cucuie
Și s'apucă 'n gura mare să răcnească și să-î spuie :

— „Hei, măi ista, măi Mihaiu,
„Cu bărbatul mîeu ce-mî ai ?
„Ce-l faci prost și gogoman,
„Parcă prost îi din ist-an ? !

*

„Hei, măi ista, cum te chîmă,
„Fii cuminte ȳea-ȳi de samă.
„Cu bărbatu-mî n'ai nemic,
„C'apoî, hei ! și eu îȳi zic :

*

„Innecate-ar
„Miezul turtei ;
„Osindi-te-ar :
„Untul scurtei,
„Ouăle boghetei,
„Zama cucuietei...“

*

— „Măi femeie, zice omul. Dar destul acum seracul !...“
— „Nu bărbate, lasă să-î dau eu, dacă-și cată el pe dracul :
„Ce vraî măi ? ! Hei, măi, ce vraî ?
„Cu bărbatul meu ce-mî ai ?
„Vin bătrîn udăȳi-ar gura
„Și schimbăȳi-ar cătătura !
„Bere-aî vin vieȳa toată !
„Cucoșî fripȳi ochii să-ȳi scoată !
„Azimă caldă
„Inima-ȳi ardă.“

*

— „Măi femeie, zice omul. Tu te duci chiar prea departe.“
— „Taci bre ! Lasă. Las pe mine, să-l învȳț eu, bade'o, carte.

„Măi, dar fire-ai osîndit
 „Cu vin roș și purcel fript!
 „Cozi de miel, curechiu cu rață
 „Să-ți pătrundă până'n mațe.

*

„Fire-ai bolnav și la pat
 „După ce vei fi 'ngropat!
 „Nu-ți încapă bani'n pungă
 „Nicî s'ajungi să mai ajungi :
 „Luna — cu mîna,
 „Soarele — cu picioarele
 „Stelele — cu oghelile
 „Și curcubăul — cu melesteul...

*

— Măi femeie!...

— „Las bărbate! Las ocară dacă-ți cere
 „M'a găsit în toane bune! Las că-î dau eu bani pe mîere!
 „Osîndi-te-ar, măi Mihai,
 „Cătu-î fi să fii să ai :
 „Umbletul lupului,
 „Cîntecul cucului,
 „Carnea casapului,
 „Pîeptul cazacului,
 „Pînea pitarului,
 „Glasul văcarului,
 „Pumnul fierarului,
 „Pofta măgarului....“

*

— „Măi femeie! Bre!.. Da lasă-l! Nu-l vezi zeu că de abia merge?
 „Ce rușine-î faci tu, Doamne! nicî cu Prutul nu s'a șterge...

— „Măi, scuipare-ai tu și eu
 „In gura bărbatului meu,
 „Ce te legi de el mereu?...“

*

— „Măi femeie, las la naiba, l'ai gătit chiar, ce mai vrei?
 „Eu mă scol de-acum! Atîta-î!..

— „Cum? te scolî? Nu vrei să stai...“

— „Nu. Destul! Atîta strigăt și blestem și gălăgie...
 „L'ai făcut de rîs săracul!... Mai mi-eră rușine mie...“

VULPEA JIDANULUI

Un ȋeran o-dată numai singur știe
Cum prinsese o vulpe zdravă și vie
Și-o ducea...; dar unde,... nu știu—treaba lui
La boieriū la curte, orī mai știu eū cui.

*

Cum mergea cu dīnsa se 'ntīplă să treacă
Pe la crīșmă tocmai. Poposește o leacă
Trage o fliușcă omul, și 'nsfirșit s'apucă
Să-șī aprindă pipa, ș'apoī să se ducă.

*

Dar jidanul cem ședea
Ca la crīșmă-la teșghea
Și la Vulpe cum privea
Parcă'n minte așa 'șī zicea :

*

— „Vulpe-ī? Vulpe! Las să fie!
„Ș'apoī ce? Ce-mī pasă mie?!

„Dar nu-ī vorbă că e vulpe
„Și nu-țī pasă dumitale
„Dar ȋeranul mi-se pare
„C'o să iea pe ea parale!
„Și nu-ī vorbă c'o să iea
„Las-să iea cu Dumnezeu!
„Dar de ce să ieī e singur
„N'așī putea să ieū și eū?!

*

Și gāndind īn acest fel,
Haī, la om īncetinel :

*

Ba ȋi-s frate, ba prieten
Ba cunosc pe tată-tēū
Ba pe mă-ta, ba femeea
Ba... pe cine mai știū eū,
Și-ī tot spune și-ī tot toacă
De femee de copii
Că-ī cunoaște pān la unul
Pe cei morțī și pe cei viī.
Și-ī tot cīntă, și cu 'ncetul
Il īndeamnă ca să bea
Și-l cīnstește și-l poștește
Cam cu sila tot să iea

*

Omul mai respunde : lasă, mulțānesc
Ba destul, ba ieartă, ba mă amețesc
Iar jidanul, pace, nu mai isprāvește
Tot ū dă să beie hojma și-ī vorbește :
Că-ī e drag de dīnsul, de copiiī lui
Și ca el de treabă om īn lume nu-ī

Ș'apoi mai cu 'ncetul începu să-î zică
 Ca să-l iea tovarăș ; căci alt-feliu i-î frică
 Nu cum-va să pieardă vulpea pe nemică ;
 Zice că el știe la nogoț mai bine
 Si că nici prin minte poate lui nu-î vine
 Cum se 'ntoarce lucrul :

*

— „Vezi te duci la curte

„Spuî acolo, zice, două vorbe scurte
 „Și sfîrșești. Boieriul strigă ca să vie
 „Să 'ți iea vulpea, ș'apoi îți mai dă și ție
 „Vr'un bacșiș acolo, ochii să ți-î ungă
 „Și-ți mai mulțamește... Dar te doare 'n pungă
 „Ca să-î dai din mină tot în dar. Tocmeală
 „Să mai faci, nu-ți vine iar la socoteală :
 „Ți-î stăpîn, la dracul... Eū gîndesc mai bine
 „La vînzarea asta să mă lași pe mine,
 „Să vorbesc cu dinsul, dacă vreî s'ascuți
 „Bani să ieî pe vulpe împătriți mai mulți.
 „La negoțiū sunt multe nici în gînd nu-ți vine,
 „Trebuî să-ți dea banii toți, colea pe șin!“

*

Cam de o-dată omul nu prea se'nvoiește,
 Dar la urmă nu știū cum se răsîndește
 Că 'nsfîrșit cu 'ncetul tot se tîlmăcesc
 Și se pune la cale pînă se 'nvoiesc.

*

Iar apoi la cale după ce s'aū pus
 La boier cu vulpea amîndoi s'aū dus,
 Și jidanu 'ndată mers'a 'n casă sus.

*

Ce-a făcut acolo, ce va fi vorbit,
 Tîrgul cu boierul, înse-a isprăvit,
 Și boieriul chieamă și pe om, să știe
 Mulțamit cu prețul dacă vra să fie.

*

Și cînd vine-î zice :

— Uit'te, ca'n voeală

Noî făcurăm, bade, amîndoi tocmeală
 Să vă daū pe Vulpe o sută de lei,
 Cum socoți, răspunde, Bade, vraî să ieî ?

*

Dar țeranul ce să zică
 Nu prea mult se răsîndește
 Ce tînînd în mîni căciula
 Și 'nvîrtind'o 'ncet, grăește :
 — „Eū cucoane drept să'ți spun,
 „Poate prost îs orî nebun
 „Dar acum m'am săturat
 „Tot pîrale de luat ;
 „Și mai bine mă gîndesc,
 „Cum se zic să nu greșesc,
 „Că sînteți boieriū mărit
 „Și de multe feți cîstit,
 „De cît bani, acuma, zēū,
 „Vr'o bătaie-ași vra să ieū.“

Iar jidanul cînd aude se cam dă ceva 'napoi ;

Și-î privește pe amîndoi

Ș'apoi zice : „Cum, zēū bade astă-ți trebuî dumitale
 „Pentru ce să ieî bătae ? ! Pentru ce nu ieî pîrale ?

*

— „Dă, de ce! Răspunde omul
 „Nici bogat nu-s nici fudul
 „Dar de bani sunt chiar sătul,
 „Și de-aceea nu mai vreă
 „Voiă să schimb acum și eu.

*

Dă p'aci, ba dă pe colo
 Ba că-î eastă ba că-î treacă
 Mai sucește el jidanul
 Și pe mîni iar se mai freacă
 Dar degeabă, omul ține
 Înainte tot cu-a lui

Pînă cînd vădînd boerul că cu dînsul alt chip nu-î
 Hotărăște—cum tocmeala din 'nainte-a a fost făcută—
 Pentru-o sută lei acuma să le deie bețe-o sută.

*

Dar țeranu-acum ce face
 Zice :

— „Dă, cucoane, bine,
 „Dar uitîndu-mă la mine
 „Văd că după cum sunt eu
 „Prost lăsat de Dumnezeu
 „Dumnealui jupînul este, om mai mare, mai cu minte
 „Nici să-î trec pe dinainte
 „Și de aceia te-ași ruga,
 „Dacă-î vra și Dumneta,
 „Ca dintăi acum să pui
 „Să-î dea partea dumnealui.”

*

Și jidanul strigă 'ntr'una :
 — „Bade, ce-ți-e dumitale ?

„Pentru ce să ieî bătaie ?!
 „Zeu mai bine iea parale !..

*

Iar boerul poruncește pe jidan de-l scot afară
 Și 'ntinzîndu-l la scară
 Haide dă-î și dă-î și dă-î
 Și-î dau partea lui dintăi.

*

Iar țeranul cum vedea
 Că și rîndul lui venea
 Zice :

— „Eă din partea mea
 „Dă, cucoane, daca'ați vra
 „Mai ruga-m'ași de ce-va.
 „Dumnealui jupînu-î bun
 „Și de treabă, zeu vă spun.
 „Și pe mine, el, mă știe
 „Tocmai din copilărie!
 „Și pe tata l'a știut
 „Nu eram eu nici făcut.
 „Și pe mama ca pe mine
 „O el știe foarte bine
 „Și de-aceea m'ași gîndi
 „Cu bănat de nu v'ar fi
 „Partea mea, că-î chiar cu cale
 „Să-î o dau tot Dumisale :

— Bine, atunci, boierul zice, poruncește
 Pe jidan la scară iar de-l mai lungeste
 Și din nouă începe earăși ca să-î dea
 Ceea laltă parte cei mai venea.

Și i-au dat mereu i-au dat,

Pînă ce cînd a scăpat
Rupse fuga ca 'mpușcat.

*

Dar la urmă și boieriul om de treabă sașu poznaș
Pe țeran chîemîndu-l zice :

— „Ține na-ți un aldămaș.“

Și de o-dată 'n mîină-î pune, suta 'ntreagă numărată.

Iar țeranul cînd o vede pe jidan îl strigă 'ndată

— Vină 'ncoace, hei jupîne, să 'mpărțim un adălmaș

„Nu să zici c'ăi fost tovarăș și eșit'ăi păgubaș,

„Dacă m-a cînstit pe mine voiă și eu să te cînstesc.“

Dar jidanul zice :

— „Lasă m'ăi cînstit ! Îți mulțumesc.

—————

ȚIGANUL CÎNSTIT

— — —

Vr'o căți-va țigani, o dată,
Printr'un loc, cînd-va-'ntr'un an,
Cum mergeau prin zori de ziuă,
Ved p'un gard un biet curcan,
Și de-odată se opresc,
Se gîndesc, se resgîndesc,
Celui mai bătrîn grăesc :

*

— „Auleu, tată Vișan,
„Vezî cel gard pe cel curcan ?
„Vezî ce bun e și ce mare ?
„Bre, că bun-e de mîncare !“

*

Dar bătrînul de Vișan,
Cum se uita la curcan,
Și pe gard cum stă privindu-l
Și cu ochii cîntărindu-l

Zice :

— „Uit'te om nebun
„Lasă curca noaptea 'n drum !!...
„De sat... satu-î, nu-î pădure,
„Dar se poate să-î o fure;
„Că, ce vreî, de ?... sunt nevoi...
„Mai bine-am lua-o noi ?“

*

Cel bătrân așa vorbește
Dar un altul, cum gîndește,
Zice :

— „Dar n'o fi păcat
„Să-l luăm noi ne'ntrebat
„Mai vîrtos de s'o 'ntîmpla
„Să te vază cine-va ?“
Dar bătrînul îi răspunde :
— „Ce vorbești ? ! Păcat ? ! De unde !!
„N'are cum mai fi păcat,
„Căci îi spunem că-î vînat.“

*

— „Dar de-o zice că e curcă ?
— „Zice curcă, ba necurcă !!...
„Ce-o tot ții într'una furcă ?
„Dacă-î curcă
„Ce se 'ncurcă
„Tocma 'n zarea zorilor
„'N calea vîntătorilor ? !“

*

— „Apoi dar, tată Vișan,
„Ce mai zică de cel curcan ?

„Să-l luăm, să nu-l luăm
„Orî pe gard să nu-l lăsăm ?“

*

Deci bătrînul ce să facă ? Dacă vede că-l întrebă

Zice :

— „Aici e altă treabă !
„Eî se tem de vr'o rușine
„Și dau greul tot pe mine.“

*

Dar fiind el om cu minte
Cată 'n lături și 'nainte
Și sfîrșește 'n trei cuvinte ;
Căci răspunde :

— „D'apoi eu
„Ce să zic și ce să vreau ? !...
„Nu mai umblu cu 'ndemnate
„Să mă încarc și de păcate
„Îl luați
„Orî nu-l lăsați,
„Numai partea mea cătați
„Să mi-o faceți părălește
„Ca să-mi cumpăr niște pește.
„Om bătrîn... ar fi păcat
„Să mănînc eu de furat.“

SÎRBUL ȘI PLĂTICA

Sîrbul o plătică cumpărase o-dată
Și s'a dus s'o rază mai di'ntăiu la baltă
Vrînd apoi dintr'însa de mîncat se facă.

*

Merge. Cum ajunge decî, pe mal se pleacă
Iea cuțitul în mînă, iar cu ceealaltă
Își ținea plătica — și'o muica prin baltă
Și-o rădea.

*

Răzînd'o și muind'o în apă
Iată se trezește că din mîni o scapă.

*

Cum scăpă plătica hai, s'a ca mai dus,
Iară Sîrbul grabnic se ridică 'n sus,
Mîna cu cuțitul pune iute la spate,
Iar cu cealaltă tot în piept se bate
Și sîrbește începe cam așa să-î zică :

*

— „Vină'ncoace dragă ! zău că n'am nemică !
„N'am cuțit — drăguță, zău că n'am cuțit,
„Am făcut în glumă !... Eă te-am gîdilit
„Ia așa cu mîna...

*

Ast-feliu tot vorbește
Sîrbul și se jură și s'afurisește ;
Dar vădînd că'n vorbă-î n'are ea crezare
Pleacă dar îi zice plin de răzbunare :

*

— „Ține minte atuncea că cuțit a fost !...
„Ce socoți tu ?.... Sîrbul nu-î așa prost.“

ȚIGANUL CLOȘCĂ

Un țigan o dată cum s'a nimerit
Prin ce duși a nume, cum s'a potrivit. —
Poate tocma'n toîul cel de călărie,
Cînd gîndea ce bine-î dacă-ar fi să fie
Ca și el să aibă cai, vr'o herghelie —
Pe-un Român îl vede cum e la țeranî
Aduçînd din țarnă vr'o câțî va bostanî.

*

Cînd văzu bostaniî se opri țiganul
Nu știea — se vede — încă ce-î bostanul, ¹⁾
Șîntrebă :

— „Bădică, fără de supărare
„Spune-mî ce-î acela așa roș și mare ?
„Ou să fie, a crede parcă nu-mî prea vine.“

*

— „Ba-î chiar ou ca oul, uite-aice bine.
„Nu știî nici ce-î oul !! Aferim ! Halal !!
— „Știî, da-î cam prea mare !..

— „Doară-î ou de cal.

*

— „Eî ! de cal, bădică, înțeleg să fie
„Chiar așa prin minte mi-a venit și mie,
„Știî și eî bădică, am văzut și eî,
„Neam de neam : tătucă, tatăl tatu-meî,
„Numai cai avu'au. Fost'au toți bogați !!
„Noî sîntem acuma, dă, mai scăpătați !..

*

„Dar, mă rog, cu ele ce-o să faci, bădică ?
— „Scoatem cai și-î creștem, iar mai mult nemică.
— „Scoateți cai ! !.. Bădică, cu bănat nu-ți fie,
„Nu te prinzi a-mî vinde vre un ou și mie ?
„Ți-ași plăti !..

*

Romînul ce să mai cîrnescă,
Rugăciunea cată să î-o îplinească.
Fericit îndată face pe țigan,
Intr'ales îi vinde coșcogea bostan.
— „Mergî de-acum, îi zice, du-te de-l clocește
„Păn eși-va mînzul... Însă te'ngrijește
„Să-ți alegî cuibarul pe la locuri bune.
„Cată 'ntr'un respinten, la clocit, te pune.“

*

Omu'î zice 'n glumă, iar țiganul crede,
Intr'un duh pe-a casă, vesel se repede
Și găsînd țiganka ast-fel îi vorbește :

*

¹⁾ Bostan-Dovleac.

ȚIGANUL CLOȘCĂ

Un țigan o dată cum s'a nimerit
Prin ce duși a nume, cum s'a potrivit. —
Poate tocma'n toîul cel de călărie,
Cînd gîndea ce bine-î dacă-ar fi să fie
Ca și el să aibă cai, vr'o herghelie —
Pe-un Romîn îl vede cum e la țeranî
Aduçînd din țarnă vr'o cățî va bostanî.

*

Cînd văzu bostaniî se opri țiganul
Nu știea — se vede — încă ce-î bostanul, ¹⁾
Și'ntrebă :

— „Bădică, fără de supărare
„Spune-mî ce-î acela așa roș și mare ?
„Ou să fie, a crede parcă nu-mî prea vine.“

*

¹⁾ Bostan-Dovleac.

— „Ba-î chiar ou ca oul, uite-aice bine.
„Nu știî nici ce-î oul !!. Aferim ! Halal !!
— „Știî, da-î cam prea mare !..

— „Doară-î ou de cal.

*

— „Eî! de cal, bădică, înțeleg să fie
„Chiar așa prin minte mi-a venit și mie,
„Știî și cî bădică, am văzut și cî,
„Neam de neam : tătucă, tatăl tatu-meî,
„Numai căi avut'au. Fost'au toți bogați !!
„Noî sîntem acuma, dă, mai scăpați!...

*

„Dar, mă rog, cu ele ce-o să faci, bădică ?
— „Scoatem cai și-î creștem, iar mai mult nemică.
— „Scoateți cai !!... Bădică, cu bănat nu-ți fie,
„Nu te prinzi a-mî vinde vre un ou și mie ?
„Ți-ași plăti...

*

Romînul ce să mai cîrnescă,
Rugăciunea cată să î-o îplinească.
Fericit îndată face pe țigan,
Intr'ales îi vinde coșcogea bostan.
— „Mergî de-acum, îi zice, du-te de-l clocește
„Păn eși-va mînzul... Inse te'ngrijește
„Să-ți alegi cuiarul pe la locuri bune.
„Cată 'ntr'un respinten, la clocit, te pune.“

*

Omu'î zice 'n glumă, iar țiganul crede,
Intr'un duh pe-a casă, vesel se repede
Și găsînd țiganca ast-fel îi vorbește :

*

— „Lasă totul baltă, haide și clocește,
 „Un surel să scoatem, ager telegar,
 „Sprinten la copită și vestit fugar.
 „Iaca și ouțul,... ou de cal !... privește
 „Parcă-l văd mânca-l-ași Doamne cum ciocnește.
 „Cum din el mînzocul capul își ivește !!...

*

În sfîrșit țiganiî amîndoi s'aû dus
 Să clocească oul. La clocit s'aû pus.
 Tocma'n șleah, la dracul, pe-un deal mare sus.
 El și cu țiganca amîndoi cloceau,
 Unul cîte unul tot se rînduiaû.
 Dar clocind bostanul, cum pe el ședeau,
 Cu căpăstru'n mîna gata s'ațineau :
 Cînd din ou eși-va mînzul cel surel
 Răpede să-î pună, tata căpăstrel !!...

*

Au clocit țiganiî cît vor fi clocit,
 Au răbdat de foame, sete-au suferit.
 Frig de nopți de toamnă cît au înghițit,
 Cîte nopți veghet'au, cît au clipocit
 Știu ei singuri numai.

*

Orî și ce răbdare

Orî și ce necazuri, foame cît de mare
 Micî eraû, căci dorul pe surel să-l vadă
 Era groznic !!.. Îarna chiar și pe zăpadă
 Ar fi stat să 'nghețe și se ribigească
 Ca să poată numai oul să clocească.

*

Intr'o zi, de-odată cînd cloceau mai bine
 În spre dînșii iată c'o trăsura vine

— „Heî ! Ferește'n laturî ! N'auzi, măi, ferește !!...
 Surugiul strigă și din biciu pocnește.
 Dar țiganul, pace, șede și clocește.

— „I-auzi ? zice el, ferește
 „Cum se vede nici gîndește
 „Că din loc nu mă urnesc,
 „Căci la dracul, doar clocesc !!...
 „I-auzi ? !. Strige cît îi place !...
 „De nu-î vine n'am ce-î face.
 „Cînd a stat el de-a clocit
 „Eu să-l supăr n'am venit.

*

Ast-feliu dondănește pe bostan țiganul.
 Surugiul strigă. El își face planul
 Neclintit să stee și să cloncănească ;
 Ceî ce vor să treacă pot să se ferească.

*

Vezeteul strigă, el pe ou clocește,
 Vezeteul strigă și din biciu pocnește ;
 Iar' țiganul șede și tot cloncănește.
 — „Haide 'n laturî !!...

— „Clonc, clonc, clonc !...

— „Măi ferește !!...

— „Clonc, clonc, clonc !...

*

Strigă vezeteul, caii forăesc
 Vor s'apuce cîmpii, sar și se zmucesc,
 Vezeteu-atuncea caii opintește,
 La țigan ajunge, biciul învîrtește
 Și s'apucă, neico, cam în șfichiu să-l ăa
 Pe țigan cu biciul, și mereu să-î dea,

Până cînd țiganul, cred, s'a rușinat,
Căci fuguță, Doamne, ce-a mai împănat
De gîndeaî sârmanul că-l luase vîntul.
Nu-î zăreaî piciorul c'atingea pămîntul...

*

Dar din drum se vede cînd s'a fost sculat
Și bostanul nu știu cum-i s'a'ncurcat
Și-a tot mers la vale, s'a rostogolit
Pîn ce-a dat de-o tufă unde s'a oprit,
Și-un șoldan ¹⁾ din tufă încă-a mai stîrnit.

*

Epurele fuge, iar țiganu-l vede
Cu căpăstru'n mîna gata se răpede,
Socotind că-î mînzul, strigă să mai stea
Ș'alergînd, în sine cam așa zicea :

*

— „El s'apucă de fugit
„Parcă-î gata de clocit!!...
„Nea surel la tata ! Tata fîn ți-o da
„Și ți-o da și apă și te-o cesăla...

*

„Sur la tata, nea surel,
„Vin la tata 'n căpăstrel!!...“

*

Nea, striga țiganul, nea și nea măi nea !
Și-alerga pe dealuri de se dihănea.
Epurele fuge, ochii de și-î scoate,
Și țiganul fuge pîn ce nu mai poate.

*

Și-a fugit țiganul cît a mai fugit
Pîn șoldan de zare nu s'a mai zărit.

¹⁾ Șoldan-Epure tînăr (vătuiță).

S'apoî stînd din fugă, ochii să-și umbrească
Mîna la ochi pune, cată să privească
Peste cîmpî, să vadă nu l'ar mai zări,
Barîm să-l mai vadă orî pe unde-ar fi.

*

S'a uitat pe dealuri și s'a răsuitat
Până ce-l dăduse jelea 'n fluierat.
Iar la urmă 'n gîndu-î zice supărat :

*

— „Nici de lunî el nu-î de toate
„Și fugete ce-ți mai scoate!!!...
„De știeam că te scăpam
„Zeu, din ou mi te mîncam.“

HAMALUL IN GAZDĂ

Pe-un hămal o dată, cum hămalii sînt
Goî ca vai de dînşii, arşi de ger, de vînt,
Cum de frig sărmanul fost'a ribigit
Un biet om să doarmă noaptea l'a primit
Ca să-î facă bine, ca creştin în casă.
L'a chiebat cu dînsul de-a şezut la masă
Şi'n sfîrşit pe noapte ca mai cald să-î fie,
Cum era pe-afară viscol, vijelie,
Şi făcuse'n sobă foc destul, l'a pus
Pe coptoriu să doarmă la căldură sus.

*

S'a culcat hămalul, cei de casă iară,
După ce sfîrşise trebile pe-afară
S'au culcat. Hamalul cum era trudit
Adormise, — acuma sforăia cumplit.

*

— „Ian auzi sărmanul cum mai sforăşte,
„Rupt de ger, acuma se mai desmorţeşte

„Cu-o nemică iată ce pomană mare
„Poate face omul vrere dacă are!“

*

Ei vorbesc. Hămalul hojma sforăşte,
Lîngă sobă bine spetele-şi lipeşte,
Şi de cald se'ntinde şi se sprijineşte
In picioare zdravăn. Şi precum visază
Că vr'un vas, se vede, prin vr'un becîu aşază
Şi la el împinge, tot aşa 'mpingînd,
Iată cei din casă că-l şi-aud strigînd :

*

— „Tot dămol !... Tot dămol !... Să-î mai tragem un prăval
„Haî băieţi, opintiţi !... Haide-acum cu toţi ; tăval !...

*

Oamenii se mirară cum prin somn vorbeşte.
Vorba bine dînsul, însă nu sfîrşeşte
Şi de o dată soba cade d-a tăvalul
Ş'apoi,

— „Bodaproste !... zice şi hamalul.

ȚIGANUL CĂLARE

Un țigan de mult gândea
Că ce bine i-ar ședeă,
Numai dacă s'ar putea,
Cum va merge de'ntâmplare
Orî pe-un drum orî pe-o cărare
Să găsească o pungă plină, dacă nu cu-alt fel de bani
Cel puțin cu gologani.

*

Ce n'avea-el a-și lua ?!
Și mai câte a-și cumpăra ?!
Mai d'întâiu și-ar fi luat
Vr'o tunică de soldat
Orî vr'un laibîr boeresc
Saû vr'un antereu popesc,
Orî nădragî cu dunga roșă și pe pulpă strînși și sprinteni,
Orî vr'o pușcă cu oțele, orî vr'o șapcă, niște pintenî.
Iar cîn toate se gîndea
Mai vîrtos un cal să-și ȳea,

C'avea bietul poftă mare
Să se vadă el călare.

*

Și gândea el tot gândea
Numai nu se nimerea.
Însă iată că 'ntr'un rînd
Cum avea tot cai prin gînd
Din dorința lui cea mare
Se sui pe un băț călare,
Că cerca și el să vadă
Cam ce fel avea să-ȳ șadă
Cînd o fi cu-adevărat
Chiar pe-un cal încălecat;
Și pe băț așa călare bucuros de tot acum
O luă la mers pe drum.

*

Și mergea și tot mergea
Și-așa bine ce-ȳ părea
Că credea curat în sine
Că-ȳ călare chiar de-a bine.

*

Dar mergînd așa călare
Iată tocmai de'ntâmplare
Cînd se uită jos în cale
Vede-o pungă cu părăle
Și din dată cum o vede
Către dînsa se repede,
Dară cînd colo s'o ȳea
Să se plece nu mai vrea,
Ci trecînd pe lîngă dînsa merge 'n drumu-ȳ mai nainte
Și cu gîndu-ȳ zice 'n minte :

„Pungă-î frate. Pungă plină !

„D'apoî cine e de vină ? !

„De n'aşî fi călare-acuma mă-aşî lua-o bucuros ;

„Dar aşa... O las, — Aceasta-î chilipir de om pe jos.“

SLĂNINA DE PROBĂ

Un ȋigan cinstit săracul,
Măi cinstit  i de c t dracul,
S rm nelul c t tr iea
De furat mi se ferea
Măi v rtos c nd nu-  cădea.

*

Lumca cum e rea la gură,
Tot spunea mereu că fur .
Iară el precum spunea
Nici știea de ce vorbea
 i jura de se'ntindea,
 i de gol nu se dădea,
Ci zicea la de-al de aste
Că-  cădea vina năpaste.

*

Jura naiba ca să-l  ea,
Dracu'n tată-seu să dea,

Și pe mă-sa ca s'o prindă
 Necurații și s'o 'ntindă ;
 Frați și veri ce mai avea
 În toți holera să dea,
 Și să-î stringă, să-î bușască,
 Să se'ntindă, să plesnească
 Boț să-î facă și grămadă,
 Soare 'n ochi să nu mai vadă.

*

Și zicea că nu-î de vină
 De-a fi fost prins cu vr'o găină
 Orî c'o gîscă, orî c'un puî
 Și că n'a fost vina lui.

*

Că din toți mai vinovată
 Este lumea cea turbată ;
 Căci el mîna cum întinde
 Ea deodată hap ! îl prinde.

*

El spunea ce socotea,
 Iară lumea ce știea.
 Inse, cum de s'a'ntîmplat,
 Peste-o nouă boanță-a dat.

*

Auzind de-un om că are,
 Ca tot omul de mîncare
 Cum e iarna la crăciun,
 Așezat în pod la fum
 Porc tăiet, cîrnați, slănină,
 Se gîdea el — nu-î pricină —
 C'ar fi bine de-ar putea
 Vr'un hărtam și el să-și țiea.

*

Se gîdea, decî la luat,
 Nu gîdiți că la furat.

*

Cum aceasta 'n gînd își puse
 Haide 'ntins la om se duse,
 Buna ziua, bade-î zisc
 Apoi vorbă se deschise
 De omăt, de fin, de vite
 Și de alte multe cîte,
 Și grăiau și sfatuiau
 Vorba nici că mai sfîrșau,
 Căci țiganul cît ședea
 Sporiu mai mult la vorbă avea.
 El sărmanul vra să vină
 Vorba, știți, cam la slănină,
 Și'n tot chipul o'nturna,
 Dar zădarnic aștepta
 Parcă dracul îi vrăja
 Ce visa nu se'ntîmpla.

*

Omul iară-și sfătuea
 Căci alt chip nici el n'avea ;
 Omu'n casă dacă-ți vine
 Să-l alungi nu șede bine ;
 Lasă-l singur nu se 'ndură,
 Lumea spune, poate fură... ;

*

Omul zice că-î va da
 Dar în pripă așa nu vra,
 Căci s'o cerce vra deodată
 Dacă-î gata de-afumată.

*

Deci țiganul a plecat.
 Murături de-a mai luat
 Nu știu n'am mai întreat.
 Iară noaptea târziu tare
 Când dormea ori-ce suflare
 El eși'a la plimbare.

*

La primblare-a fost eșit
 Și ca omul cel cinstit
 Drept în pod a nimerit.

*

Iar în pod fără de lumină
 Dînd cu capul de slănină
 Inciudat și spăriat
 O bucată și a tăiat.

*

Și'n sfîrșit de groază mare
 Luînd harșchina 'n spinare
 Vra spre casă s'o croiască
 Să se mai desmeticească.

*

Dar, păcatul, cînd pornește
 Iată-o scîndură pocnește
 Și precum nici nu visase
 Se trezi din pod în casă.

*

Cînd el „hop“ și omul sare
 Strigă : Cine-î ? Cum ? Și care ?
 Și-aprinzînd lumină'n casă
 Îl privește cum picase.

*

Îl privește și-l întreabă
 Cum se chiamă astă treabă.

*

Iar țiganul la'ntrebare,
 Speriat de lumînare,
 Intinzînd slănina'î zice :

*

— „Iata-mă-s și eu pe-aice !
 „Ce mai faceți ?... Eu venisem
 „Dupre cum mai a-zî vorbisem
 „Și slănină ți-am adus
 „Pentru probă... cum mi-aî spus.

.

DOUĂ PALME CINCI CAPEICI

Se vorbește, de cînd Rușii, că 'ntro zi s'a nimerit
C'un țeran la judecată mers'a de s'a tînguit,
C'un boer așa degeaba a sărit la el în drum
Și ni sam ni tam de-odată făr-a ști nici ce-î, nici cum,
Peste cruci și miș sudalme,
I-a mai tras și două palme.

Judecata ce să zică, cînd avea de judecat
Un boer de boerie și-un țeran moșic plouat ?
Hotări cu vai nevoe după multă chibzuire
Ca boerul să plătească cinci capeici despăgubire.

Deci boerul, să plătească, pune-o rublă atunci pe masă
Și zicînd că n'are vreme a eșit pe loc din casă,
Iar țeranul stă și-așteaptă să-î plătească. Și tot șede,
Ba acuma, ba acuma, până cînd la urmă vede
Că ei n'au nici gînd să-î deie și cu frică atunci întreabă :
— „Noi, nu bănuieți, cucoane,
„Mai avem și altă treabă

Și ziceam :

„Imi dați acele...
„Cinci capeici, că eu m'aș duce ?...
— „Stăi să schimbe-î zice,— așteaptă
„Până cînd imi vor aduce.“

*

Ce să-î faci ? Se pune omul pe-așteptate de iznoavă,
Cinci capeici îs bani ! Dar greu-î să schimbe o cărbăvă,
Zice el și stă și'ntreabă nu mai știu de cîte ori,
C'ostenise-a sta în picioare și curgeau pe el sudori.

*

Dar văzînd la urmă omul că vra noaptea să-l apuce,
Pune cușma subsuoară la judecator se duce
Și-î cîrpește două palme de tocmală și'ndesat
Ș'apoi zice :

— „Uit-te acuma,
„Nu vă fie cu bănat,
„Cele cinci capeici ce astă-zî
„Hotărit'ați să le ieu,
„Cînd vor fi ca să se deie,
„Le luați în locul meu.“

FAC CE-A FĂCUT TATA

Un biet om s'a dus o dată la un târg și el călare,
Cum merg oameni pe la țară și cum poate fie-care.

Mers'a 'n târg, a tras la gazdă,

Șaua, ȧpa și-a lăsat,

Și prin târg apoi ca omul,

Mers'a după cumpărat.

Tîrguește și se'ntoarce

Innapoi la gazda lui

Să-și ȧa ȧpa să se ducă ;

Dar la gazdă ȧpa nu-ȧ.

*

Dă pe ici, ba dă pe colo,

Cată 'ntreabă și iar cată

Păn ce cată și pe-acolo

Unde mai cătase o dată.

Umblă cată prin tot locul

Unde nici putea să fie,

Și prin casă pe sub pături
Poate și sub pălărie,
Si la urma 'și ȧa rāndeaua,
ȧpa alt stăpîn își are,
Haide-a casă apostolește —
Altul merge acum călare.

*

Pe'mprejuru-ȧ umblă lumea

Și se'ndeasă și furnică,

Unii ȧpa zic c'o cată,

Alții alta orȧ nemică ;

Unii spun c'așa 'ntîmplare

Au avut și ei vr'o dată

Și'l privesc pe om cu jale

Și cu dînsul ȧpa cată,

Și-ȧ tot spun că va găsi-o

Că doar mare-ȧ Dumnezeu,

Alții zic că va găsi-o

Că lor nu le pare reu.

Iară el privindu-ȧ șaua

Ce scăpase ne luată

Și'nnălȧind din umerȧ zice

Cătră lumea adunată :

*

— „Saua este pân'acuma... tot am șea... seluȧa mea
„Și mai dînd vr'o zece galbenȧ, cred și ȧpă voiȧ avea
„Căci pe cȧt se vede ȧpa mi-a luat'o cine-va
„Că, la dracul, nu-ȧ ca fumul să se pȧeardă 'n vȧnt așa.
„De voiȧ da de dȧnsa, bine, unde-va pe ici colea
„Orȧ acel ce mi-a luat'o să mi-o dee dacă-ar vrea...

„Nu știu zeu... dar eu știu una, socoteala 'mă este gata
„Dacă nu-î și nu-î, atunce, fac și eu ce-a făcut tata.

*

După asta ce mai fuse,
Poate spune cine știe,
S'a pornit a casă omul
Orî se puse pe beție,
Sănătate, pace bună
Zic și zeu că nu mai știu
La pricină de tâlhărie
Nu voiă martur ca să fiu...
Inse vorba ce el zise,
La apus la resărit
De la crîsmă'n toată lumea
S'a întins și s'a lățit :

*

Că de-ar fi să nu-și găsească îapa lui ce-a fost pierdut
Hotărîtu-s'a să facă precum tată-su-a făcut.

*

Pr'între altă multă lume ce-auzise, s'a'ntimplat
De-auzi și cel ce îapa de la om a fost luat.
Lumea toată vra să știe ce făcuse tatăl lui,
Dar în gînd ca să gîcească nu-î venise nimenui.
Toți voiau să știe vorba cum s'o iee la 'nțeles.
Și de vrea să știe lumea, cel cu buba mai ales.

*

Stă la gînd și el și lumea :

— „Ce să fie, ce să fie ?!

„Știe farmeci ticălosul,

„Orî vr'o altă măiestrie ? !..

*

Stă la gînd acum. Și lumea ca și dînsul se gîndea,
Dară el la urma urmei chiar de-a binele credea
Că vr'o vrajă știe, poate niște lucruri diavolești,
Păgubașul naibeî. Ș'apoi numai vezi că te trezești
Că te-apucă-o zghihueală de te sfarmă ca pe tine,
Orî vr'o mină 'î iea, orî glasul, orî mai știu ce dracu'î vine !
Te găsește-o dănănae orî mai știu ce Dumnezeu,
De te duce pe prăjină orî pe sus... orî și mai reu...
Ș'in sfîrșit se hotărește, după ce s'a răs-gîndit,
Să-i dea îapa ca să scape și să fie liniștit :

— „Ieie-și-o dracului, boalelor ducă-se,

„Meargă cu dînsa,

„Deie-o dar lupilor, ție-o sau brînză chiar

„Facă dintr'însa !..

*

După asta ica și îapa și'nnapoi la om o duce
Arătîndu-î c'a găsit-o. Ș'apoi vra ca să-l apuce
Pe departe ca să-î spuie pe cînd îapa și-a pierdut
Ce ziceau că vra să facă precum tată-su-a făcut ?

— „Apoi dă, de o dată, bade,

„Îi răspunde, 'î mulțămesc

„Că'mî găsiși sărmana îapă

„Și-s datoriu să te cinstec ;

„Iar de vorba care-am zis-o

„Pe cînd îapa s'a pierdut

„A trecut atîta vreme

„Și ce-am zis am și făcut..

.....

„Tatăl meu ca mine tocmăi un năcaz o dat'a tras.

„Tot călare 'n tîrg mersese și pe jos a fost remas ;

„Și-a luat și el atunci șaua 'n spate frumușel

„Și s'a 'ntors pe jos a casă ; iară eu făcuî ca el.

ȚIGANUL LA PEPENI VERZI

Pe-un țigan un om prinzându-l în grădină-o dinioară
Mîncînd pepeni verzi, — îi zice :

— „Dar ce cați acoloa, cioară ? !

„Pentru ce și cum intrași ?

„Pepeni verzi de ce mîncăși ? “

*

— „Am intrat, bădică, zice

„Ca să văd : pămîntu-aice

„E ca 'n țarnă, orî mai bun ?.

.....

„Dar pe cinste, drept îți spun —

„Că de pepeni de mîncat —

„Să nu-ți fie cu bănat,

„Să chiorăsc dac'am gustat ! “

*

— „Tați din gură, măi țigane ! Încă faci pe oameni proști ? !

„Nu vezi tu că te cunoști ? !

„Uit'te'n barbă-ți o semîntă !! Măi, ce hoți sînteți, ce hoți !!.

„Dar vă'nvaț eu, las, pe toți...

— „Nu, bădică,

„Nu-î nemică,

„Zice el. Nu fii tiran

„Să te pui c'un biet țigan !

„Că sămînța, care-o vezi, este, zeu, de-acum un an !!.

ȚIGANUL ȘI URSOAICA

Un țigan de mult o dată, nu știu cum s'a nimerit
Că trecînd printr'o pădure, o ursoaică a fost zărit
Tocmai cînd voiea să intre să s'ascundă 'n vizunie,
Și-o pîndi pe unde merse. Ș'apoi plin de bucurie
Alergă la fug'acasă și Țigancei povesti
Și la danci, și vesel zise :

— „Valeu, Doamne ce-ar mai fi

„De-ași putea s'o prind mămucă !...

„Cît de grasă-î, cît de mare

„Ne-ar ajunge, mămulică,

„Pentr'o vară de mîncare...

„Dar blănoasă ce-î !!. Din piele-î,

„Ce frumos cojoc mi-ași face

„Și țigancei vr'o scurteică

„Și-o căciulă, cum îmi place,

„Țurcănească, țuguță,...

„Parc'o văd, pre legea mea,

„De la cap de un cot de 'nnaltă,

„Să se 'npungă ploaca 'n ea.“

*

După asta toată noaptea s'a 'nchinat și s'a rugat
Să-î ajute sfînta Miercuri, căci spre Miercuri s'a 'ntîmplat,
Ca s'o prindă.

*

Demineța într'o clipă s'a sculat
Și cu sacul, s'o aducă, la pădure-a și plecat.

*

Ajunghînd la vizunie se vîri cu sacul 'n ea,
Pe ursoaică s'o găbjască ; iar ursoaica morăiea.

*

— „Nici mai mor

„Și nici mai hor

„Huștiuluc în sac ș'acasă

„La copii poclon pe masă.“

Am așa zicea țiganul, cînd de o dată se trezi
Că ursoaica mi-l prinsese și'ncepuse a mi-l buși,
Și-al freca, de vai de dînsul, căci pe cînd mai contenea
Auzeaî plîngînd țiganul și strigînd pe cît putea :

*

— „Valeu, sfîntă Miercurată

„După cap nepieptănată,

„Fă-te a mă scăpa vr'o dată !

„De te-ai face a mă scăpa

„Ce fugoiu țî-ași arăta !..

„De m'ai prinde pîn la șatră

„Să-mi mai tragi o scărmanată.“

SOCRII SI GINERILE

Un însurăţel o dată cu nevasta-î s'a luat
Şi s'a dus să-şi vază socrii ce şedeau într'un alt sat.

*

Dar pe socri 'nsurăţelul cam la suflet nu-î avea

Şi ca omul se gîdea,
Ce mai dur la deal la vale,
Ca să-î pună-acum la cale.

Căci de mult pe cînd fusese socri odată pe la ei
La vr'o zi de sărbătoare, ca părinţi la 'nsurăţei,
Mama vitrigă cu fata nu prea bine s'a purtat
Căci în toată vremea mesei tot striga neîncetat,
Să-î aducă una alta ba să-î deie ba sa-î facă
Că de voc de nevoe trebuind şi ea să tacă

Alergă sermana fata
De remasă nemîncată.

*

Ginerele, acum la dînşii ajungînd, îşi pune în gînd
Ca să-î lasă de la masă pe vr'o unul cam flămînd

Şi la masă cînd s'au pus
Începu şi el să-î poarte cînd în jos şi cînd în sus
Ba dă-i asta, ba dă-i ceca, tot poftea şi tot striga
Socrul, soacra să-î împace unul şi-altul alerga.
Iar din ce puneau pe masă, ginerică potrivea
Că nemic nu remînea.

Iar apoi ce mai remase de la dînsul ne mîncat
Strîns'a boţ frumos în mînă şi la cîni a aruncat.

*

Bieţii socrii morţi de foame trebuind şi ei se tacă
Se'nţeleg acum să facă

Cam pe ascuns v'o turtă 'n vatră şi s'o pună să se coacă.
Ş'aşa 'ncepe a spunc socrul că e foarte ostenit
Si se culcă, doar vede-l'ar şi pe ginere-adormit.
Căci gîndeau că mai pe urmă, cînd cei tineri vor dormi,
Ei cu turta cea din vatră foamea tot îşi vor urni.

*

Ginerică însă, pace n'are gînduri de dormit,
Căci la nas îi vine tocmai miros de ceva prăjit.
Şi pricepe'n dată planul. Decî: 'ncepînd a se 'nvîrti:
— „Eu mă scol că-î prea de vreme, zice, nu pot adormi.

*

- „Dar de ce te scolî acum ?
- „Zice socrul, ce-ai de gînd ?
- „Ia, mă duc şi eu la vatră,
- „Vreu luleaoa să-mî aprind.
- „Stăi culcat, c'adormi, îi zice,
- „Numai nu mişca din loc.
- „Da de unde !... Îi răspunde,
- „Că-s deprins s'adorm la foc !!

*

În sfârșit mergînd la vatră, jos pe-un scaun s'așează
 Și punînd pe-un clește mîna, s'apucă și'n foc cătă
 Și găsînd în vatră turta — stă la locu-î neclintit.

* .

Iară socrul mort de frică nu cum-va s'o fi găsit,

Il întreabă — necăjit :

— „Ce ? Te-ai pus la vatră-acuma ? !..

„Ce mai faci, la ce gîndești ?

— „Ia gîndesc și eu la multe

„Lucruri vechi și bătrînești !

* .

— „Bre !... Ce gusturi îi veniră ? !

Se gîndește socru 'n sine,

Ș'apoi zice ; „Mergi te culcă

„Să veghiczi ; socoți, e bine ?

* .

Ginerică 'ncepe atunce, la minună să povestească

Iară socrul de minie mai că vra să se bocească

— „Uit-te, zice, gust de vorbă

„Ce-l găsi mă rog îți place ? ! !..

„Mi se arde turta'n vatră...

„Și eu tac și n'am ce-î face.“

* .

Tot gîndea la turtă socrul, iar el colo povestea :

Că-un răsneam al lui odată, cînd a fost pe cînd trăiea,

Avea case, bogație,

Acareturi ; răzeșie :

Patru stînjini de moșie

Și vr'o opt saci de hîrtie —

Documente pe vecie !..

Dar în dată ce-a murit

Frați și neamuri au venit

Și s'au pus la împărțit

Iar cu cleștele prin vatră arătînd precum spunea

Împărția și dînsul turtă și-o taia și povestea :

Ba c'a tras în colo brazde, ba 'ncolo la asfințit

Până ce cu'ncetul turta,

De-a măruntu-a sfărmițit.

* .

— „Ce moșii mi-arată-'n vatră ?

„Parcă-aud că hîrșcieste

„Mi se pare, zice socrul,

„Că el turta 'mi împărțește...

„Ei poftim ! ce-mi pasă acuma

„De acareturi și moșie

„Tot îmi spune și-mi arată...

„Asta nu-mă ajunge mic ? !.

„N'o fi ajuns la turtă poate

„Și cu dînsa voiă scăpa. —

„Ei s'apoi la urmă ? 'ntreabă, cum și ce fel s'a sfîrșit ?

— „Uite'asa, răspunde celalt, toată s'a bucățelit..

* .

Și sfîrșind acum povestea

Ca un vechi moștenitor

Ica cu cleștele și-aruncă

Turta toată în coptor

Zicînd : — „Iaca astfel mers'a

„Lucrul, cît am înțeles,

„Ca din spuza ast din vatră

„Chîiar nemic nu s'a ales.

.

* .

Se mai zice că pe urmă, ginerașul a simțit
Că pe ușă noaptea socrii ar fi eșit.
Și eșind și el pe afară, prin grădină, când privi,
Desbracați cum se sculase, pe amândoi colo-i zări.
Din grădină ori-ce roade s'aũ fost strîns, nu mai erau.
Bieții socri cozi de varză de nevoe-acum rodeau.

*

Dar el haide strigă cîinii
Și s'apucă de-amuțat
Ca și după niște vite
Ce 'n grădină ar fi intrat.
Și tot strigă, tot amuță,
Dă cu pietre, cu ce poate
Până ce cu ho! cu strigăt
Din grădină, hațîi, îi scoate.
Peste grad prin spină
De-a dreptul cum apucă fug cum pot
Uitînd bieții de nevoe
Și de foame și de tot.

*

Iară el la urma urmei, după ce i-a tîlhoit,
Intră 'n casă și se culcă bucuros și liniștit
Și cînd vin apoi și socrii de se pun și ei în pat
El începe să le spună ce-a făcut și ce-a lucrat,
Că 'n grădină niște vite el văzuse și a sărit
Și cu bulgări și cu cîinii peste garduri le-a gonit.

*

— „Bine, bine, zice socrul
„Foarte bine le-ai făcut
„Socotind că pe 'ntuneric
„Poate nu i-a cunoscut.

*

— „Ba, ce bine, zice dînsul, parcă-mi pasă așa de tare
„Stringă-și vaca cine-o are
„Iar cînd nu vra ca s'asculte...
„Eu, cum știți că nu știu multe
„Zeu, trăgeam cu pușca'n ele, fie-a dracului de vaci.
— „Ba nu dragă, zice socrul, numai asta să n'o faci.

ȚIGANUL CU RUSUL

Intr'o vreme pe cînd Rușii,
Cum se spune s'a'ntemplat
Că'ntîlnind un Rus în cale-î
Pe-un Țigan, l'a întreat :
— „Unde merge drumul ista ?...
(Pe rusește cum vorbea).

*

Iar Țiganul ce rusește
Cum c'ar ști se fudulea :
— „O ! Ne scăjo, îi răspunde —
Care 'nsamnă : nu-ți voi spune
Căci nu știu nici singur ; ș'asta
Ca pe foc pe Rus îl pune.

*

Rusul crede că Țiganul vra de el să-și facă rîs
Și, obraznic, parcă'n ciudă, nu-ți voi spune, i-ar fi zis.

*

— „A !! Ne scăjeși ? ! Rusu-î zice,
Orî adecă cum s'ar prinde :
A !! Nu vraî să-mi spuî ! ?...
Și'ndată îl înhață și-l întinde
La pămînt, și mi s'așază
Pe tabet să-î mulțamească
Peste cap și peste spate —
Mulțamită drept rusască.

*

— „Valeu ! strigă-atunci Țiganul de durere și răcnește ;
Iară Rusul ica pe valeu cum c'ar fi valeaî-rusește ;
Și știind că pe rusește : valeaî — trage, dă 'nsemnează,

*

— „A !! valeaî ? valeaî ? Îi zice
„Na, ne scajeși ? Na, valeaî ? !.
Trage-î zdravăn, iar țiganul
Se'ndoica de socoteaî,
Că-î din una făr de oase —
Ca cureaua și răcnea
Și'n tot chipul, de durere ;
Ca zvirluga se'ndoica :

Iar apoi prinzînd cu mîna de pe-unde-a fost lovit
În spre Rus și'ndreaptă ochii și-î vorbește răgușit :

*

— „Mări, dragă gospodină,
„Nu măi fii așa hapsină !
„De vraî, valeu să nu zic
„Și să tac, să tac pitic,
„Nu măi da atîta'n mine
„Că măi mult să strig îmi vine.

„Cît mă ții într'un bătut
„Zeu, că-s chipuri de tăcut !!!

*

Rusul tace și'ndesește și tot bate și iar bate
Iar țiganul parcă'n ciudă strigă valeu cît ce poate.

*

În sfârșit tot valeu hojma și iar valeu a strigat
Iară Rusul tot îi trase păn ce lat l'a și lăsat,
Și s'a dus în treabă-î iară-și în cotro s'a nimerit.
Dar Țiganul zise'n urmă, cînd a fost de s'a trezit :

*

— „Ian te uită cap de Rus
„El cu mine s'a fost pus !
„M'a bătut de m'a stîlcit
„Dar eu ce s'a folosit ? !..
„Că eu valeu am strigat
„Până cînd s'a desgustat;
„Și de frică m'a lăsat
„Că, dă, bătă-l Dumnezeu,
„Doar puteam să-l bat și eu,
„Și strigînd și ne strigînd
„C'aveam gînd

.
.

„D'ar n'avui cînd !

TACI FEMEE CE MENEȘȚI

O femeie, ce-î venise, după ce cu-al cîi bărbat
Se'mpăca destul de bine de pe cînd s'a măritat,
Și-î era și drag bărbatul și-î era și dragă lui,
Și trăeau destul de bine, ca la casa omului,
S'apucă să-î bată capul :

— Măi bărbate, tu iubești.

*

Omul, de, ca omul zice :

— „Taci femeie, ce menești !!!..

*

Azi îi zice, mină îi zice,
În sfârșit în multe rînduri
Până cînd cu vremea omul
S'a cam pus și el pe gînduri,
Și'ntr'o bună demineată
Nu știu unde 'ntro potică
Mi-l zăpsi colò, femeia,
Negustor cu oca mică.

*

— „Vezi, bărbate, vorba noastră ? Nu ți-am spus eu că iubești ?

— „Da, nevastă ! Dar eu ție nu ți-am spus să nu menești ?

UNDE ESTE TURMĂ, PAGUBĂ SĂ NU FIE?

Cum văzu țiganul că prin sat de-a rîndul.
Sînt oieri cu toții, se bătea cu gîndul:
Ce șurub se 'ntoarce, ce negustorie
Oî și el să aibă și oieriî să fle,
Și prin sat ca dînșii ziua să vorbească
Tot de oî. Gîndește cum s'o nimerească.

*

Curmeziș țiganul și'n lungiș s'a dat:
Două oî la urmă tot a căpătat.
Și a făcut și stîină. Avea turma 'ntreagă —
Două oî!!.. o lae și-o băbană neagră.

*

Injghebat'a stîina totul a gătîit,
Doi ciobani de-odată haide și-a tocmîit,
Și să aibă 'n grijă le-a și poruncîit:
De cum-va păcatul s'o 'ntîmpla să dee,
Și din oî vre-una s'o 'ntîmpla să pieie

Ei s'alerge'n grabă și să-î dea de veste,
Ca stăpîn să știe paguba ce este.

*

Deci o oaie, tocmai cătr'o serbătoare
Potrivește'n ciudă par'că și chiar moare.
Ș'un cioban de'ndată la stăpîn pornește
Ca să-î dea de veste. Merge și-l găsește
Tocma'n fundul crîșmei stînd și sfătuînd
Cu stăpînî de turme, și la vin cîstînd.

*

Cînd ciobanul intră merge 'ntîns la el
Și vorbind îi zice cam în acest fel:

*

— „Ciobanica, bade, azi ți-am împlinit
„Ooica ce mi-ai dat'o s'o pasc a pierit.“

*

— „Ieși afară, slugă rea, nerușinată —
Strigă-acum țiganul, sare chiar să-l bată.

*

L'a bătut și-afară tot brînciș l'a dat
Ocărindu-l grosnic cum că s'a 'mbătat.

*

Iar ciobanu-acesta celuîlalt îi spuse
Și'n sfîrșit la crîsmă și celalt se duse.

*

Dar celalt de'ndată ce-l văzu cîstînd
Merse'ncet și spuse cam așa zicînd:

*

— „La mulți anî stăpîne!! Mulți și fericiți
„Anî să tot petreceți, după cum doriți!!..

*

— „Să trăești băiete, (zise atunci țiganul),

„Iea păharul ista.“

Iea și bea ciobanul,
S'apoi stă la vorbă parcă nici nu știe
Că-î pierise oaiea, ci cu veselie
Despre oi și stîină șede și tot spune
Pînă cînd țiganul întrebare-î pune :

*

— „Ce mai e la stîină, pe-acolo ? Ce veste ?

— „Dă, la stîină... bine... bună pace este.

„Oile merg bine, dar... așa și așa.

„S'a'nceput din ele a'nsemna ce-va —

— „S'a'nsemnat din ele ?!... Ce vorbești tu măi ?!

„Și din care turmă ?

— „Ia din cele lăi...
*

— „Vezi așa mai merge. Celalt a venit

„Și mi-a zis de odată : „Oaiea ți-a perit !

„Pricopsitul naibei, dracu'n el să dea,

„Parcă-o oaie numai am în turma mea !

„Ha! la cînste, lasă ! Chef și veselie !!

„Unde este turmă, pagubi să fie ?... —

PUȘCA JIDANULUI

Un jidan trecînd odată, cînd a fost, cînd-va 'ntr'un rînd
Printr'un loc, printr'o pădure, îi veni de-odată 'n gînd
Că se poate din pădure și vr'un lup cum-va să easă

Cum era pădurea deasă ;

Că zicea el :

— „Cine știe,

„In pădure așa de mare

„Și'ndesită-așa de tare

„Câte lucruri pot să fie ? !..

„De nu șede lupu-aice, unde șede ?.. 'n prăvălie ? !..
*

Și gîndind așa, gîndind,

Și prin tufe tot privind,

Tot mergea, mergea 'nainte...

D'așî făcea și planu 'n minte :

Că vr'o pușcă de-ar avea

Ar scăpa de lup cu ea :

C'ar întinde-o, — ar trage foc

Și l'ar împușca pe loc.
*

Dară pușcă el ne-având
 Se gândește atunci 'n gând
 Că cu bățul ce-l avea
 La nevoe s'ar putea
 Ca să scape de belca ;
 Și mergând așa zicea :

*

— „Dacă văd un lup venind
 „Eu ieaū bățul și-l întind,
 „Și ți-l sperii și se duce :...
 „Par'că el e tîrgoveț
 „Ca să vină să m'apuce
 „Dacă-î pușcă ori e băț ? !..

*

Și vorbind așa jidanul
 Când făcuse tocmai planul
 Și mergea cătând de drumu-și ca ori-care călător
 Iată-un lup gonit din urmă prin frunziș de-un vînător,
 Când nu-î trece nici prin minte
 Hop, că-î cse aci nainte.

*

Ce să facă el acum ?
 Se opresce'n loc în drum
 Și întinzînd în grabă bățul, după cum s'a fost gândit,
 Stă și așteaptă neclintit.
 Când de-odată vînătorul din desiș de pe dindos
 Poc ! Trîntește lupul jos.

*

Când aude el pocnind
 Și de loc nebănuind

C'a fost altul și-a'mpușcat
 Văzînd lupul răsturnat
 Stă pe loc și nici clipind
 Și la băț întins privind
 Zice :

— „Uit'te ce drăcie !

„Nici în minte să nu'ți vie :
 „Bățul meu din Dărăbanî,
 „Care-l am de zece ani,
 „A fost cot, a fost biciușcă,
 „Dar nici n'am gândit că-î pușcă !..

CUCUL ȚIGANULUI

Un țigan în vremea iernei, nu știu 'n capu-î ce-a gândit
 Parcă toate le sfîrșise de pe lume. I-a venit
 Gust să-î cînte cucul iearna, și zicea gîndind în sine :

— „Ce mi-î bun că sînt pe lume,
 „Orî ce baftă-î zeu de mine
 „Dacă nu-î vr'un cuc să-mî cînte ? !
 „De ! Căci, oh ! Cînd ai noroc,
 „Ca să-ți cînte cucul, mamă,
 „Încă'n față, atunci pe loc
 „Scoți la capăt de minune,
 „Orî ce vraî și ce poștești.
 „Toate-ți merg atuncea strună.
 „Ca prin farmec izbindești,...
 „Doamne, Cuce ! Cuc la tata,
 „Cuculețul tatei cuc ! !..
 „Zi-mî și mie-odată 'n față :
 „Cucu ! cucu, zeu așa,

„Si-ți-o face tetea, face,
 „Vr'un poclon vr'un dar ceva.“

*

Dar precum vorbea țiganul, se'ntîmplă de-l auzi
 Un băiet, ce'n fuga mare subt un gard se și'ndosi

Și strigă deodată : „Cucu ! “

Iear țiganul : — „Auleu ! !..“

„Parcă, cucu zice, Doamne ?..“

„Mare-î sfintul D-zeu ! !..“

„Mi-a trimes un cuc să-mî cînte !

„Ce să fac ? ! Bre, ce minune !..“

„Cum mai cîntă ! !.. Ce vor zice

„Ceilalți oameni cînd voiî spune ?

„Ha ? ! Vor crede oare ? Doamne,

„Ce să fac, mă rog ?.. Mă duc

„Să le spun la toți, că astăzi

„Mi-a sosit la mine-un cuc

„Ce-î trimes din ceriî să-mî cînte ..“ Astfel zice și pornește
 Și pe toți țigani-î chicamă :

„Haide ! dînsul le vorbește,

„Căci acum la mine-acasă

„Mi-a venit din ceriî un cuc

„Ș'am venit ca să vă duc

„S'auziți și voi cum cîntă.

*

— „Dar e cuc ? întrebă ieî.

— „Se'nțelege, ca toți cucii !

„Nu mă credeți ? Alele ! ! !

„Dar m'apuc ce-ți vrea să-mî faceți,

„Să mă bateți.

— „Zeu ! te apuci ?

— „Haide dar, atunce unul
„Zice, haide să ne duci.

*

Deci s'au dus cu toți țiganiî ca s'asculte. Așteaptă, șed ;
Insă pace ! sănătate ! nici n'aud nemic, nici văd.

*

— „Unde-î cucul ? zice unul
— „Stăi mai rabdă puțințel
„Dați-î pace, lasă, lasă !
„Stați cu fața toți spre îel !
„Îi voi zice eu să cînte.
„Sst !.. Ședeți așa : Tăceți !
„Cucul tetei ! Unde-ai cucu ?
„Ia mai cucu cuculeț.
„Să te-audă ș'aste neamuri.
„Haide fă-le vr'un hafîr
„Să le meargă bine...

*

Atuncea

S'auzi de-odată-un cîrrr !
— „Dec !! Auzi ? Acesta-î cucul ?“
Zice unul.

— „Ți se pare“
Zice dînsul, cînd de-odată

S'auzi strigînd mai tare :
— „Cîr, congîr, congîr.“

— „La naiba,
„Hicî cobae !!“ Supărat
Strigă dînsu. „N baftă-ți numai
„Fi-ți-ar cum ne-ai mai cîntat !!

*

Iar țiganiî toți atuncî sar pe el și ne'ntrebat
Îi trîntesc așa cu pumniî c'ăi fi zis curat că-l bat.

— „Cuc i-acesta măi la tine ?

— „Cuc ! Le zice el răstit.

„A mîncat și el cireșe și-a cîntat cam amorțit.

CAIÎ ȚIGANULUI

După daicos, ca Țiganul, prin meleaguri trierînd,
 Un Țigan pe drum mergînd
 O potcoavă-a fost găsit.
 Și gîndind ce-o fi gîndit.
 In desagi frumos o strînsese și spre casă-î a pornit.

*

Cînd ajunse-acasă, danciî înaintea-î toți ieșiră
 Și cu cîrdul iuți ca uliul peste trăiști năvăliră

Căutau și ce găseau

Tot scoteau și tot ziceau :

— „Ditaî lapte și slămina !

„Ditaî carnea și untura !

„Ditaî brînză și făina !

„Acana cirlobătura !!!...

„Heî, trăsните-ar Dumnezeu !

„Tete-o, ce-e 'n sacul tău ?

„Ce-î aceasta ?

— „Ia potcoavă. D'apoî altă ce să fie ? !...

— „Ian auzi : potcoavă, ditaî !! Oare moartă-î orî e vie ? !.

„Potcătura potcovată

„Tare-î strîmbă cirlobată

„Și sucită și 'nvîrtită

„Ș'apoî doar și găurită !

„Dar, măi tete-o, se mînîncă ?.

— „Dar de unde ?

— „Apoî dar

„Spune 'ncaltea, teticuță,

„Ce-aî să faci cu ea, măcar.

„Demineața cînd s'aude

„La beserică tocînd

„Toca, toca, toca, toca,

„Bălălău și bam, făcînd

„Nu cum-va de-acestea face

„Popa, teteo ?

— „D'apoî cum !

— „Dar de unde-aî căpătat'o, măi teticu ?

— „De pe drum.

— „Da'ndrăcit măi ești, măi teteo !.. Și la ce ți-î bună acum ?

— „Asta-î bună dragul tetei

„Pentru ca de potcovit.

„Trebuesc de toate patru

„Una-î asta ce-am găsit,

„Numai una, și'ncă una

„Și cu una de-ar măi fi,

„Ar fi tocmai... Ș'apoî tetea

„Și vr'o albă-o măi găsi

„Și cu ele atunci pe alba,

„Tetea las c'o potcovi.

„Doamne, Doamne ce-ar măi fi

„Și vr'o albă de a-șî găsi ? !.

„Alba tetei cea găsită

„Cînd te-ai face potcovită

„Și eu șaua de a cătaua

„Și se miere măhălaua !...

„Ce-ași mai face, zeu atuncea ? Mîna'n șold ași răzâma,

„Și pe alba potcovită ziua 'ntreagă m'ași primbla

„Făr de grijă. Nicî de dracul, de nemic nu mi-ar păsa.

„Dedîu 'n deal și Dedîu 'n vale

„Tot pe alba lui călare !

„Cine poate să-î mai zică :

„Cioară, stancă, mămulică ? !.

„Cine-î zice că-î din laiû ?

„Parcă-î vodă, parcă-î Craiû ! !.

„Numai alba și-o strunește

„Și se primblă 'mpărătește...

„D'apoî cum ! Cu alba, lasă,

„Nicî de dracul nu mă tem...

„Da și-un telegariû, așteaptă,

„Mai pe urmă avem s'avem,

„Alba noastră mai la toamnă va mai face și-un surel.

— „Da, surel, surel, măi tete-o, să mă suiû și eu pe el.

— „Să te sui, țiganul strigă cătră danciû și haide-l prinde

„Și-l așază pe bătaie și-l sucește și-l întinde :

*

— „Na ! Tâlhariû ! Să ții tu minte,

„Nu-ți mai ert așa greșeli,

„Cum te-apuci, luate-ar dracul,

„Mînzul crud să mi-l deșeli ? !.

SERBĂTOARE ȚIGĂNEASCĂ

Un boer o dată pe-un țigan trimise
La un popă-anume și se'ntrebe-î zise
De-î cu drept că este vre-o serbătoare
Mare și cu cruce, orî de-î lucrătoare.

*

De cuvînt, țiganul a plecat s'a dus,
Ca respuns s'aducă după cum i-a spus.
Iașul tot umblat'a și l'a colindat
(Căci prin Iași se vede lucrul s'a 'ntîmplat),
Până cînd la urmă tot a nimerit
După cum boeriul i-a fost poruncit
Și-a ajuns la popă.

*

Popa Aftanasă,
Ce slujea la Dancu, s'a'ntîmplat a casă
Și i-a spus de-o dată vorbă răspicată :

*

— „Mîne-î sărbătoare, este zi legată ;
„Este Crisostomul, sfîntul cel vestit
„Ioan gură de-aur cum e și numit ;

„Un ierarh și dascăl. — Spune-î c'am zis eu
„C'are slujbă mare și cu polieleu

*

— „Bine, a zis țiganul, bine c'am aflat,
Și'n napoi cu vestea iute s'a 'nturnat.

*

— „Eu cucoane cum mi-ai spus
„Drept la popa 'ntins m'am dus.
„Și-acum știți, Cucoane, veste
„Sărbătoare mine este :

„Parnavel cel mititel
„Și cu botul de oțel ;
„Insă eu am mai aflat
„Că nu-î slobod ci legat,
„Din pricină că-î prea reu,
„Și-or fi-avînd și bălăleu...

— „Ho ! Destul ! La naiba ? Ce-ai înnebunit ?
Strigă-atunci boierul. Unde-ai auzit ?

*

— „Anaftima bătrînul... părintele... mi-a spus.
„Căci eu, precum ziseră-ți la dînsul m'am și dus.
— „Anaftima-î un popă ? ! !

— „Un popă, da ! Vezi bine,

„Cu barbă cu potcapic..., acum vorbi cu mine..
— „Auzi ce bazaconi ? !... (A căpiet săracul !)
„Biserica lui care-î ?...

— „Biserica la Dracul.

TREI SURZI

Niște capre un surd pierzîndu-și
Ș'a pornit să și le cate ;
Dar voi de uniți alții.

Ca să 'ntrebe 'n care parte
Și văzînd un om în drumu-î
Niște pari tot înșirînd

Făr'a ști că-î surd și-acela,
Să-l întrebe 'și puse 'n gînd

— „Bade ! Iaca de'ntîmplare
„Astă-zî caprele-am pierdut,
„Ș'acum nu știu 'n care parte-s,
„Dumneata nu le-ai văzut ?

— „Mulțămescuți de 'ntrebare,
„Surdul cel alt i-a respuns
„Gardu-l fac eu până colo,
„Numai pariî nu-s de-ajuns !

*

Crezînd surdul că-î arată
 Unde caprele s'au dus,
 — „Nu ți-o fi degeaba-î zice,
 „Dac'or fi pe unde-ai spus.
 — „Pân'colo s'ajungă pariî ?
 „Ce vorbești, mă rog, degeaba ?
 — „Zeu, c'a dracului hărămuri !
 „Poate că-î mai bună iarba !

*

Apoî pleacă surdul nostru, și pe capre le găsește,
 Ș'apoî celui ce-î spusese, să-î dea una se gîndește.
 Una c'un corn rupt alege dintre toate câte avea,
 Și de celalt corn o duce și voește să î-o dea.

— „Ține-ți, bade, juruita,
 „Cum mi-a fost cuvîntul meu,
 — „Fugî d'aci și-ți vezi de treabă
 „Nu-î am rupt doar cornul eu.
 — „N'are-a face ! Nu mai spune !
 „Capra-î tînără, voinică,
 „Despre-un corn e mare treabă ?
 „Iea-o. Iasă, nu-î nemică...
 — „Ce, te legî acum de mine ?
 „Haide, fugî că te lovesc !
 „Eu niciî batîr n'am văzut'o
 „Și el zice s'o plătesc.
 — „Capra-î bună de-ale mele
 „Eu te rog curat s'o ieî,
 „Chiar ți-o las de-acum aice
 „Poți se faci cu ea ce vreî.

*

Cînd văzu că-î lasă capra, îî păru chiar îndresneț,

Și luîndul iutî de guler zice :

— „Haide la județ !

*

Merg tîriș găsesc județul și amîndoi încep să-î spună :
 — „Voiî să-î dau o capră uit-te și el zice că nu-i bună.
 — „Spui minciună c'am rupt eu cornul !
 „Cum poți zice c'am făcut,
 „Lucruri, bade despre care
 „Niciî prin gînd nu mi-a trecut ?

*

Dar județul ca și dînșii surd și el s'a nimerit,
 Și din cîte au spus niciî una, chiar nemic n'a auzit.
 Se uita și el la dînșii, cum s'apîrînd și cum vorbesc.
 Nu știea de-s surzî ca dînsul, dar vedea că se sfădesc.
 Da din cap mereî la dînșii ascultîndu-î liniștit
 Și la urmă apoî le zice :

— „Bine ! trebuie-ispășit.

„Până atunce capra însă trebuiește, da ! de'nchis,
 „Ca să n'aibă ce-l ce-o are vr'un cuvînt ceva de zis.

*

— „Eî i-o dau respunde unul,
 „Faceți cum veți socoti.
 — „Ba, eu nu plătesc nemică
 „Vinovat făr a mă ști.

*

Decî județul prînde capra și o îchide frumușel,
 Iară surzîî ce să facă daî din cap privind la el.

Unul zice :

— „Foarte bine

„Asta chiar ți-s'a căzut,
 „M'am jurat că n'am rupt cornul,
 „Dar tu, cîne, n'ai crezut !

„Ești cam lacom, he! sermane,
 „Și te uită ce-ai mai tras,
 „Pentr'un lucru de nemică
 „Fără de capră mi-ai rămas !
 „Înțeles'a el județul
 „Ce gîndești și ce vrei tu,
 „Și de-aceia n'ai ce face,
 „Lasă-ți capra și te du !“

*

Altul zice :

— „Bine-ți face,
 „Căci n'ai vrut cînd te-am rugat,
 „Să-ți ie! capra ce-ți dădusem,
 „Judecat'ai mai cătat ? !
 „Tu gîndeai că și județul
 „Ca și tine fi-va poate,
 „Și va zice să-ți da! badeo,
 „Caprele cu cîrdul toate !!!
 „Ai rămas și fără de-aceasta
 „Sezi de-acum te liniștește,
 „Cine sama nu-și iea bine
 „Tot deauna o pățește.“

*

Mînioși apoi cu totul cînd erau să se despartă,
 Bieții oameni ajunseser mai aproape să se bată.
 Dar pornesc, se duc de-acolo înjurîndu-se amîndoi,
 Și bătînd în pumni de ciudă și uitîndu-se 'napoi.

*

Iar județul ține capra
 Și-o hrănește 'i dă mîncare

Și se pune pe-așteptate
 Să-i plătească cel ce-o are.

*

Și de-atunce tot o ține.
 Și mai cît o va ținea !
 Cine vra și-acuma poate
 Să se ducă și s'o iea.

BOALA DE CĂLDĂRAR

O femeie-avea ibovnic și, de nu-l vedea 'ntru una,
Ar fi vrut și ea să-l vadă batîr noaptea totdeauna.
Și venea el, nu-î pricină, și pe ploaie și pe tunet
Și pe cea mai slută vreme, căci era om bun la suflet.

*

Cum dregeau ei nu știu, dară, într'o sară s'a 'ntîmplat
Ca să vie a casă tocmai și beleaua de bărbat.
Cum veni-î deschise ușa, și de'ndată ce-a intrat
Ostenit, se vede, omul s'a luat și s'a culcat.

*

Dar în pat... o ! Doamne sfinte și prea sfîntă Născătoare,
Numai el și cu femeia și-o mulțime de picioare !

*

— „D'apoi asta, măi femeie,
„Ce minune-î ? Ce păcat ?
„Numai eu și tu și uite
„Că picioare's șese'n pat ! !“

Ba că-î asta, ba că-î ceea, ba că sînt și ba că nu-s,
— „Unul, două, trei femei ; uite's șese cum 'ți-am spus !“

— „Zici că-s șese ? ! ! Face dînsa ;
„Apoi tot eu am dreptate,
„Știu acuma ce-î pricina,
„Tu-mi ești bolnav, măi bărbate ! !
„Da ești bolnav !

„I-an dă-mi batca
„Și ciocanul din blidar
„Și căldarea de sub vatră
„Să-ți desfac de căldărar ;
„Căci, ascultă, căldărarul
„Reu e Doamne, Doamne sfinte !
„E mai reu decît orbalțul,
„Te smintește și la minte.“

*

El îi zice să-l măi lase. Dar femeia nu-l măi lasă
Ci-l înșfacă și'ntro clipă mi-l așază jos în casă,
Și-așa noaptea pe'ntunerec, nici n'aprinde lumînarea
Iși lea batca și ciocanul și-î așază'n cap căldarea
Și s'apucă să-î descînte cum zisese, și-î descîntă :
Bate zdravăn în căldare, bocănește și-î tot cîntă :

*

Toca, toca
Boca, boca
Toca, toca tocălau !
Haide, scoală, măi flăcău,
Și te 'mbracă, te gătește
Iea-ți căciula, te pornește.

*

Toca, toca
 Boca, boca
 Boca-î boc ca la fierar
 Că-î făcut de căldărar,
 Căldărar cu bocănit
 Pe bărbat de 'mbrobodit.

*

Toca, toca
 Boca, boca
 Toca, toca bocănești
 Haî mai îuti ! Ce te codești ?
 Fugî din drept de la ferești
 Că te vede cine ești.

*

Toca, toca
 Boca, boca
 Toca, toca Măriucă,
 Căldărarul să se ducă
 Cu bărbatul pe pustiî.
 Măi flăcău pe cînd mai viî ?

*

Toca, toca
 Boca, boca
 Toca, toca, tocălău
 Trecî mai îute, măi flăcău,
 Trecî pe ici pe uş'afară ;
 Eu te-aştept pe mîne sară...

*

Toca, toca, boca, boca, tot așa i-a descîntat
 Păn ibovnicul din casă a văzut că s'a cărat ;

Iară omul surd de vuet şi cu capul călindar
 Cît a stat să-î bocănească la urechi de căldărar
 Cînd cu chiû cu vai se vede, în sfîrşit ajuns în pat,
 Cam cu greu dar tot s'apucă din-adins la numerat.

*

— „Ce minune măi femeie !!
 „Zeu c'ăşa-î precum ai spus ;
 „Numer, numer la picioare
 „Şi mai mult de patru nu-s.

*

— „Ce mai zici acum ? Iţi vine
 „Să mai crezi că n'am dreptate ?
 — „Cîtu'î lumea ! Bodaprosti. •
 „Să-ţi dea sfîntul ! sănătate.

„Cînd vorbeai măi dinioarea
 „Socoteam că spuî la fleacuri
 „Dar acuma şi căldarea
 „Văd că-î bună pentru leacuri.“

TREI PARALE

Pentru trei parale, odată, se certa două cerșitori,
Cum se'ntîmplă de se ceartă, între dinșii dese-orî...
Unul strigă :

— „Ha! plătește-mă, căci de-ajuns te-am așteptat.

Altul zice :

— „N'am de unde ! Azi nemic n'am cîștigat.

— „Fă ce știi. Ce-mă pasă mie !

„Du-te cată unde știi,

„Nu mai voi s'aștept de-acuma,

„Tot cu vorbe să mă ții.

„Vezi că sînt bătrîn la dracul

„Și mai știi ce te găsește

„Pot să mor ; căci moartea vine

„Pe cînd omul nici gîndește.“

— „Morî ! cît vrei, mă lasă'n pace

„Și te cară, fugi ! Te du.

— „Zici să mor ? ! Așa ! Dar, lasă

„C'am să mor să mă'ngropî tu.

„Căci comîndu-mă e la tine

„Și datoriu ești să mă'ngropî,

„Să-mă faci praznic și pomene

„Și să-mă chemi Vlădici și popi.

„Se'nțelege !... da !

— „Ce da, măi ? !

„Socotești că te-amăgesc ?

„Mor ! Zeu mor. De-acuma haide

„Și mă'ngropă ! Nu glumesc.“

Și zicînd aceste vorbe

Se lungește la pămînt,

„Iată-s mort de-acuma, zice,

„Ia-mă du-mă la mormînt.

*

Iar celalt acum de ciudă cum era el supărat

Il iea 'n spate și se duce la biserica din sat.

El știe de mult pe-acolo, că 'n căfas ședea uitat,

Un sicriu ce și-l făcu-se pentru moarte-un om bogat.

Pîn s'ajungă însă dînsul, la biserică cu mortul,

Se făcuse noapte bine, poate chiar tîrziu cu totul.

Și-ajungînd luă sicriul și'n sicriu pe mort îl puse,

Și s'aducă apoi căpacul, în căfas din nou se duse.

*

Dar venind el cu capacul

Cînd s'apuce jos pe scară

Auzi de-odată-un tropot

Ca ș' un mers de cai pe afară,

Și de odată chiar se vede

Și'n biserică intrînd,

Niște oameni mulți pe ușă

Și vr'o doi încet șoptind

*

Erau hoți și-atunce noaptea în biserică intrase
 Între dinșii să-și împartă saci de galbină ce furase.
 Decî s'asăază jos cu toții. Toarnă banii și împărtesc,
 Fără grijă de nemică. Fac grămezi și socotesc...
 Dar privind mereu sicriul, și cu mortu'n el lungit
 Unul tînar dintre dinșii, zice atunce îngrijit :

*

- „Oare mort e mortul ista
 „Din sicriu, ce credeți voi ?
 — „N'ai în mînă paloș ?.. Cearcă !
 „Zic ceilalți, ne'ntrebî pe noi ? !

*

Iară cîla din sicriu cînd aude ușa, socot,
 Uită moarte, uită tot
 Și scoțînd de colo capul strigă-odată cît ce poate :
 „Să-riți morți și moar-te toate ! !“

*

Cel de sus atuncî de frică scapă jos din mînă căpacul
 De răsună tot cafasul.

Hoții cred că-s morți, că-i dracul,
 Și lăsînd și bani și totul fug de frică, fug cu toții
 Nu cum-va să-î prindă morții

*

Iar în urmă mortul cum găsi cu cale
 S'asăază cu celalt la împărțit parale.
 Și împărțiră, și împărțiră
 Pîn ce totul isprăviră.
 Iară cînd au isprivit
 Unul ș' altul liniștit
 S'ășezară-acum în strane
 Și tot dur la deal la vale

S'apucară iar la sfadă
 Pentru cele trei parale.

*

Spăimîntați de frică hoții, aș fugit cît au fugit,
 Ș'apoî stînd s'au pus cu toții și cu sorți au hotărît :

*

Inapoî dintr'înșii unul la biserică să plece.
 Și să vază ce s'aude pe acolo, ce se petrece.
 Și s'a dus un hoț ce-î dreptul la biserică din sat
 Însă capul pe fereastră cînd în nuntru l'a băgat
 Cel dator cu trei parale, încetînd din sfădălie
 Văzînd capul pe fereastră și gîndind la datorie
 Îi ieă cușma de pe capu-î, ca pe un lucru de-ale sale,
 Și-o dă celuilalt și-î zice :

— „Ține, pentru trei parale.“

*

Iară hoțul cînd în urmă la ai seî din nou s'au dus
 Cu ce frică și mirare s'asează colo la spus :
 — „E grozav ! grozav !

— „Dar ce e ? îl întreabă, ce-ai pățit ?

„Unde-s banii ?

— „Baniî, frate, morții toți i-au împărțit.

„E biserică ticsită de strigoî ce se sfădesc ;

„Nu le ajung nici bani acuma, și toți tipă și răcnesc.

„M'am urcat la o fereastră,

„Dar cum bani nu le ajungea,

„Unul pentru trei parale

„Mi-a luat și cușma mea.

TIGANUL ÎMPĂRAT

Un țigan călare-odată iar în spate cu-o căldare,
Cum trecea printr'o pădure se gîdea vorbind cam tare :

— „Uit-te zeu ! Nu-mî șede bine ? !
„Nalt chipos și'ncălecat
„Pe un cal alb, ca sfîntul Gheorghe,
„Zeu că-s bun și de'mpărat !
„Ș'apoi zeu nu'ți face cruce,
„Că nu-î lucru de mîerat,
„C'a spus mama, c'a zis tata
„Că bunicul m'a urat
„Ca s'ajung puternic, mare,
„Și cu stare și vestit
„De la resărit să meargă
„Vestea pîn la asfîntit...

*

„Ce-așî mai rîde, zeu, atuncea !...
„Ba, nu rîd nu... Ce zic eu ?...

„Împăratul ca să rîdă
„Nu prea vine !... Sede reu.
„Da'ncruntat colo și-al naibeî,
„Cu sprincenele'ncrețite
„Și'mprejur armașî cu săbiî
„Și cu sulîț ascuțite,
„Ca să șed ar fi mai bine ?
„Nu, nu merge nici așa ;
„Căci s'ar teme toți de tine
„Ș'ar fugi și te-ar lăsa...

*

„Vra să zică nu-î de samă
„Nici cu chef, nici supărat,
„Zeu că-î grea, cînd cauți bine
„Pîn și slujba de'mpărat !
„Dară țara cînd te cere
„Să voești, să nu voești,
„N'ai ce face, de nevoe
„Ești silit ca să primești.“

*

Iar vorbind țiganul singur de prin codru'l auzi
Un văcar și'n fuga mare alergînd așa-î vorbi :
— „Luminate împărate ! Fă-ți pomană, miluește
„Pe-un sărman, pe-un orb, ce lumea și lumina nu zărește.“

*

„Na ! gîndește-acum țiganul :
— „Uite cum s'a nimerit
„Am ghicit și eu se vede
„Chiar cînd timpul a venit ! !...
„Hai, noroc de-acum, cu bine !
„De-ar da sfîntul să trăesc,

„Să mă bucur de mărirea
 „Ce'n curînd am se primesc.
 „Dacă chiar și orbul vede
 „Că eu samîn a'mpărat
 „Să mai stai tu la'ndoială
 „Că nu-î lucru adevărat ? !

*

Dar văcarul iar începe :

— „Impărate...

— „Dar cum știți

„Că sînt împărat acum ?
 „Cine ești, de unde vii ?

*

— „Sînt un orb, răspunde dînsul,
 „Ș'un călugăr m'a învățat
 „Să mă șterg la ochi cu plete
 „De-ale vr'unui împărat.
 „Impărat ești că știu bine
 „C'asa sunet, gălăgie
 „Nu mai poate nicăiurea
 „De cît la'mpăraț să fie.“

*

Apol vine 'ncet aproape și cu 'ncetul, pipăind
 Îl apucă'n mînă părul și de ochi apropiind :
 — „Uite ! zice, se cunoaște că e păr împărătesc.
 Căci abia de ochi s'atinse și-acum uite chiar zăresc...

*

Și zicînd așa cuvinte se ștergea, nu se ștergea
 Dar de păr curat trăgea.
 Dar țiganul strigă :

— „Stăi !

„Iar ascultă ce faci, măi ?
 „Tu veniși la lecuială
 „Și'ncepuși la păruială ? !.“

*

Iar văcarul, pace

Tace,

Pe țigan spre dînsu'l pleacă
 Și cu păru-î tot se freacă.

*

Și'ntr'atîta s'a frecat,
 Și'ntr'atîta l'a plecat,
 Că l'a și descălecat,
 De manta l'a desbrăcat
 Și chiar punga i-a luat
 Ba și iapa și căldarea
 Și i-a și muiat spinarea,
 Că'n sfîrșit cînd a scăpat
 Să nu credeți c'a mai stat.
 Știți fuguță ce-a 'mpănat ?
 Alerga, zeu, nu glumea
 Nicî pămîntul n'atingea,
 Scriea, frate, nu fugea.

*

Iară hăt într'un tîrziu, ostenit se vede-acum,
 Mai văzînd un om pe drum,
 Ne rugat
 Și ne'ntrebat
 Făr a face vorbă multă
 Făr a ști nicî de-l ascultă
 Roș la față și-asudat
 Și c'un glas întunecat

El din fugă mai slăbește,
Și mergînd așa-î vorbește :

— „Mergî cu bine

„Măi romîne.

„Dară cată ține minte

„Că la podul din 'nainte

„Este o hăramină oarbă ! Nu știu oarbă-î orî se face !

„Dar, pe ochiî mei, mă crede, că de cap amarnic trage...

„Și te 'nnalță, te mărește

„Până cînd te chicuește.

„Reu e și pocit

„Nu e de glumit!

„M'a'ntîlnit mă rog pe drum

„Și ca dracul nu știu cum

„M'a mărit, m'a tot mărit

„Până cînd m'a chicuit !

„Ș'apoî ce chicuitură

„Încă ochiî nu-ți văzură

„M'a sucit și m'a'nturnat

„Și cu pumniî mi-a cărat

„Până cînd s'a săturat

„Tot zicea că-s în.părat !

*

„Fi-i-ar satu afurisit

„Că frumos m'a 'mpărățit

„M'a bătut de m'a sluțit

„Și m'a desalat

„Chebea mi-a luat

„Și nouă lei — *gloaòq*,

„Și Alba degeaba ;

*

„Iar căldarea cea barcace

„Numai ca să facem pace.

*

„Și-mî mai împinse și pe ghicite

„Dintr'o svîrlită două lovite...

*

„Cît eram eu de departe

„M'a lovit și'n cap și'n spate

„Iar de-ar fi mai azvîrlit

„De cincî orî m'ar fi lovit !

*

„Ș'apoî cum te mai mărește ! !

„Dar cînd vezî că te poștește,

„Rade-o că te chicuește !

BETIVUL

Un bețiv eșind odată dintr'o crîsmă beat lulea,
De-î părea că totul mișcă dinnainte-î cum mergea,
Cînd se vede-odată 'n stradă, ochi 'n juru-î aruncînd
Stă și-și face planu 'n gînd :

*

— „Uit'te strada cum se mișcă și se lasă, se ridică ! !...
„Și biserica de còlo... tot se pleacă... parcă pică !
„Și hotelul cel din față... Uit'te còlo la ferești,
„Nici nu poți să le privești ;
„Se ridică, se scoboară și se mișcă tot într'una ! !.

*

„Dar pe cer, ian uit'te, luna
„Cum se strînge și se umflă : aci mică, aci mare,
„Nici o formă nu mai are.

*

„Dar colea la felinare
„Ian te uită cum mai staū,
„Nici lumină nu mai dau,

„Tot se sting și iar s'aprind
„Și se 'nnalță, și se 'ntind
„Și se pleacă și se scoală
„Parcă-s prinse de-altă boală !
„Parcă-î lucru necurat,
„Poți să juri că s'o'mbătat !..

*

Iar gîndind în acest fel,
— „Nu-î a bine, zice el.

O să fie vr'un cutremur, vr'o furtună 'n astă sară ;
O să fie-o poznă mare ! Nu-î nici chip de stat pe-afaaă,
„Hai să intru 'n crîsmă iară.

PETITORII

Niște oameni vrînd odată
 Ca flăcăul să-și însoare
 Căutară niște staroști,
 Ca la ori-ce 'nsurătoare
 Să se ducă cu flăcăul
 La'mpețit întâi și 'ntăi;
 Că flăcăii merg la fete
 Nu fetele la flăcăi.

*

Căutară, și-î găsiră
 Și la drum îi și porniră ;

*

Că la cîmp la tras cu sapa
 Mulți tovarăși nu găsești
 Iar la mese și petreceri
 Berechet, pe cît poțesteți.

*

Staroștii știindu-l înse
 Pe flăcău cam mîncăcios
 Cam nătîng și cam cu totul
 Sfat i-au dat cuviincios
 Că la masă-atunce numai
 Are voe de-a mîncă
 Cînd vre unul dintre staroști
 Pe picior îl va călcă

*

Intr'un loc, deci, unde-ajuns'au
 Gazda masă le-a gătit :
Colțunași (chiroște calde)
 Cu posmag și'n unt topit.

*

Flăcăuanul stă pe gînduri
 Va mîncă nu va mîncă,
 Și s'apteaptă pe picioare
 Ca să-l calce cine-va.

*

Dar șezînd așa pe gînduri și cu ochii la mîncare
 Iată tocmai de'ntîmplare
 O pisică sașă vr'un cîine ce-și găsise de primblare

Chiar atunce pe sub masă
 Ca la țară 'n ori-ce casă
 Il călcă și-l răsalcă
 Și el haide s'apucă
 La cărat și la mîncat,
 Și tot cară și iar cară
 De gîndeai că-î lege 'n țară
 Ca să-î dea cincî-zeci la scară

De va zice că nu pot
Să mîinîc eu singur tot.

*

Bieții staroști, ce să facă ? Ce să zică ? Se'ncruesc.
Numai mîna-și pun la gură și cu cotul se ghiontesc.

Iară dînsul tot mîncea
Căci pisica-l tot călcă.
Ba văzînd că-l îndesește
Și mîncarea n'o sfîrșește
Și crezînd că-î zic ei poate
Ca să le mănînce toate
Dă sub masă, bagă 'n sîn
Ș'un alt chip văzînd că n'arș
Cum era mehenghiu de feliu-î

Suflă-odată 'n lumînare
Ș'apoî strachina cu totul cu chiroște-o iea și el
Și'n căciulă-și o răstoarnă pe'ntunerice frumușel.

*

Cînd aprind ei lumînarea
Ce să vadă ? El ședea,
Numai untul din căciulă,
Pe la tîmple-î se scurgea.

*

Ce să-î facă ? L'au certat,
L'au luat la descîntat :

*

„Cată, bre, și ieai de samă
„Și mîinîcă cumpătat
„Căci ca mîni te prinde postul
„Tot flăcău, și ne'nsurat.

*

Dar mergînd ei după asta
Intr'un loc la altă fată
Și gătindu-le și-acolo,
Cum se știe, masă 'ndată
Niște borș cu pește proaspăt,
Cu orez precum se face,
El nici două nu mai zice,
Priceput, mă rog și pace,
S'apucă să-și bage mîna
Și cu degetul scotea
De prin borș bucăți de pește
Și mîncea și nici gîndea.

*

Ce-aū mai zis atunci ceilalți
Nu mai știu, dar i-o fi zis
Mai cu ciudă, mai cu ris :

*

„Iea cu lingura, băete,
„Și mănîcă omenește
„Căci cu laba cine dracul
„Prin mîncare răscolește

*

Dînsul, înse, cît se pare,
I-a 'nțeleș minune mare
Căci alt-dată cînd le-a dat
Și măsline de mîncat
El cu lingura, de-a bine,
S'așeză și la măsline.

*

— „Bine, ți zic ceilalți acumă,
 „Iea-ți de samă, măi creștine.
 „Ce ? Cu lingura pe dracul
 „Mai văzuși mîncînd măsline ? !“

*

Si spunîndu-î și 'nvățîndu-l
 Fiește-care se miera :
 „Cum se poate așa prostie ? !
 „Furculiță nu era ? !“
 Dară dînsul, tot ca dînsul,
 Tot învață-l tot îi spune
 Căci apoi cu furculița
 El împunge și 'n alune.
 Căci aiurea în altă casă
 Cînd alune li s'au dat
 Cînd ceilalți luînd cu mîna
 S'apucase de mîncat
 Făr'a se uita la dînșii
 Orî a sta și-a judeca
 El se iea cu furculița
 Prin alune a înțepă

*

— „Ian ascultă, măi băete,“
 Niște staroști îi șoptesc
 Și se dau pe lîngă dînsul
 Și din nou îl sfătuesc :

*

„De erai tu măi băete
 „Om coala, voinic odată
 „Tu puteai să faci aice
 „Treabă bună, minunată

„Tu puteai să potrivești :
 „Și isteț s'arăți că ești
 „Și cu fata să glumești.
 „Că, de, fata știți ca fata
 „Face cum o zice tata
 „Dar și tata alt-fel face
 „Cînd flăcăul fetei place.
 „Tu puteai să rîzi cu fata
 „Să te joci să măi glumești
 „De luați alune 'n mîna
 „Și-î ziceai : — ian se ghicești
 „Cîte-alune sunt în mîna ?
 „Spune iute, îți poruncesc
 „Că sunt om împărătesc.
 „Fii măi dîrz, cu duh, la dracul
 „Cum e astăzi lumea nouă
 „Strică 'n dinți vr'o trei alune
 „Mai aruncă 'n ea vr'o două...

*

„Ha, ha, ha, băetul zice.
 „Ia acum v'am priceput
 „Las că fac eu, heî, de-acuma
 „Încă vremea n'a trecut.“

*

Deci apoi măi unde mers'au,
 Poate tot acolo 'n sat —
 C'asa umblă pețitorii
 Ca și 'n tîrg la cumpărat —
 Nu știu cum de s'a 'ntîmplat
 Lapte acru li s'a dat.

Dar flăcăul ce să facă? Umflă-o mînă, haide 'ndată
 Și-o croește după față

Și de-odată voinicește

Drept în față i-s'oprește

Și, răstindu-se la dînsa, zice :

— „Acuma hai ghicește :

„Cîte sunt aice 'n mînă? Spune uitî, îți poruncesc

„Că sunt om împărătesc.“

*

Fata stă, la el privește

Vra să știe ce voește

Iară el cu lapte acru drept în frunte-o și lovește.

*

După asta nu știu singur ce isprăvi a mai durat
 Știu atît că dimineața la o casă unde-aū stat

Cătând apă de spălat

Și 'ntîmplîndu-se să fie

Gazda om cu meserie,

Căci lucră la cizmărie,

Nu știu cum de-a potrivit

Că 'ntr'un vas a nimerit

Călăcan pentru 'nnegrit

Și cu el pe față-a dat

Ș'așa bine s'a spălat

Că jurai într'o 'ntinsoare

Că-î chiar dracul în picioare....

Dar scăpă de însurătoare.

*

Cum n'avea el banî săracul

Galbenî blancî vr'o zece miî

Se 'nsură într'un ceas cu dînșii

Făr'a face la prostii !

TIGANUL CU PUȘCA

Un țigan de mult odată
Nu știu unde la vr'un sat
Fost'a dus la judecată
Pentru-o pușcă de furat.

*

Iar colo la judecată cum era cu grija'n spate
Că l'or pune la 'nchisóre, că l'or rade, că l'or bate
Și când tocmai se gândea cum s'o 'ntoarcă, ce să facă,

Ce să spună să nu tacă,
Pricepînd că de scăpare
Nici un chip acuma nu-î,
Iată tocmai din tîmplare
Vede că 'n naintea lui
Vine-un om ce-a fost chemat
Ca să fie judecat
Pentr'un porc ce-ar fi furat.

*

Iar intrînd la judecată
Omu 'ncepe, hai, de-odată :

*

„Eă jupîne, orî cucoane, vād c'aice m'aîi chemat
„Socotind că-'s vinovat ;

„Dar vė spun adevėrat
„Porcul eă nu l'am furat,
„Ci cu 'ncetul, cu mîncare
„L'am crescut eă singur mare ;
„Căci cu lapte l'am hrănit
„Și l'am tot îmbucărit
„De demult de mititel,
„De pe cînd era purcel,
„Cînd nici nu ședea 'n ocol,
„Ci dormea cu mine 'n țol.“

*

Și cu-aceste vorbe omul și cu marturî ce-a chemat
De belea s'a descursat
Judecata l'a ertat.

*

Iar țiganu așa văzînd
Ș'ajungînd și el la rînd,

Zice :

„De, și eă, cucoane, vėd c'aice m'aîi chemat
„Socotind că-s vinovat ;

„Dar vă spun adevėrat
„Că eă pușca n'am furat
„Ci cu 'ncetul cu mîncare
„Mi-am crescut'o singur mare

„Căci cu lapte-am tot hrănit'o
„Și mi-am tot îmbucărit'o
„De demult de mititică
„Cînd era cît o surcică
„Cînd nici nu ședea 'n ocol
„Cînd era de-abea pistol.

ȚIGANUL LA MĂNĂSTIRE

Un țigan odată-amarnic pe tot satul supărat
Că-l năpăstuia într'una tot cu lucruri de furat

„Dar ce dracu, 'și zice dînsul,
„Și se 'ntrebă cu mirare,
„Lumea asta-î chiar nebună
„Numai teafără nu'mi pare!
„Nu vezi cît e de hîrsită ?
„N'are suflet, n'are milă,
„Te pîndește, te 'nterește
„Ca de-o boală-î este silă.
„La tot pasul te-urmărește
„Stringe tot din calea ta
„Stringe-o-ar de gît cîrceii
„Și-ar suci-o și-ar crăpa !
„De-a dat dracul să te prindă
„C'ai luat pe ne'ntrebat,
„Cît de mititel vr'un lucru,
„Zice 'ndată c'ai furat !

„De-ai cercat cum-va vr'o dată
 „Știi așa ca să glumești
 „Și-ai luat măcar o găscă
 „Ochi-ți scoate cît trăești.
 „Chiar și azi mîncăi păpara!
 „S'au legat de capul mieu :
 „Nu știu cui pierise o pușcă,
 „Și ziceau c'am șters'o eu !
 „Lasă, las, prin satul vostru
 „Nu vă cad de-acum belea
 „Să vă văd atunci numai
 „Ceafa cînd îmi voi vedea.“

*

Astfel zice și într'o ciudă, ca și-un om eșit din fire
 Se pornește și se duce pîn ce dă de-o mănăstire.
 Iar colo la mănăstire se 'ntîmplă și masa gata,
 Și-l poftiră și pe dînsul, pîn la una pîn la alta.
 Și-a mîncat țiganul bine cum de loc nu s'așteptase
 Și nebun de bucurie că 'ntr'un loc așa picase.

*

Zice :

„Ha! să șed aice!
 „Zeu că șed, pre legea mea!
 „Cîtă lume văz că șede
 „Eu se șed nu voi putea ?!
 „Șed boeri și boeroaice
 „Și se 'mpac se mulțămesc
 „Voiu șede și eu ca dînșii,
 „Ce să zic, să mai cîrtesc. ?!
 „Zeu așa ! C'aice e bine.
 „Chiar aici e locul mieu

„Poate așa era să fie
 „Mulțămesc lui Dumnezeu.“

*

Ma! pe urmă și călugăr
 L'au făcut, l'au îmbrăcat,
 Comănac i-au dat și rasă
 Și metăni în mîni i-au dat,
 Ioil i-au pus ca nume
 Din Ion cum se numea
 Iară el de bucurie
 Nicî pămîntul n'atingea :
 Cînd pășea credea că are
 Catălige la picioare
 Și dădea din mîni țiganul
 De credea că vrea să zboare;
 Se preumbla cătând în juru-î
 Ca să vadă cum îi șede
 Imbrăcat călugărește!
 Cine trece, cine-l vede,
 I se pare că la dînsul
 Numai cată și privește
 Ce frumos și bine-î șede
 Imbrăcat călugărește.

*

O ducea țiganul bine, căci atunci cînd a sosit
 Toema 'n septămîna albă, nu știu cum, s'a nimerit !
 Dar veni și postul mare cînd din capî vr'o trei zile
 Nu mîncă ci fac numai ascultare și citire.
 Ziua 'ntăiu o trece toată nebăut și nemîncat
 In biserică cu frații la metăni și la 'nchinat
 Iară noaptea încă bine n'apucase-a dormi

Cînd de-odată pe la uşă iarăşi toaca bocăni
La biserică se duce, şi iar şede nemîncat
Şi cînd ese în loc de masă mi-l trimite la săpat.

*

Aşa astă-zî, mîne iară nu-î mai dau nemic mîncare
Ci-l trimet să sape numai-orî să facă ascultare.

Sapă, sapă şi iar sapă
Prin grădină, sapă 'n vie,
De mîncare însă pace
Nu s'aude nu se ştie,
Nici n'au gînd de mai gătit
Căci căldări, cazane, toate
Sunt acuma la spoit.

*

Ce să facă el acuma ? Să se plîngă ? Dar la cine ?
Mai posteaî orî nu şi alţii... el postea curat de-a bine.
Ce să facă decîi ţiganul ? A răbdat şi-a tot săpat
Până cînd la urmă zice stînd pe sapă răzemat :

*

„Sapă, bre, vîrtos şi tacî,
„Că doar altă ce-o să faci !
„Nu ştii coturi
„Nu ştii locuri
„Nici vezi oale pe la focuri !
„Sapă, sapă şi iar sapă,
„Şi de foame ochi-ţi crapă !

*

„Aoleu, mămucă, dragă.
„Dar la ce m'ai mai făcut ?
„Săptămîni să rabd de foame
„Cine dracul s'a vîzut ? !

„Bre, bre, bre, bre ! Vai de mine
„Maică sfîntă, aoleu,
„Dar ce vre-ai cu mine-acuma,
„Doamne ce ți-am greșit eu ? !
„Cine m'a trimis pe-aice
„Bată-l focul cap, bostan,
„Căci pe cât se vede-aice
„Se mînîncă-odată 'n an !...
„Dacă 'ntrebî de vr'un călugăr
„Te îea dracul de neccaz
„Căci tu crăpi şi turbî de foame
„Şi el rîde face haz !
„Intrebaî mai erî pe unul
„Şi mi-a spus că-î postul mare.
„Ş'apoî dace-î post ! La dracul !
„Dar de ce nu dă mîncare ? ! ...

*

„Numai toacă şi iar toacă
„Nu te prinde vremea 'n loc
„N'ai nici cînd închide ochii
„Căci te chîmă : toc, toc, toc !
„Toc, toc, toc, la rugăciune
„Fă metaniî şi te 'nchină
„Toc, toc, toc, apoî îţi dice :
„Du-te sapă prin grădină....
„Toc, toc, toc, de capul vostru
„Fi-v'ar atîta tocat
„Că de cînd îmi bateţi toaca,
„Chiar ca toaca m'am uscat.
„Mănăstire !
„Hămisire !

„Toată ziua : toc, toc, toc
„Iar mîncare cîncî la foc!

.
.

„Mai zicea mai erî un altul
„Să răbdăm să tot răbdăm
„Căci apoi în ceriî o masă
„Ne vor pune să mîncăm.
„Heî, comedii ! Doamne, Doamne !
„Multe mai auzî acum
„Pîn la ceriî e cale, frate,
„Morî de foame, chiar pe drum !
„Nu ! Degeaba ! Nu-î pe-aice
„Pentru mine de trăit
„Las la dracul mănăstire
„Şi te du cum ai venit !
„Lasă cerîl şi mai bine
„Pe poteca de din dos
„Ia-ţi Ioane tălpăşiţa
„Şi te cară sănătos !
„Las să rabde cui îi place
„Să mînînce bocănit !
„Mama doar de dor de toacă
„N'a murit cînd a murit.“

*

Maî stătea la gînd ţiganul : cum s'o întoarne ?
Cum să facă ?

Cînd de-odată iar s'aude prin ogradă
Sfînta toacă !

Şi-a atunci haide, tunde-o pîrleo
Peste gard ; şi-aşa fugea !..

Peste spinî şi peste pietre
Şleah bătut i se părea ;
Rasa 'n garduriî aninîndu-şi
El o lasă şi se duce !
Cade chiar şi comănacul
Dar el nu stă să-l apuce.

*

„Pică, zice dacă vrei.
„Rămăi unde te-am găsit.
„Rămăi, frate Ioile,
„Căci Ion s'a mulţămît
„Că de cînd pe cap te-am pus
„Si mîncarea mi s'a dus !

*

Iar cînd fu 'ncolo departe mai gîndind la comănac
Zice :

„De ! Căzî sărmanul ! D'apoi ce eram să-î fac ? !
„Ştiu ce nu mi-o fi păcat
„Căci el singur a picat !
„M'aşî întoarce ca să-l îcî
„Dară nu e'n drumul mîeî.

ȚIGANUL LA VÎNAT

Un țigan ce nici odată, pușca'n mîni n'a fost luat
Intr'o bună dimineată vra să meargă la vînat.
Dar de o dată pe la case haide 'ncepe a triera,
Ca vr'o pușcă să găsească, veche cum s'ar întîmpla
Unii rîd, l'alungă alții, iară el într'una cată
Până cînd găsește-o pușcă tocmai gata și 'ncărcată.

*

„Doamne face el luârd'o
„Auleu, ce pușcă mare
„Of! că bine o să-mi mai șadă
„Cînd oiă pune-o la spinare
„Uit'te cît e de frumoasă,
„Cît de ncagră, cît de grea!..
„Am să 'mpușc cu dînsa, Doamne,
„Mult vînat... pre legea mea !..
„Că din cap în cap e plină
„De la bot și pînă'n strat

„Si pe cît de mare-î stratul
„Și bușit e de 'ncărcat.
„Cînd cu dînsa voiă începe
„L'a 'mpușcat am se uresc,
„Căci atîta încărcătură
„Nici la anul n'o sfișesc....

*

Tot așa vorbind țiganul
Pușca 'ntruna desmerda
Și-o strîngea cu drag la pieptu-î
Și 'n oțele o săruta.
„Uit'te ce de-a meșteșuguri
„Arc ea colea pe strat!
„Și cocoșul, bată-l toaca
„Uit'te cum e cocoșat!!..

Iar a casă la țigancă,
Cînd cu pușca-î a ajuns
A vîrît pe toți în boale,
Toți de frică-î s'au ascuns.
Fugeau danciî chiuita
Și prin tufe s'ascundeau
Alții smirna prin unghere
Staă lipiți și nici cricneau
Iară el răcnea prin casă
De gînde-ai că 'și face samă
„Ce gîndiți voi? lasă, lasă!
„C'am să fac din voi păstramă!!.

*

Apoi pune pușca 'n spate și se duce la vînat
Mai luând cu dînsul încă și pe-un alt țigan din sat

Ca să aibă cine strînge tot vînatul ce-or vîji
 Și cu sacul să-l aducă înapoi cînd vor veni.

*

Și se duc așa țigani ;
 Iară cel cu pușca 'n spate,
 Imbrăcat cu totul sprinten
 Și cu mînecei suflecate,
 Nu eșise încă bine
 Dintre case de prin sat,
 Și vînatul să nu-l simte
 Merge tupiluș, plecat.
 Ca 'n șurub îi umblă capul
 Intr'o parte 'n alta cată,
 Cînd pe ici, cînd colo-î pare
 Că vînatul i s'arată.
 Tot se uită, tot ascultă,
 Numa 'n degete pășește,
 Mai așteaptă pe tovarăș
 Și șoptind așa-î vorbește :

*

„Astăzi e vînez într'una
 „Pîn ce sacul voi umplea
 „S'apoi merg frumos a casă,
 „Iară mine vom vedea,
 „Vom lua și vr'o căruță,
 „Cînd vom merge la vînat.
 „Căci așa de mult în spate
 „Nici nu-î vorbă de cărat.
 „Haide, dară mai-nainte,
 Incolo pe deal în sus,

„Numai sacul ține-l gata,
 „Cînd va fi vînat de pus.“

*

Dar mergînd vorbind țiganii, iată 'n drumu-le întîlnesc
 Pe-un biet om venind spre dinșii și de-odată-l și opresc.

*

— „Stai, mă rog, bădică, spune,
 „De nu-ți este cu bănat,
 „Vînătorul cum vînează,
 „Cînd se duce la vînat?
 — „Cum vînează! 'ntinde pușca
 „Numai ce-a zărit vînatul
 „Trage 'ntr'însul și 'l împușcă,
 „Mai apoi împușcă-un altul. . .

*

„Bine dar,“ țiganul zice și tot merg neconținut
 Pîn ce-un epure 'nainte, dintre tufe le-a eșit.

*

„Stai mîncăți-ar tata coada,
 Zice „stai căci am uitat
 „Ce mi-a spus românul acela.
 „Oare cum m'a învîțat ?...

 „A !.. mi-a zis întinde pușca
 „Numai ce zărești vînatul
 „Trage într'însul și'l împușcă
 „Mai apoi împușcă-un altul...

„Hai s'o 'ntind. Dar cum se 'ntinde ?

„Cum să fac să nimeresc ?

„Căci așa mi-a zis românul

„Ca s'ontind, s'o mai lungesc ?

*

Plănuind așa țiganul pușca 'n mînă și-o ținea

Și-o căta pe la oțele, cum s'o 'ntindă nu știa.

Pune mîna ca s'o 'ntindă trage 'n jos și trage 'n sus,

S'apoî zice : „na ! lungește-o, trage, doar așa ți-a spus !

— „Trage!“ zice acum și celalt

— „Trage nu vezi cum m'opintesc ?

„Dracii toți mă ieș de ciudă

„Și nu-î chip s'o mai lungesc.

*

Tot așa zicea țiganul și-o suceă și-o clătina
Și pe o parte și pe alta și prin cap se scărpină.

*

Dar așa mereu cătînd

Și cocoșul ridicînd

Pușca iată c'a pocnit

Și cel epure....-a fugit.

*

— „Uit'te bre și ieă-ți de samă !

„Pușca ta s'a descărcat. . .

— „Taci din gură, nu-î nemica !

„S'apoî ? s'a mai ușurat !

„Insă las că știu de-acuma. . .

„Cînd vînatul voi vedea

„Fug de odată ieau și pușca

„Și-l lovesc în cap cu ea . . .

*

Apoî merge mai nainte, dar, ce-î vine lui în gînd,
Se oprește în drum de-odată către celălalt zicînd :

„Fugi a casă, adă sare

„Ca să punem pe vînat

„Căci o zi, de șede 'n soare

„Tot se strică nesărat !

„Nu mai voi să trier câmpii

„Și să umblu de hăram

„Iar vînatul să se strice,

„Și nici parte-acum să n'am.

*

Cel cu sacul fuge-acasă într'un suflet peste câmp

Iară el, în urmă-î, umblă prin ponoare vr'un restîmp,

Și cu gîndul la tovarăș sta 'ngrijit privind spre sat

„Nu mai vine !... Vezi mă lasă

„Cu vînatul ne sărat....

*

Iar văzînd că nu mai vine, hai, pe mers din nou se pune,

Insă iată că 'nainte-î ca și cum printr'o minune,

Vede-un epure 'ntr'o tufă, că ședea boțit grămadă,

Cu urechile ciulite, tupilat să nu se vadă.

*

Aoleu ! șoptește dînsul și clătind din cap la el

Amețit de bucurie

Dondănește încetinel :

„Uit'te zeu ! ce piele bună !

„Dac'ai vinde-o cât să ieș ?

„Vr'o trei lei și jumătate !....

„Ba n'o las din patru lei !....

„Astăzi patru, de pe-aceasta,

„De pe alta patru iară,

„Cîte patru, cîte patru,
 „Cît voîu strînge pîn la vară ?...
 „E! he! he!... Părale multe!
 „Atunci fi-mî-va îndămîna,
 „Cumpăr oi şi miei şi capre,
 „Şi-mî durez colo şi-o stîna...
 „S'apoi îe-ţi un cal, măi bade-o,
 „Şi mi-l înşelează bin',
 „Şi colo pe el te-aruncă,
 „Şi te-aşază cum îţi vine
 „Şi-î dă drumul ca să sboare
 „La apus, la răsărit
 „Şi ca gîndul să te ducă
 „Unde dorul ţi-a poftit...
 „Lumea 'ntreagă să se mire
 „Şi să 'ntrebe cine eşti,
 „Om orî zmeu orî prea viteazul
 „Făt-frumos de prin poveşti?...

.....

„Mergî pe câmpî încolo 'ncoace; cauţi trebile pe rînd
 „Mergî la stîna şi de-odată pe ciobani îi prinzi dormind.
 „Să mă vezi atunci pe mine, când oiū fi eu supărat
 „Am să strig o-dată tare : Săriţi măi ! Ce v'aţi culcal ?!...

*

Epurile atunci la fugă,
 Iară dînsu-î ajută,
 Că-î bătea din palme 'n urmă.
 Strigînd ! Ui, ta-na-na-na !...

*

Apoi pleacă iar ȕiganul, însă iarăşi se opreşte
 Căci o vulpe de 'ntâmplare mai naintea lui zăreşte.

*

„Dar aceea, ce să fie,
 „Care şede colo jos ? !...
 „Şi cu botu 'ntins pe labe ?
 „Bre ce epuraş frumos !
 „Haide-odată, pune mîna,
 „De, mai ştii norocul meu
 „Poate 'mî ese așa înainte !...
 „Doamne mare-î Dumneţeu!!“

*

Şi zicînd așa îea fuga, numai gata s'o apuce,
 Şi cu puşca ridicată tot aleargă, tot să duce...
 Dar ea fuge, şi s'ascunde ling-o baltă 'n stof pe şes.

Iar el zice : „Heî ! tu 'n baltă
 „Mi-ai sărit ?.. Am înţeles !..
 „Săriş tu că eşti o scârbă,
 „Dară eu că-s cât un cal !
 „N'am să sar ?!!“

Şi drept în baltă
 Să repede de pe mal.

*

Cum sări ȕiganu 'n baltă dintr'o dată s'afundă
 Şi 'nghiţi mereu la apă pînă când să şi 'nnecă.

*

Iar ȕiganul cel cu sarea unde a fost, pe unde a stat,
 Când se 'ntoarce să-l găsească îl găseşte-acum umflat.

*

Ce să facă el acum? sta pe mal cum se găsește
Și făcându-și socoteală ce să fie, se gândește:

*

„Ce să fie? Ce să fie?!
„Nu-î nici pușcă nici vînat...
„Se 'nțelege lăcomie!!..
„A crăpat căci a mîncat
„Tot vînatul ne sărat.

ȚIGANUL ȘI TIPICUL

Intr'o zi țiganul, lovit de mîhnire,
Căci n-avea nici casă nici loc de culcat,
Hotărî să meargă la o mănăstire,
Să se pustnicească, și a și plecat.

*

„Cum? să mor de foame?!... Om așa ca mine
„Să se prăpădească, zice 'n gîndul său;
„Nu se poate, Doamne! spuie orî și cine
„Nu-s voinici pe lume, mulți precum sunt eu.“

*

Ast-fel plănuește și pe mers se pune,
Drumu 'ntreg gândește numai la mîncare,
Felurite feluri de bucate bune
I se par că vede, masa 'ntinsă-î pare.

*

Iar la mănăstire după ce ajunge,
Din Ion ca nume Ioil i-a dat,

L'a 'mbrăcat cu rasă și la cap îl tunse,
Căpătă și masa și loc de culcat.

*

Și la mănăstire petrecu țiganul
La 'nceput prea bine, cum nici s'a gândit,
Pe neașteptate 'și 'mplinise planul,
Săptămîna albă s'a fost nemerit.

*

La un loc cu frații se ducea la masă,
Și la rugăciune, chiar și la plimbare;
După masă înse unii pleacă-acasă,
Alții prin ceiruri, alții la culcare.

*

„Nu gândeam nici dascăl ca s'ajung vr'odată,
„Dar acum iată parcă's arhiereu,
„Popă 'n toată forma. Sunt persónă 'naltă....
„Ce nu poți ajunge, cînd vrea Dumnezeu ? !..

*

„Sezî colea, mîncîcă la mîncări de-a gata,
„Nu te vede nimeni, ba te chiamă frate,
Se gîndește 'n sine. „De-ar trăi și tata
„L'aș aduce-aice, cu rudele toate.“

*

Cînd merg la țiganul, pînă vrea să sboare,
Fălăia din mînece și călca de sus
Avea catalige, parcă, la picioare
De cînd comănacul de frate i-a pus.

*

Dar într'o zi iată toaca mi-î trezește,
Merg în mănăstire cînt și cetesc,

Rugăciunea-î lungă, nu se mai sfîrșește,
Frații la mîncare, parcă nici gîndesc.

*

Soarele de-amează de demult trecuse,
Ioil cu gîndu-î numai la mîncare;
După rugă însă pe toți frați-î duse
La săpat, să facă la cîmp ascultare.

*

De la ascultare iar la rugăciune,
Cînd gîndea la masă toaca mi-î chîamară;
Iar cînd merg a casă, capul jos a pune,
Haî din nou la rugă, toaca-î strigă iară.

*

Ca și azi, și mâine merg la ascultare,
In loc să mînânce, ast-fel s'a întîmplat,
Ioil întreabă pe un oare-care:
— „Te rog, frate, spune-mi: ce-atîta tocat ? !

*

— „Toacă dar, că doară-î săptămîna mare....
— „D'apoî de mîncare, nu mîncăm nemic ?
— „Nu. Postește-acuma, rabdă fie-care,
„Căci așa ne serie Sfințitul Tipic.“

*

— „Tipic ? Ce-î acela ? E și el vr'un frate ?
„Si la ce mai scrie ca să nu mîncăm ?
— „Nu e om, tipicul. E o sfîntă carte
„Groasă, mare, verde, cartea ce-ascultăm.

*

„Pân' la paști vr'o șapte săptămâni de-a rîndul

„Numai rugăciune facem și postim.“

— „Pân la paști?! Mămucă, n'ajung nici cu gîndul,

„Ioil gîndește: bravo aferim!!....“

*

Frații nu-î spusese că ei mai mînăncă

De coala o leacă, de colo ceva,

Ioil sermanul era proaspăt încă,

Se 'ntindea de foame n'avea ce mînca.

*

„Ah, că greu măi merge slujba preotească,

„Prea mă bucurasem cam pe la 'nceput,

„Pe cât vîd aice vor să mă sfințească,

„In abrașă breaslă am măi încăput!!

*

„Loc măi bun în lume n'ar putea să fie

„Pentru mine-aiurea de cât acoloa!

„Dar tipicul cela, care posturi scrie

„Strică tot, la dracul, este o belea.

*

„Hei, de-ar fi, mămucă, să mi-l prind în mână,

„Ar vedea el, lasă, cât e de tipic....

„Am să-î fac eu felul, când mi-o fi îndemână....

„Va vedea el, lasă, nu măi zic nemic.“

*

A doua zi iată cum s'a nimerit:

Frații strînși grămadă, toți 'și povestesc,

Că smeritul frate al lor a fugit

Și că nici tipicul încă nu-l găsesc.

*

Se vedea 'ntro cadă cu apă de ploae

Ceva verde, mare, însă frații zic

Că 'necată este vre-o lighioae,

Dar cîtînd, aflară.... Sfințitul Tipic.

ȚIGANUL LA VIE

Un țigan odată auzind prin lume.
Cît de bună-i poamă¹, s'a pornit anume
Să mînânce poamă, și s'a dus la vie,
Unde dînd de frunze, haî, cu lăcomie
Incepu să 'nbuce, de credeaî că-i miere
Cu-așa poftă mare și cu-așa plăcere,
Că-ți era și 'n grijă că s'ar îneca
Cu-așa lăcomie cum le 'nfuleca.

*

Se umflase-acuma, era plin țifoae
Nu putea sërmanul, batîr să se 'ndoe,
Cînd cătînd prin frunze mai băgă de samă
Că erau și struguri copți, frumoși de poamă.
Și 'ncepu să guste, dar atuncea iată
Și vieru 'n față-i numai ce s'arată
Și 'ncepu de-odată cu ne pus în masă
Și cu-o scurtătură, știî, cam cioturoasă

Să-l măsoare 'n voe, și l'a măsurat
Tot cu scurtătura și 'n lungiș și 'n lat.
I-a cărat în voe cum și cît a vrut
Pîntece din coaste mai că 'l-a făcut.

*

Deci de-atîta cînte cît a căpătat
Zice că țiganul ar fi leșinat,
Iar vieru 'n urmă, mai așa sub sară
Il dădu din vie peste gard afară.

*

Ast-fel zice lumea că s'ar fi 'ntîmplat
Dar țiganul iată ce spunea prin sat:

„M'am pornit și eu la vie
„Cam sub sară la chindie
„Și de 'ndată ce-am ajuns
„Subt o tufă m'am ascuns,
„Și 'ncepuî să 'nghit la vie
„Să-mî ajungă și să-mî fie...
„Dar din tufe, hop de odată
„Și vierul mi s'arată
„Cam cu gîndul să mă bată.
„Dapoî eu de felul mieu
„Zdravăn, cît un paraleu
„I-am zis: „Veđi, gîndește bine
„C'apoî intri'n cîrd cu mine,
„De mi-aî pune mîna în chică
„Eu cu dințiî de opincă
„De gurguî te-aș apuca
„Și le-așî roade în fața ta.
„De mi-aî pune mîna în barbă
„Eu cu dințiî prind de iarbă

¹ Poamă — Struguri.

„Și ți-o zmulg, cum nici gîndești
„Să n'ăi ce să mai cosești.

*

„Iar de nu, și nu m'ascuți
„Eu te las să ști descult.
„Și de iarbă păgubaș
„Dacă 'n pace nu mă lași.

*

„Dar românul îndrăcit
„Parcă nici n'a auzit ;
„Cît i-am spus și i-am tocat
„Nici în samă n'a băgat.
„La zurbavă s'a întărtat
„Și-a pățit cum i-am cîntat

*

„Dapoi cine-î vinovat
„Ca pe-un om l'am învățat.
„Numai nu m'a ascultat..
„Fără de iarbă l'am lăsat
„Și opinca i-am mîncat
„Ba să vezi, ce nebunie....
„A sărit la bătlie
„Și 'ncepurăm amîndoi
„Să ne batem între noi.

*

„Ne bușeam și ne trînceam
„Inse eă îl dovedeam :
„Cînd desubtu-î nimeream
„Cînd de-asupra-mî îl zăream !

*

„Cît e vorba de bătae
„Doamne ce mai hărmălae !

*

„Cînd să dai îți vine 'n minte,
„El te ea pe dinnainte
„Și de-odată te lovește
„Unde-apucă, nici gîndește !
„Cînd socoți că ți-a venit
„Rîndul tău, te-a și cîrpit.

*

„Luptă 'n parte se numește
„Cînd tu vraî el te cîrpește !

*

„Tot așa ne-am tot luptat
„Pînă cînd m'am săturat ;
„Iar la urmă m'am culcat,
„După ce l'am alungat.
„Ș'apoi ce va fi făcut,
„Cum era el de bătut,
„Nu știu, dar cînd m'am sculat
„Ce-am văzut m'am minunat :
„El de mine 'nfricoșat
„Din loc viea și-a mutat !

*

„Deci luînd și eă o dată
„Un butuc uscat de pîcatră
„Peste gard l'am asvîrlit,
„Drept întrînsu-am nimerit,
„Și să vezi cum l'am lovit

„In călcâiū dup'o ureche
 „Două cósce-am rupt.... păreche,

*

„Iar la anul cînd treceam
 „Pe-acolo de-abîa mergeam...
 „Mirosea... precum socot...
 „Chiar a mort... a mort de tot...

.....

„Iar acolo.... cine ştie...
 „De-o măi creşte iarbă 'n vie!...

CIOBANUL LA BISERICĂ

Un cioban ce nicăiure la biserică, cât se pare,
 Nu fusese nică odată ca să vadă-o slujbă mare,
 Oră vr'un popă cu odăjdii şi cu dascălii slujind
 Şi cu cele sfinte daruri prin biserică eşind,
 Intr'o zi ce-şi puse 'n minte, nu ştiu, singur ce-a gîndit,
 La biserică să meargă şi luă poftă i-a venit!

*

„La pîrdalnica! ce dracul !...
 „Zice el în gîndul seü
 „Ce biserică, pe semne,
 „Nu mi-î dat să văd şi eü? !..
 „Unii zic că e frumoasă
 „Şi că'ntr'insa oră şi cine
 „A intrat găseşte masă,
 „Şede ospătează bine
 „Naforă colea dospită
 „Şi colivă şi colaci

„Și cînstești la vin, măi neică
„Pân-ce chiar cu ochiul faci....

*

„Alții zic că la biserică
„Se rîpesc, se fur copii,
„Iar apoi niște dihanii
„Le sug sîngele de vii!
„Voiu să merg să văd cu ochii
„Măcar orî și ce-ași păți
„Nu-s așa de slab de înger,
„Nu mă tem că voiu muri.
„Fugărit'am lupi în viață
„Si cu urșii m'am luptat,
„Nici habar n'avuî de toate,
„Tot cu zile-s.... am scăpat!

*

„In zădar ca un nemernic
„Tot te-ascunzi și te 'ndosești
„De ți-î scris să mori, pe moarte
„Pretutindenî o găsești.

*

Cam așa gîndind în sineși s'a pornit de mîncate
Peste cîmpî și peste dealuri vr'o biserică să cate,
Și s'a dus. —

*

Pe la ameză, cînd ciobanii ceialalți
Eraū toți acum la stîină și cu turmele adunați,
Numai hop și el sosește, ostenit și asudat,
De tătari fugise parcă și la fugă-a fost scăpat.

*

— „Dar ce-î bre ? Ce fugi ! Ce dracul ! !...

„Unde-ai fost de unde vii ?
Intreabă dintr'înșii unul.

— „Stăi să-ți spun de vraî să știi,
Îi răspunde el atunce și se pune-a povesti
Unde a fost și ce făcuse și cam ast-fel îi vorbi:

*

— „Bre ! Biserica e mare
„Cît o stîină, dar măi naltă
„Și-î făcută mi se pare
„Numai chiar dintr'o bucată.
„Și sticlește, măi sticlește
„De-ți iea ochii cînd privești,
„Dar în ea ce se petrece,
„Cînd vezi, zău că te încrucești.

*

„Eū vėzuî colo deodată
„Oamenî mulți și m'am mirat,
„Cum cu toți ședeau grămadă
„Fiește-carc nemișcat.
„Mai stătuî să văd ce este
„Și de-odată am și zărit
„C'asa.... 'ncetul de pe-o ușa
„O dihanie a eșit,

*

„O dihanie pestriță
„Ce mergea și tot pufnea
„Și din cînd în cînd din gură
„Necheza și mîrîea.
„Se'nvîrtea pe lîngă oamenî,
„Se cîulea, se tot strîmbă

„Și intră 'nnapoi în 'untru

„Și urla de răsună....

*

„Astă noapte, mi se pare,

„Vr'un copil a fost furat

„Și de aceea ca s'o prindă

„Lumea cred c'a alergat.

„Dar degeaba căci cu toții

„Chiar ca niște pari ședeau

„Neclintii și nici o vorbă

„Innainte-î nu ziceau

*

„Numai doi erau pe-acolo,

„Oamenî, știî, pe placul meu

„Unul sta la mîna stîngă

„Tocmai unde stam și eu ;

„Iar celalt în mîna dreaptă.

„Dar așa precum stăteau,

„Răcneau hojma și la dînsa,

„Ca la naiba, să răsteau,....

„Pînă când fugea ia în 'neuntru

„Si prin fund mi s'ascundea...

„Iară ei strigaî la dînsa

„Pînă când din nou eșea.

*

„Tot așa mî-o hărătiră

„Pin și dînsa s'a îndrăcit

„Și de-odată, atunci, frățică,

„Doamne cum a mai eșit

„Inciudată de pe ușă!!..

„Și mergînd așa.... horțiș....

„După cât am înțeles'o

„Vra să muște pe furiș.

*

„Se făcea că nici se uită,

„Se pleca, se tot sucea,

„Iar la cap ținea cu laba

„Niște blide și mergea

„Tot spre oamenii; și 'ncepuse

„A-î lovi la cap pe rînd.

*

„Dar atuncea, las pe mine.

„Mi-am făcut eu plan în gând :

*

„Acești oameni îs netrebnicî,

„Și de-o umbră lor li-î frică.

„Haide să le fac vr'un bine,

„Căci un bine nu le strică !

*

„Și precum stăteam de-oparte,

„Incepuî încet, încet

„A mă trage cam spre dînsa

„Pînă m'am ș'apropiet.

„Mi-am luat în mîină bățul

„Și pe 'ncet m'am îndosit

„Și de-odată la ureche

„Numai una i-am cărpit!..

*

„Ea căzù pe loc ca moartă,

„Iar apoi m'am dus și eu.

„Le-am făcut și lor un bine,
„Cît putui, cu bățul meu.

*

„Dară ei în urmă, pace,
„Nu știu, zeu, ce-aū mai făcut.
„S'aū luptat cu ea... saū poate
„C'aū fugit cum aū putut ? !..

*

„Știu atât că tot răcnea :
„*Prinde-ți-l*, în urma mea

*

„De-or fi prins'o... trebuia
„S'o fi jupoiat... că, Doamne,
„Mîndră piele mai avea !

*

„Dar aū prins'o, orî i-a prins
„Despre-aceasta nu știu, zeu,
.....
.....
„Câți de mine s'aū ținut
„Păn afară i-am dus eū.

POPA SI PUNGAȘUL

Un pungaș odată, cum s'a răsgândit,
„Ha! să fiu, își zise, un pungaș cinstit.

*

Zise și dindată ce și-a pus în gînd
Se jură pe toacă și pe sfinți de rînd,
Draciî toți să-l prindă, ielele să-l iea
Când din nou la rele vrere-ar să se dea.
Iar de-acele cîte păn atunci făcuse
Vrînd să-și scape gîndul în sfîrșit se duse
Păn și la duhovnic să-l duhovnicească,
Ca de-acum se 'nceapă vieață creștinească.

*

Când la popă-ajunge, gîndul seū îi spune...
Popa patrahirul peste cap îi pune
Și apoi haide 'ncepe, cartea deschizînd
Deslegări, molifte a-î ceti de rînd.

*

Popa face cruce, cîntă și cetește
Iar pungașul hojma ochii și-î rotește

Ici colea prin casă, tocmai pe sub pat,
Dinaintea popei cum şedea plecat.

*

Iar rotind el ochii, iată că de-o dată
De la brîu, la popa, vede spînzurată
Punga cu părăle

*

Popa tot ceteşte ;
Iar pungaşu 'n sine cum se rîzgîndeşte
Zice :

„Bre ! ce pungă ! zeu pre legea mea !
„Ian, barîm să caut sunt părăle 'n ea.

*

Unul lingă altul, galbeni gălbiori
Era clit în pungă şapte zimţişori

*

Popa face cruce cîntă şi ceteşte
Iar desubt pungaşul purza i-o goleşte.
Iar apoi când popa din cetire tace
Şi 'ntrebări începe de greşeli a-i face
El îi spune totul, ce greşeli făcuse,
Iar la urma urmei iată ce-î mai spuse :

*

„Mai făcuî, părinte, încă un alt păcat,
„La un popă 'n pungă mîna i-am băgat.
„Dar să-ţi spun, părinte, cum s'a petrecut
„Nu i-am zis nemică, nici nu l'am bătut.
„Nici o vorbă proastă n'a fost între noi,
„Stam așa cu dînsul cum stăm amîndoî,
„Numai baniî, tată, frumuşel i-am şters
„Ş'apoi iar în treabă-mî am pornit ş'am mers.

„Dar apoi, părinte, ca să-mî spăl păcatul
„Tot aceluî popă lui şi nu la altul
„Numai să mă erte, vream să-î dau părăle,
„Dar acum, părinte, n'aî sfinţiei tale.
„Rog să fie bine darul meû primit,
„Doar mi-ar fi păcatul astă-zî ispăşit.“

*

Zise şi 'n mîni popei galbeni trei îi puse
Sărutîndu-î mîna şi 'n sfîrşit se duse.

*

Popa iar de-ajunsă cînte i-a făcut.
Pîn la poartă mers'a de la petrecut,
Şi 'napoi în casă paşii îndesînd
Se 'ntorcea făcîndu-şi socoteala 'n gînd :

*

„Şapte cei din pungă şi cu trei fac zece,
„Nici ce-va de lipsă, tocmai, nici nu 'ntreće.
„De-ar mai fi de-acestea, ştii că n'ar fi reû.
„Dar mai ştii norocul ! Mare-î Dumnezeu !!
„Poate chiar şi popa care a fost prădat
„Baniî nu cu dreptul să-î fi căpătat !...
„Cum hăram venit'aû, tot hăram i-a dat.

.....
.....

„In sfîrşit cu dreptul cu nedreptul fie
„Căţî-va zimţi, la dracul, mi se cad şi mie.“

*

Cînd ajunge 'n casă, punga deschizînd,
Vrînd s'audă 'n pungă baniî zuruind,

Sus deasupra-î ține mîna rădicată,
Lasă 'n ea să cadă galbenii de-odată

*

Cad, dar sunet, pace.... Popa se 'ncrețește,
Punga 'n mîni răstoarnă, scutură, sucește....
Numai cei trei galbeni cad din fund, de sus,
Iar cei-lalți vr'o șapte ieî de unde nu-s....

*

„I-a furat pungașul ! Hoțul i-a furat !“
Știți ce face-acuma, popa supărat ? !...

*

Când se vede singur, și prădat, ce-î vine,
Iea cei trei bîcîi galbeni și-î ascunde bine.

ȚIGANII LA DEAL

Intr'o vreme, nu știu, unde, cînd, anume,
După cum s'aude răsunînd prin lume
Cu-o căruță mare mulți țigani mergeau
La un deal, și caii mai nu mai puteau,
Și-n sfîrșit stătură.

Iar țiganiî vrînd

Să-î pornească iarăși, haide toți de rînd
Cu biciuști, cu bețe, care cu ce-aveau,
Jnepăiaî să mîrgă... Caii nici gîndeau.
Hiî și hiî tot strigă, bat în cai mereu
Ș'apoî între dînșii la sfădit se ieî.

*

Unul ocăraște pe ceilalți ai seî
Zice că-s de vină, că sînt cei mai greî.
Unu-și iea desagiî vrînd în mîni să-î ție,
Ca 'n căruță astfel mai ușor să fie.
Alții stau pe draghini, alții chiar pe scară,
Alții jos, de ciudă, iute se scoboară

Și de 'mpins s'apucă. După atîta trudă
Injura, iar alții fluerau de ciudă.

*

Dar din toți de-o dată unul se rîdică
Și 'npingînd 'nainte începu să zică :

*

„Ce tot, hi!, hărăm de cal
„Tot strigați și hi! la deal ? !..
„Dealu-î mare de șuit
„Si de-aceea m'am gîndit
„Să mai punem vr'un cuvînt
„La icoane, la vr'un sfînt!
„Ș'apoî iar m'am răs_gîndit
„Care ar fi mai nimerit
„Să-l alegem. Să cătăm,
„Unul sdravăn să luăm.

*

„Sfîntul Petrea nu prea vine
„Că-î chelar și n'are cine
„Să rămîie 'n locul seî,
„Și-l snopește Dumnezeu !..

*

„Sfînt-Ion poate-ar veni
„D'apoî... ce ne-ar folosi ? !
„De spătos, spătos e, mare,
„D'apoî cap sărmanul n'are !

*

„Sfîntul Luca rău prea nu-î
„Dar cu Luca să te pui ? !.

„Apoi dar pe care-l vraî ?
„Vraî pe sfîntul Necolai ?
„Bine-ar fi de s'ar putea,
„Dar și-aicea-î o belea !.
„E bătrîn sărmanul sfînt
„Cam pe aproape de mormînt
„Și se poate cine știe
„Moartea chiar în drum să-î vie !
„Și de moare, mai știî cum,
„Iar rămîi cu cai 'n drum !

*

„Sfîntul Toader ar fi bine
„Să-l luăm, dar vaî de mine,
„Cine dracu-mî spune mie,
„Iepe, cai din herghelie
„Cari-î are neînvățați
„Nu te pulber pe urlați ?...

*

„Sfîntul Gheorghe chiar să vie
„Are cal de călărie !...
„Ce ți-î bun ? !.. Chiar eî să-l am
„Dacă nu-î deprins la ham ?....
„Căci pe dînsul orî și cînd
„Tot călare-l vezi mergînd.

*

„Pe Hristos doar să-l rugăm !
„Dar la ce să-l supărăm ?
„După cum e rîstignit
„N'are chef de mai venit.

*

„Maica Domnului apoi
 „Ce mai poate ? Spuneți voi !
 „Chiar de-ar fi curat să vrie.
 „Ce-ajutor să-ne mai deie ? !
 „Sfintă mare,
 Dar femeie !..

*

„Dar să punem stăruinți
 „La cei patru-zeci de sfinți
 „Că dintr'înșii, zeu așa,
 „Are cine ne-ajuta.

*

După astă vorbă toți cu 'nchinăciuni
 Fac metăni se roagă și cu rugăciuni
 Chiamă hojma sfinții ce vor ști să facă
 Numai doară dealul ar putea să-l treacă.

*

Dar cu rugăciunea lor cea înfocată
 Impingînd căruța se trezesc de-odată
 Că trecuse dealul. Și apucînd la vale
 Cum era căruța încărcată tare.
 Și 'mpingînd, și caii mai luându-și vînt
 Se mîrau țigani pe ce lume sînt.
 Se ținea de draghini tremurînd de frică,
 Le părea, sărmanii când de când că pică !
 Iar din toți la urmă unul mai mintos
 Așteptîndu-și ceasul ca să cadă jos
 Zice plin de frică, clănțănind din dinți:
 „Prea mulți sfinți, la dracul !!. Lepădați din sfinți !“

ȚIGANUL GOSPODAR

Cum mergea un om odată și-a fost poposit
 Unde-va, pe-un drum cu carul, iată c'a venit
 Un țigan bătrîn, de alt-fel, care s'a 'mpăcat
 Ca la om simbraș să intre și s'a pus argat.

*

Era sara cam pe-a murgul, nu prea noaptea încă,
 Omul scoate de mîncare șade și mîncă
 Cu țiganul dinpreună ; sed și sfătuesc,
 Ca drumeții, una alta care ce găsesc;
 Iar apoi după mîncare omul ostenit
 S'așeză sub car cu capul cam în spre dormit.
 Dar țiganul, mai în colo, cătră el vorbea
 Stînd grecește lîng'o roată, răzămat de ea,
 Și zicea că el acuma cît despre simbrie
 De intrat argat la altul nici n'ar vra să știe,
 Dar i-î voea ca să 'nvețe și gospodărie.

*

— „Eă, bădică, drept ți-oă spune cît am fost flăcău
 „N'am ales nimic din mine fost'am un fulău ;
 „Ear acum am prins la minte și mi-am pus în gînd
 „Gospodar să fiă ca omul și cu lumea 'n rînd.

*

— Gospodar!!.. Auzi tu țarca ce și-a pus în minte ?!..
 Dînd din cap gîndește omul l'ale lui cuvinte.
 „Aî văzut coroăul Naibeî el de-acum gîndește
 „Să s'apuce de vieață cînd îmbătrînește!!
 „Și vorbește, bată-l toaca, de gospodărie,
 „Parcă-î tînăr, nici nu vede că-î o chegarie....
 „Cît asudă omu'n lume cu sudorî de sînge
 „Pînă ce cu vaî minune un biet cuib își strînge!!..
 „Și muncește, nu glumește, de prin tinerețe.
 „Cînd îî verde ca stejarul nu la bătrînețe!..
 „Dar mai știî!.. De ce să-l rîdem?. Poate s'o gîcească,
 „Econom să fie numai și să cam muncească....

*

De-al de acestea gîndind omul iată c'ațipește,
 Și-apoi ochiî deschizîndu-î la țigan privește.
 Lîngă roată sta țiganul cum l'a fost lăsat
 Dar cu ochiî marî la dînsul se uita holbat.
 Se uită atunci și omul și cam pus pe gînduri
 Și-aminti de ce-auzise în mai multe rînduri
 Că la drum se fac și pozne, se fac tîlhăriî,
 Te dezbracă, ca pe tine, cine nici nu știî!
 Și privind pe lîngă dînsul traista, sumanul,
 Zice:

*

„Dacă mă pîrlește mai tîrziu țiganul ? !..
 „Iaă ascultă, măî, îî zice, tu mi-aî spus că ție

„Ți-ar plăcea să aibî acuma și gospodărie;
 „Apoi eă de drum acuma, știe Dumnezeu,
 „Is trudit, și noaptea, nu știū, poate dorm mai greū,
 „Iară tu pe cît îmi pare nu prea ești trudit
 „Și de vine noaptea poate nu ți-î de dormit.
 „Dar pe-aici eă am și lucruri, traistă, bărdiță
 „Sac, ceaun și cîte alte... raclă și cofiță...
 „Și de stat de strajă noaptea, să le mai păzesc,
 „N'am să staū, dar drept ți-oă spune că mă cam gîndesc
 „Nu cumva la noapte 'n còlo tu să-mî furî ceva,
 „Și de-aceea eă mai bine parcă te-ași lega...
 „Că ce vreî ? E noapte ! Drumurî pe colo, pe ici,
 „Și ispita e ispită ! Dară tu ce zicî :

*

— „De bădică, de mă legî... e mai bine, zēū,
 „Că dormim apoi în tihnă Dumneata și eă.

ȚIGANUL NOROCOS

„Maică sfântă, prea cinstită,
„Cât e lumea de 'ndrăcită !
„Când habar de grijă n'ai
„Poți de dracul chiar să dai.“

*

Astfel zice minunat
Un țigan căsaș din sat,
Fața-și schimbă se rotește
Și țigancei povestește :

*

„Eă din felul meu din fire
„Sunt om iute cu simțire,
„Pentru-o vorbă de ocară
„Mă prefac în foc și pară :
„Țip, turbez și mușc, lovesc
„Tot ce 'n cale-mă întâlnesc !

„Lumea 'ntreagă nu-î în stare
„Să-mi oprească-a mea turbare,
„Când mă prinde supărare !

*

„Azi la crîsmă merg la vale
„Să mă pun și eu la cale
„Despre treburî... Când sosesc,
„Ce să vezi colò ?... Găsesc
„Un român afurisit,
„Slab ca dracul, ogîrjit
„Pe-un biet om de-ai noștri 'n drum
„Mi-l prinsese nu știu cum,
„Și 'ncepuse, mamă dragă,
„Ghionturî palme ca să-î tragă
„Ca 'ntr'un codru, fără de frică,
„Fără de-o vină cât de mică,

*

„Și eu hai pe loc mă duc
„Pe român din scurt s'apuc :

*

„Haide ! Stăi ! Destul ! i-am zis,
„Cum de-ți faci de oameni rîs
„Ca 'ntr'un codru fără de frică
„Fără de-o vină cât de mică ? !“

*

„Păcătosul cel sfrijit
„Cât era de prăpădit
„Fără de grijă nici rușine
„Se gurguță atunci la mine

*

— „Ce vraî măi ? Paşol, te cară,
„Ce-mî tot intri 'n suflet cîoară ?

*

„Eû întreb de ce-l ghîonteşte,
„El cu ghîontul îndeseşte.
„Deci aprins atunci de tot,
„Daû la dînsul ca să-l scot.
„El la dînsul, eû la mine
„Trag şi trage ; dar ce-î vine,
„Mortul naîbei se 'ndîrjeşte,
„Hîrşti o palmă, ... mă loveşte !

*

„Ian să spuî acuma, zeû
„Ce făceaî în locul meû ?

*

„Plin de draci atunci pornesc
„Numai gata să-l lovesc.
„Dar în minte mi-a venit
„Că-s om îute şi-am gîndit
„Să-l mai las, şi-î zic ascultă :
— „Eû nu-ţi fac poftire multă
„Căci priveşte ici la mine
„Bat cu-o mîină cincî ca tine....

*

„El ca dracul nicî gîndeşte
„Iar s'apucă de-l ghionteşte.

*

„Incîudat atunci mă duc
„Drept la dînsul să-l apuc.
„Țărul naîbei se 'ndîrjeşte
„Şi 'ncă-odată mă carpeşte !

*

„Deci sîngeos cum ştii că sînt
„Sar la el să-l fac pămînt.
„Dar norocul l'a slujiî ;
„Căci în minte mi-a venit
„Că-s om îute şi 'n sfîrşit
„L'am lăsat, m'am stăpănit.
„Haî să cerc mi-am zis în mine
„N'o întelege el cu bine ? ! .

*

— „Măi romîne, atunci îî zic,
„Pentru un lucru de nimic
„Sări la om şi-l ocărăşti
„Şi-l tot suduî şi-l ghionteşti ? !
„Ți-a greşit atunce iată
„El şi-l du la judecată ! “

*

„Eû îî zic, dar el, ce-î vine,
„Că se 'ntinde iar la mine
„Şi ca dracul se 'nteţeşte
„Şi 'ncă o palmă-mî mai croeşte !

*

„Ca chibritu-atunci pe loc
„M'am făcut pe dînsul foc !
„Ce va fi, mi-am zis, să fie,
„De-acum dracul chîar să vie
„Nu-l mai ert, îl prăpădesc !!
„Numai iar îmi amintesc
„Că-s om îute, şi gîndesc :

*

„Slab e, puhab, o tigoare,
„Să-l loveşti odată moare,

„S'apoi poate, de, mai ști!,
 „Are casă și copii!...
 „De-o muri rămîn săraci!...
 „Spune atunci cu ei ce faci?

*

„Parcă-o milă mi-a venit
 „S'apoi iar m'am stăpânit.
 „Nu vreă, zic, pe legea mea
 „Să mai intru 'ntr'o belea.
 „M'am pornit și l'am lăsat
 „Să nu intru intr'un păcat.
 „Căci, pe cinste, când gîndesc
 „Ce puteam să mai pățesc,
 „Nu știu cui să mulțumesc!...

*

„Uite, zeă, prin câte treci!..
 „Sfintă-î vorba ceea 'n veci:

*

„Vecinic omu 'n orî-ce loc
 „Să se plîngă de noroc.“

ȚIGANUL LA CUMĂTRUL

Innădindu-se țiganul
 La cumătrul seă la masă
 Nicî că da vr'un greș vr'o dată
 Era parcă chiar de casă.
 Cînd vedea că fum nu ese
 Zicea: „focul, cred, s'a stins“
 Iși lua vr'un băț în mîină
 Și pleca la masă 'ntins.

*

Dar și omul se gîndise:
 „Bre destulă cumetrie!
 „M'a 'ndrăgit de tot cumătrul,
 „Ce să-î fac să nu mai vie?!“
 Și 'ntr'o bună dimineață
 Ce-î mai dă și luî prin minte
 Haide 'și schimbă vremea mesei
 Și mănîncă mai 'nainte

*

Cum şedea ȕiganu-aproape
 Lîngă om chiar peste drum
 Tot umbla şi el pe-afară
 Şi căta mereu la fum.
 Fumul înse tot eşea
 Nicî de cum nu continea;
 Iară dînsul aşteptîndu-l
 De flămînd abea vedea.

*

„Poate nu fac azi mîncare.“
 Zice el, „Mai ştii păcate!
 „Da! Ba poate azi fac dînşii
 „Cine ştie ce bucate!!“
 Dar vîzînd că de prin coşuri
 Fum 'ntr'una isvorăşte
 Rupt de foame acum de-adreptul
 La cumătrul seu porneşte.

*

Cînd ajunge la cumătrul,
 Îi găseşte-acum prin casă
 Sfătuind, glumind cu toţii,
 Ca tot omul după masă.

*

„Cum? Au stat la masă, oare?“
 Se gîndeşte el în sine
 „Orî aşa pe ne mîncate
 „Cum a rîde le mai vine?“

*

Eî spuneaû mereû la glume
 Şi rîdeaû care de care.

Se făcea şi el că rîde,
 Dar cu gîndul la mîncare,
 Tot privea 'n colo şi 'n coace
 De-a mărunţul se uita
 Ca să vadă de mîncare
 N'ar putea zări ceva.
 Şi cătînd zăreşte 'n vatră
 Sus pe foc cogea căldare,
 Şi voia să ştie numai
 Dacă 'ntrînsa-î de mîncare.
 Cum să facă, deci, să 'ntrebe?
 Tot mereû se ispiteşte,
 Dar... nu poate de ruşine,
 Schimbă vorba mai... tuşeşte...

*

Dar de foame mai pe urmă
 Şi ruşinea şi-a uitat
 Şi 'ntreabă c'un glas cam moale:
 — „Poate acum aţi şi mîncat?!..
 — „Ştii, aşa... ceva.., 'î răspunde,
 „Căci avurăm astă-đi treabă
 — „Da 'n căldare ce-î acolo?
 — „Ia dubîală¹ am pus să fiearbă
 — „Ce dubîală?!
 — „De... dubîală...
 „Parcă n'ai mai auđit?..
 — „Ba mîncat'am chîiar. Uitasem.
 „Uit'te zeu, c'am fost minţit!

¹ Dubîală—Zamă de coajă de stejar cu sare, zer, etc. în care să tăbăcesc piei.

„Am mîncat la răposatul...
 „Cum îl cheamă... l'am uitat ;.
 „El mînca.. da-î da și mîna
 „Căci era și om bogat !...

*

Deci cumătra ica dubială
 Și-î și pune dinainte
 — „Dacă-ți plac, ședî, mănîncă,
 „Numai cată că-î fierbinte.“

*

Dintru'ntăiū țiganul soarbe
 Dar pe loc se oțerește,
 Și cînd vra din nou se gustă
 Chiar se 'nnădușe tușește.
 Se mai uită și prin casă,
 Mai privește la mîncare
 Nu mai poate să mănînce
 Cîî e gîndul de scăpare.
 Dar rușinea e rușine !
 Tot mai șede nu se scoală
 Stă la masă, dar la gură
 Lingura și-o duce goală.
 Suflă, gustă, mai miroase
 Uită c'a fost întreat
 Și ștergîndu-și gura 'ntreabă :
 — „Dumnevoastră... ați mîncat ?
 — „Șezi cumătre și mănîncă,
 „Grijă nu purta de noi

„Cu flămînzii noi mai ținem
 „Păn încòlo mai de-apoi.

*

Dar vădînd că iar la dînsul
 Se mai uită care-va
 El se face că-î fierbinte
 Și se pune a mai sufla.

*

Cei din casă-acum pe-afară
 Câte unul toți eșiau
 Făr a zice nici o vorbă
 Căci de rîs abea puteau.
 Prea flămînd era țiganul
 Poate-ar fi mîncat și foc
 Dar dubiala, ca dubiala,
 Nu mergea pe gît de loc.
 S'ar fi dus și el afară,
 D'apoi cum s'o isprăvească ?
 De necaz acuma-î vine
 Intr'aiurea să vorbească....

*

Apoi vrînd să nu-l întrebe
 De-a mîncat de n'a mîncat
 Hai cu vorbă la cumătra
 Și se pune la 'ntreat :

*

— „Ian ascultă-mă cumătră
 „Cât de tineri, cum sunteți,

„Dar de-acești copii afară

„Spune alții mai aveți ?

*

— „Am avut cumătra-î zice,

„Am avut dar ne-aū murit !...

— „Heî, sārmanîi, zice dînsul,

„Uit'te cum s'aū prăpădit !!

„D'apoî, zeî, cu-aşa mîncare

„Nici n'aveau chip de trăit !

ȚIGANUL LA MAL

Un țigan mergînd odată

C'o slănină la spinare

Trebuîa să treacă-o punte

Noaptea peste-o apă mare.

Iar afară vremuia

Și tuna și fulgera

Și țiganul, cum bēuse,

Cam tehuiū de cap era.

*

Când ajunge decî pe punte

Si pe dînsa cum păsa

Vrînd să vadă unde calcă

Ne'ncetat se tot ruga

Să tot fulgere 'ntru una,

Și prin gîndul lui mereu

Cam această rugăciune

I-o făcea lui Dumnezeu :

*

„Haide, Doamne, dă lumină
„Că Țoiu da și cu slănină...”

*

Și zicând așa, cu 'ncetul,
Mai la mal a fost ajuns
Cînd vîzînd că vra să scape
Scoate-un astfel de răspuns :

*

„De-acum Doamne cum îi vra
„Lumina-î...
„Ne lumina,
„Eă slănină n'am de dat,
„Că doar nu-mî e de furat!”

*

Dar de-odată cînd cu grabă
Mai la mal acum sosește,
Bof! Cu totul, tocma 'n baltă
De pe punte se trezește.

*

„Valeă, zice, c'am pățit'o!
„Uit'te Doamne m'ai scăldat...
„Căci te potriviși îndată
„La o vorbă de om bat!!...”

ȚIGANUL ÎN CORT

Intr'o iarnă friguroasă
Nu știu cum, prin ce noroc
Un țigan se căpătase
De 'ntîmplare c'un cojoc.

*

Și cu dînsul în spinare
Se și duse la primblare.
Ce ? 'L prindea pe dînsul locul ?
Vra s'arate-acum cojocul.

*

Dar mergînd el la primblare
Intîlnește de 'ntîmplare
Pe-un român c'o bîată leancă
Subțirică îmbrăcat
Gheboșat mergînd la fugă
Tremurînd de frig prin sat.

*

Cînd se uită el la leancă,
Cum pe trup şedea lipită,
Şi la gît şi pe la mînece
Cum cu roşu era 'nflorită
Zice 'n gîndu-î stînd pe loc:

*

„Bată-l focul de cojoc !
„Ce folos ? ! De frig îmi ţine,
„Dară şede slut de tot !
„Ş'apoî încă şi miroase !
„Cum aşî face eû să pot
„Ca să-l schimb cu omul ista,
„Să-mî dea leanca luî pe el ?
„Haî să văd, cu Doamne-ajută,
„N'aş putea ca să-l înşel !“

*

Dară leanca era veche.
Cîte cumpene-a fost tras
Din tunică soldăţască
Vai de ea ce-a fost rămas !
Se zărea pe-icî pe colo
Cîte-un petec roş pe ea
Şi vr'o trei sau patru nasturi
Mai luceau pe icî-colea.

*

Decî oprind pe om în cale
Se şi pune-a'l întreba
De cum-va voeşte leanca
Pe cojocu-î a schimba

*

Omul vrea cu drag s'o schimbe
Inse numai nu credea
C'asa cap avea ţiganul.
Dar vădînd că stăruia
Incepu şi el să-î spună
Că-î vestmînt împărătesc,
Că e scump şi că de-acestea
Cu-anevoe se găsesc.

*

Iar ţiganul ascultîndu-l
Parcă vrea să 'nnebunească,
Vădînd leanca albăstrue
Şi cu roş... şi soldăţască.

*

În sfîrşit gătiră tîrgul :
El cojoc pe leancă-a dat,
Iar romînul îmbrăcîndu-l
Drumu 'n treabă-şî şi-a luat.

*

Decî ţiganu-acum cu leanca
Îmbrăcat se fudulîa
Dar şi vîntul cel de iarnă
Păn la oase'l sfredelîa.

*

„Bate vinte ! Că de-î bate
„Poate sufletul să-mî ieî
„Iar lencuţa... cît e cucul
„Nu mi-o ieî macar să pieî.“

*

Tot aşa zicînd ţiganul
Leanca 'ntr'una 'şî tot strîngea

Ș'alerga mai mult la tropot
Precum vîntul mi-l ducea.

*

Dar pe cînd fugea mai tare
Numai iată-un alt păcat:
Intîlnește-un om, în drumu-î
C'un voloc înfășurat.

*

— „Dar ce haină-o fi ș'aceasta ?
„Spune nu-ți e frig cu ea ?
— „Dar de unde ? ! zice.... Frigul
„Unde dracul s'ar ținea ;
„Căci e toată numai găuri?...
„Frigul unde să se 'ncurce ?
„Pe-ici intră pe-ici ese
„Și cum intră-așa se duce.
„S'apoi încă mai e bună
„Căci pe drum de poposești
„Poți și cort să faci dintr'însa
„Dacă-î vra să hodinești.

*

În sfîrșit țiganul leanca
Înc'odată-a mai schimbat,
Bucuros acum la urmă
Că și cort și-a căpătat.
Și cu capul lui cel mare
Imbrăcat numa'n voloc
Ca să meargă mai nainte
El pe deal și-alege loc.

„Haî pe deal, băete, zice,
„Pe-acolo-î mai berechet
„Că pe-acolo 'ntot de-a una
„Bate vîntu 'mprăstiet !
„Că pe vale nu mă duc ;
„Că pe vale,
„Ca pe vale
„Merge vîntul tot, buluc.“

*

Deci pe deal, așa pe muche,
Unde-î vîntul mai turbat
Se luă la mers țiganul
Și-a tot mers pîn a 'nserat.
Nu c'avea nevoie mare
Ca să meargă... nu, de fel:
Ci căta curat pricină,
Ca să'și facă cort și el.

*

Innoptînd, decî, zice: „haide
„Să-mî fac cort, că-î ger cumplit ;
„Și pe-afară pe-așa vreme
„Nici nu-î vorbă de trăit !
„Cînd ai cort, e altă vorbă
„Ai la ce să te 'ndosești
„Căci în casă, nu se cată,
„Te 'nvălești cu ce găsești...“

*

Și-a luat frumos volocul,
De pe el l'a desbrăcat

Și cătînd să-și facă cortul
Sus pe-un spin l'a aninat.

*

„Haide-așa, cu Doamne-ajută
„In sfîrșit să dorm și eu
„Mai în tihnă la căldură
„Și la dos în cortul meu.
„Că de-ajuns răbdaî eî astăzi
„Numai ger cît am umblat...
„Ian mai șezi și tu de-acuma
„La călduț coala culcat!...
„Zeî! Ce-î dreptul vaî de-acela
„Care casa lui nu-și are!
„Că-î cumplit de frig afară
„Astă noapte, mi se pare.“

*

Inse tocma 'n astă vreme
Niște oameni se 'ntorceau
Dela lemne din pădure
Si pe jos precum mergeau,
Inghetată sloîu zăpada
Pe sub tălpi le scîrțiea,
Cum pășiau, că și țiganul
De sub cort îi auzea.

*

„Ian auzi romîniî țipă
„In opinci, așa-î de ger!..
„Zeî, mă mir cum umblă-acuma
„Eî pe-afară și nu pier!

„Dac'ași ști că sînt detreabă
„Eî în cortu-mî i-ași chema
„Dar așa.... să-mî fac pomană
„Și să-mî fure-apoi ceva! ?..

*

„Oare tot e frig afară ?
Ian să văd,“ mai zice el,
Și scoțînd afară-un deget
Prin voloc încetinel
Zice: „Bre dar frig 'î-afară
„Doamne mult mă socotesc
„Ceî ce dorm acum pe-afară,
„Vaî de dînșii ce pățesc!
„Eî în cort
„Și mai sînt mort!
„D'apoi încă ceî de'afară ?!
„Cred că-s morțiacum de-asară.“

*

Dar în urmă-apoi cînd gerul
Se 'ntări și mai virtos
Și sticleau, de a rîndul, numai
Stele sus și stele jos
Zgribulit în cort țiganul
Căutînd în sus la stele
Iși vărsa și el necazul
Injurîndu-le pe ele;
Căci văzînd cum străluceau
Îi păreau că-l împungeau.
Iar cînd frigul se 'ntări
Si luceafărul eși,

La luceafăr sus cătînd
Zice acum și el oftînd :

*

„Fire-ai frig afurisit
„Că de stele mai albit !
„Ș'apoi sînt doar miî de stele
„Dar nu-s toate așa de rele !

.....

„Iar acea mai luminoasă
„Mi-a scos sufletul din oase !...

BĂRBATUL ISTET

Un bărbat și cu femeea-î într'o zi se ceondănea,
S'a fost pus de-o moroncea :
Că degeabă șede-a casă, pierde vremea ticăind
Prin cotruță migălind
Când la câmp el, vaî sermanul, cade 'n nas mereu muncind.

*

— „Dacă-ași fi ca tine-acasă
„Zice, zeu, pe capul meu,
„N'aș avea pe-un ceas de lucru,
„Doar din capăt să le ieu....
„Păn pe-amează cu năpaste,
„Zeu că tot ar fi sfîrșit
„Și de-acolo păn la toacă
„M'ași umfla și de dormit.“

*

— „Bine, atunci femeea zice,
„Dacă ești așa voinic

„Poți chiar mîni să ștezi a casă
 „Nu zic ba, nu zic nimic.“
 Se 'nvoiră.

*

Dimineată

Haî, femeea chîar se duce
 Să lucreze 'n țarnă, înse
 Lui îi spune să s'apuce:
 Niște unt întîi s'aleagă.
 Pui-apoi să-î scoată afară
 Și cu cloșca; dar să cate
 Nu cum-va să-î ica vr'o cîoară,
 Orî vr'un uliū ce-va; copilul
 Iar să-l scalde, să-l grijească
 Și mălaiul din covată,
 Ce ședea ca să dospească,
 In cuptor la copt să-l pună:
 Și mîncarea frumușel
 S'o gătească și să-î pună
 Și piper și pătrunjel.
 Și să-și cate apoi și alte
 Treburî câte s'ar găsi
 Ca o bună gospodină
 Ce se prinde că va fi.

*

Cum s'a dus femeea, omul
 Vrînd s'aleagă 'ntîi smîntîna
 Bate 'ntr'însa pîn ce-asudă.
 Amorțîndu-î, înse, mîna
 Și vîzînd că nu s'alege
 Și că prea se zăbovește

Vrînd și alte trebî a face
 Stă și 'n minte-și plănuește:
 Să se bată untul singur!
 Decî budaîu 'n spate-și leagă
 Să-l hurduce la tot pasul
 Și smîntîna să s'aleagă.

*

Dar cînd dă s'aducă apă
 Și se duce la fântînă,
 Huștîuliuc! colo budăiul,
 Ș'umple locul de smîntînă,
 Și se umple și pe dînsul
 De se duce cîorcîolit
 De credeaî că dintr'o oală
 Cu smîntînă a fost eșit.

*

După ce-și aduce apă
 Ca să facă scaldătoare
 Scoate-afară pui și cloșcă,
 Dar îi leagă de picioare
 Toți șirag... cu-o sfoară lungă
 Și de cloșcă-apoi i-anină
 Nu cum-va să-î ica uliul;
 Să se teamă de găină.

*

Face foc să dea mălaiul,
 Dar copilul acum plînge.
 Pîn se 'mpace el copilul
 Focu 'n urma lui se stînge!

Drege focul, pune oala,
 Ş'una, alta migăind
 Numai hop c'aude-afară
 Cloşca groznic cârâind !

*

Ce era ? Venise uliul
 Şi de jos un puţu luind,
 Cum erau legaţi de cloşcă
 Îi luă pe toţi de rînd.

*

Hîş, în coace, hîş în colo,
 Strigă'n urmă-î, fuga 'mpunge,
 Şi tot fuge tot aleargă
 Cu nădejdea de-al ajunge.

*

Dar de ce mai tare fuge
 Uliul zboară tot mai tare.
 Svîrle cuşma, cade 'n gîrlă,
 Dă s'o scoată, apa-î mare.

*

Ce să facă ? ce să facă !
 Se găteşte, se desbracă
 Şi se pune-acum se 'noate,
 Dar s'o prindă nu mai poate.
 Căci se vede cât a stat
 Pînă când s'a desbrăcat
 Gîrla n'a mai aşteptat
 Ce tot curs'a ne 'ncetat.

*

Când se duce acum a casă
 Ud la cap, cu capul gol
 Cîniî sar şi-î dau ocol.
 Unul vra să-î rupă haina
 Altu 'n capu-î vra să-î sară.
 Dă la dînşii cu ocară :

*

Nea *Piper* ! Nea *Pătrunjel* !
 Ei n'ascultă nici de fel.
 Ci 'ntruna'l hămăesc
 Şi cu greu se liniştesc.

*

Dar aşa precum e el
 Iată tocma 'şi aminteşte
 Că piper şi pătrunjel
 La mîncare trebuieşte.

*

Haide 'ndată strigă cîniî
 Pe *Piper* şi *Pătrunjel*.
 Pătrunjel cu coada scurtă
 Şi la trup mai mititel.
 Iar *Piper* cu coada lungă,
 Cum e lupul de potaie.
 Luî piper îi taie coada
 Celui-lalt picioru-î taie,

Şi le pune la bucate, cum nevasta i-a fost spus
 Dimineaţa când s'a dus.

*

Ca să scalde-acum copilul
 El s'apucă frumuşel,

Și 'ntr'o albie întinzându-l
 Toarnă-odată peste el
 Clocotit, și-l opărește ;
 Și cu gîndul liniștit
 Dă de-o parte covățica
 Socotind c'a adormit.

*

Iar mălaiul vrînd acuma
 In coptor la copt să-l dea
 Face-o gaură de-asupra
 Și mi-l toarnă tot în ea.

*

Când nevasta vine sara
 Găsind totul isprăvit
 Și copilul opărit
 Ii părù ei rău de toate
 Dar mai mult îi părea rău
 Și plîngea după căciulă
 Și după copilul seù.

*

— „Fugî de-aice-î zice ! Du-te,
 „Și 'nainte-mî nu mai sta
 „Mi-ai mîncat copilul... Du-te
 „Bagă-ți capul unde-va
 „Ca să-î facem îngropare,
 „Știi că banî n'avem nemic!!“

*

— „D'apoî unde-ași merge ? zice.
 — „Unde știi atîta-ți zic.

„Mergî la nașul popa....
 — „Bine.“

Zice el, și hai pornește
 Și se duce și tot dus e ;
 Să mai vină nici gîndește.

*

Unde-î ? Unde-î ? Sănătate !
 Unde șede, șede bine !
 Cercetează'n coace 'n colo,
 Mai întrebă de vecine,
 Nu-î.

Mergînd femeea însă
 Ca să-l cate 'n colo 'n sat
 Il găsește 'n poarta popei
 Stînd cu capu-acum băgat.

*

Când îl vede-așa femeea
 De necaz acum mai moartă
 Zice:

„Heî, de-aveai căciulă,
 „Nu 'ncăpeai cu capu 'n poartă!!..

ȘTIU ! NECHEAZĂ, LAS IL...

La un sat a fost odată,
Când a fost, o mănăstire
De călugări cari 'nfrînă
Păcătoasa lumei fire;
Iar la poarta mănăstirei
Se 'ntâmplase și-o fântână,
Cam departe și chiar multor
Le venea cam peste mînă.
Dar cărau de-arîndul apă
Mai ales din gospodine;
Căci ziceau că-î bună tare
Și la multe prinde bine,
Și că face-așa isprave
Cum n'aū fost prin alte veacuri
Vindecând și sterpiciunea
Si 'ntrecînd chiar orî-ce leacuri!
Cam ciudat, dar cîte 'n lume-s
Te mai duce parcă gîndul !

Vezi chîiar lucruri necrezute,
Poți dar crede tot de-a rîndul :
Căci minune-î tot ce este, orî nimică nu-î mînune.

*

Mai tîrziu odată înse unui om nevasta-î spune :
Că-un părinte-arhimandrit
Cuvios și prea smerit,
Cum făcea și cum dregea,
După apă când mergea,
Necheza la ea

*

Omul, de, ca omu-î zice că el crede, dacă vrea,
Când nechează el la dînsa, să necheze atunci și ea.

*

Și nevasta, când mai merse după apă pe-acolo
Și smeritul de părinte nechează iar : mi-ho-ho,
A făcut precum bărbatul i-a fost zis, în cât așa
Ia răspuns și ea de 'ndată nechezîndu-î : mi-ha-ha !

*

Dar de'ndată ce-î răspunse
Se schimbă cu totul treaba
Și văzu nevasta bine
Că nechezul nu-î degeaba :
Căci prea sfîntu-atunce vine
Și s'așază să-î vorbească ;
C'ar pofti când-va 'ntr'o sară
Pe la dînsa să-î cetească..
Și vorbesc mai mult acolo,
Căci aū stat de vorbă mult,
Dar eram departe tare,

N'avuî parte, zeu, s'ascult.
 Auzii ce-va din ele,
 Dar puține; bună oară
 Auzeam zicând femecea
 Că bărbatu-î dus la moară.

Iaca tot.

*

Se spune înse, că de 'ndată ce-a 'nserat
 S'a pornit și sfintul nostru după aer mai curat.

*

Dar mergând încet pe gânduri,
 Cugetând la nemurire
 Și la firea cea nespūsă
 Și ne atinsă de gândire,
 Care-a pus în om un suflet,
 Orî din focu-î o scânteie...
 Se trezi de-odată numai
 Tocma 'n casă la femece.

*

Iar în casă ăsta, ceea,
 Tot aū spus și-aū tot vorbit
 Pân ce-ajunse vremea tocmai
 Cam pe-aproape de cetit.

*

Inse dracul ce păzește, bată-l toaca necurat !
 Cum chiar poate d-voastră la vre-unul s'a 'ntîmplat :

Că muncești, ca vai de tine,
 Ca să-ți casă treaba bine;
 Iar la dică,
 El ți-o strică !

*

Chiar așa și-atunci. De-odată parcă dracul a venit
 S'auzi și-un glas pe-afară și la ușă-un bocănit :

— „Heî deschide !

— „Cine-î ?

— „Haîde,

„Dă mai îute măî femece !

*

Când femecea să deschidă popa strigă : nu, să stee :
 Ba-î cutare, ba-î cutare, ba că-î negru, ba-î bălțat,
 Ba la urmă nimerește sfintul nostru drept sub pat.

*

Dar ! Intră sub pat prea sfintul
 Numaî cât ai fi clipit ; !
 Poate așa era, pe-atunce,
 La călugări rînduit.

*

Intră-apoi și omu'n casă
 Suduind la cruci din gură,
 Că și-a rupt la car un capăt
 Intr'un drac de teșitură.
 — „Ian dă-mî barda, măî femece,
 „Niște pene-ași vra să bat,
 „C'aș porni 'n spre ziuă iară...
 — „Barda, ăca-ți-o că-î sub pat.

*

Când sub pat să cate barda,
 Hop că dă peste bardoîu :
 Cât ți-î popa, cu potcapie
 Și cu coșcogea bărboîu !

„Ian te uită !! Ce-î părinte
 „D'apoî cum de ți-a venit
 „Să te vîrî sub pat ? Aîurea
 „Loc în casă n'ăi găsit ?
 „N'aveaî laiți, n'aveaî scaun,
 „Nu sunt câte.... vaî de mine ?
 „Eși în coace, la iveală,
 Să te vād la ochî mai bine.

 „Plin de pene, uit'te-l ! Parcă
 „Din adins fu pus la cale !
 „Orî supat găsiși că-î locul
 „Pentru cinstea dumitale ?
 „Nu-î cuvînt c'un altu 'n locu-mî,
 „Cum pății eū pozna azi,
 „Ți-ar fi zis că-î ești de vină
 „Și că-î umbli cu pricazi,
 „Dar eū nu. Eū pot a-ți spune...
 „Din potrivă 'mî pare bine,
 „Căci veniși, părinte dragă,
 „Chîiar la vreme-aici la mine ;
 „N'am, mă crede, părințele,
 „Nici o mână de făină.
 „M'am fost dus să macin, dară
 „Maî dăduî de-o șugubină :
 „Aninăî, rupseî-un capăt
 „Și veniî ne măcinat....
 „Și-acum, de, pe mîne gura
 „Cere musai de mîncat !!
 „Cum te-aduse sfîntu-aice
 „Și cum n'ăi nici ce să faci,

„Nu ți-o fi cu supărare
 „Să-mî rîșnești vr'o doi trei sacî.“

*

Așeză 'n sfîrșit pe sfîntul
 La rîșnit făină 'n tindă,
 Dar legîndu-l cam în glumă,
 C'un odgon vîrtos de-o grindă.
 Și rîșni prea sfîntul pustnic
 Cugetînd la nemurire,
 Și la firea cea nespusă
 Și neatinsă de gîndire,
 Care-a pus în om un suflet....
 Și i-a dat luî dar cuvîntul....
 Și gîndea, gîndea 'ntru una
 De-asuda gîndind prea sfîntul.

*

Iar gătînd frumos rîșnitul,
 Omul, haî, cu bucurie
 La lăsat să meargă 'n pace,
 Maî poftindu-l să mai vie.

*

De-acolea 'n colo, zeū, nu știū,
 N'avea vreme, n'avea cînd,
 Căci nevasta nu-l mai vede
 Ca 'nainte nechezînd.

*

Iar tārziū, hăt, tocma 'n urmă
 Nimerindu-se a-l vedea

Și văzînd că nu nechează,
Necheză la dînsul ea.

*

Dar el zice :

„Hei! Nechează,
„Căci acuma știu pricina !
„Știu! Nechează, las !! Se vede
„C'ăi gătit acum făina ? !...

ȚIGANUL ȘIRET

Un țigan cucernic, cum cu toții sînt
Rușinos, cuminte, mai aproape sfînt,
Cam prin ne știință se 'ntîmplase o dată
De scăpase noaptea tocmai 'ntr'o poiată.

*

Cum de probozire era gingaș tare
Și sfios sărmanul, ca o fată mare,
Că bani lîngă dînsul chiar putea să șadă
N'ar fi întins el mîna, Doamne!.. spre grămadă
De-ar fi fost pe-aproape cine-va să-l vadă !
Dar atunci se vede tocmai de 'ntîmplare
Nu era pe-aproape nimene de zare.

*

Gîști era 'n poiată, și 'n pătul mai sus
Eraū curci. Țiganul cînd colò s'a dus
Scoborînd desagiî frumușel din spate,
Cum eraū de-a rîndul curcele culcate,

Căutînd la ele începu să zică :

„Ce mai curci frumoase. Doamne, mămulică !.

„Curci coalea hrănite și 'ngrășate bine !.

„Uite-te cum capul pleacă 'n jos spre mine !.

„Și mă tot ochesc, și mă tot chitesc

„Dar păcatul mare.... numai nu grăesc....

.....

.....

„Zeă că-î grasă curca !.. Haî să văd de ciudă

„Cît de grea să fie curca asta.... crudă ?!..

*

Zise și 'n picioare se 'nnălță de-o dată

Și 'ntr'o clipă curca fost'a și luată,

Și'n desagă iute fosta grămădită,

Nici mai socotită nici mai cîntărită :

*

„Uit'te bat'o scirba cum s'a scoborit

„In desag la mine, lucru negîndit !!...

„Haî de-aici mai bine, zeă, că mi-î cam frică

„Nu cum-va să vie cine-va să-mî zică

„Vr'un cuvînt obraznic, să mă cam brăzdeze

„Nu cum-va prin lume cîntea să-mî păteze.“

*

Cum gîndit'a astfel n'a mai stat nîsî cît

Dar, eșînd, și-o gîscă apucă de gît

Și'n desagî-o puse și-și cătă de drum ;

Dar în gînd îșî zice : „Ce să fac de-acuma ?

„Dacă-o fi să 'ntrebe cine-va ? I-oiu zice :

„Ia făină pus'am în desagî.

*

Aice

„E de grîu ; la spate-î alt-fel de făină !

„Du-te'n treabă-î bade ! Ce mai caî pricină ?.

.....

.....

*

„Și de caî doar bine

„Chiar așa și vine :

„De nevoe-odată dacă n'ai făină

„Poî mîncea prea bine carne de găină !

„Ș'una se mîncă

„Ș'alta se mîncă

„Ce mai vreî dar încă ? !

„De respuns, răspund eă, cum li se cuvine

„Mă pricep eă lasă nu mă prind pe mine !..

„Mi-î succesc eă lasă și mi-î învîrtesc

„Și-î îmbrobod lasă, cum nici nu gîndesc !!

„Cată eî pe dracul ? Sar pe capul meă ?...

„Sară ! Las să sară, c'apoî dracu-s eă !

*

Decî pre cînd în sine cam așa gîndește
Iat'un om de-odată, hop, îl și 'ntîlnește.

*

„Du-te 'ntreabă-î bade, ce mai caî pricină ?..

„In desag aice e... de grîu !!. făină !...“

Zice iutî țiganul

Singur, ne'ntrebat.

Omul de-a luî grabă,

Inse, minunat

Cum intrase 'n vorbă, cam pe ne-așteptate:

— „Bine-î zice, bine! Dar colò la spate?...

*

— „Dec! țiganul zice, făr'a prinde veste,
„In desag la spate altă gîscă este.“

MOCANUL LA PAȘȚI

Un mocan de cei ce nu știu
Nici ce-î lege, nici ce-î post,
Nimerit'a ni se spune
Intr'o vreme, cînd a fost,
Intr'un sat, prin postul mare,
Inșă știți de Paști aproape,
Cînd sînt deniî la bisericî —
Sfîntul aîer să-l îngroape. —
A venit, a tras la gazdă
La vr'o casă, unde-va,
Unde chîar și găzduște
Cîtă vreme 'n sat va sta.

*

Dar la gazdă stînd el, iată,
Nu știu cum, dar știu c'află
Că postesc, că nu mănîncă
Și drept cîudă 'î întrebă :

Nu mănîncă de nevoe
Că n'aŭ ce, orî n'aŭ de unde ?

*

— „Ba postim de supărare,
„Bade, gazda îi respunde,
„Că jidaniî făr de lege
„Chîiar ca hoîiî aŭ sărit
„Și pe cruce cu tălhariî
„Pe Hristos l'aŭ răstignit,
„I-aŭ bătut prin palme cuie,
„Cu oțăt l'aŭ adăpat
„I-aŭ pătruns cu sulîi coasta
„Și cu spinî l'a 'ncununat....“

*

— „Ian auzî, mocanuî zice,
„Ș'a murit orî n'a murit?...
— „Ba murit, de cînd !! de-atunce,
„Parcă-a fost de suferit !!
— „Dar copiiî avea, femee ?
— „Da de unde ? ! Tacî ce spuî ? !..
— „Batăr bine că-î om singur,
„Asta-î chiar norocul lui!....

*

Azî a fost de pildă vinerî
Cînd mocanului i-aŭ spus.
Vinerî sara, decî, la aîer
Cine-a vrut apoi s'a dus.
Sîmbătă trecut'aŭ iarăși,
Dar Duminică de noapte

Cum dormea mocanu-aude
Imprejuru-î numai șoapte.
Ce să fie ? Se ridică,
Vede 'n casă toîi sculaîi,
Și cu gîndul cam de ducă,
Toîi de-a rîndul îmbrăcaîi.

*

— „Unde mergeî ? Ce vă este ?...
— „Apoi unde, ce să fie,
„La biserică ne ducem,
„Căci acum Hristos învie.
— „O, ho, ho !!.. Halal de dînsul !!
„Măi ce bine-o să-î mai pară....
„Măi ales fiind și tînăr
„Chiar păcat era să moară.“

*

După astea haî mocanuî și cu gazda de 'npreună
La biserică cu toîi mers'aŭ, decî, cu voie bună,
Și-ajungînd și ei s'așază și 'n biserică privesc
Pe la babe cum se'nchină, pe la dascăli cum cetesc,
Pînă cînd încep să vadă ba un prapur, ba fânare,
Ba un popă care-aprinsă duce 'n mînă-o lumîinare,
Și spre ușă toîi se 'ndreaptă. Es afară se 'nbulzesc,
Dascalîi și popa cîntă, apoi îatā-î se opresc
Unde-va de-o parte afară și cetesc, cetesc vîrtos
Pînă cînd încep să cînte cum c'a înviat Hristos.

*

Auzind așa mocanuî,
Tot se 'nnaltă să-l zărească
Iar un om de lîngă dînsul

Cată ăuți să-î povestească
Că Hristos e 'n ceriū acuma...

*

— „Bre dar bine s'a purtat!!
„Dar răspunde-mă învîet'a ?
— „Invieat cu-adevărat !!

*

In sfîrșit și slujba toată după asta s'a sfîrșit
Și-a plecat apoi și lumea și mocanul liniștit.

*

Cît a stat mocanul, nu știu,
Pe-acolo, dar cînd s'a dus
La de-aî seî la munte-acasă,
S'apucă și el de spus :

*

„Doamne, măî, în satuî cela
„Unde eî acum am fost,
„Am găsit pe toî sâtenî,
„Vaî de dînșî, pușî la post,
„Că jidaniî de pe-acolo
„Aî fost prins pe-un om din sat
„L'aî bătut și l'aî ucisu-l,
„Însă el a învîeat.
„Încă am fost și eî de față
„Și-auziî cum aî strîgat
„Că Hristos atunce noaptea
„Dîntre morî a învîeat !
„Las că eî cînd învîet'a,
„Nu știu cum de s'a făcut,
„Nu-l văzuî, dar spus'aî alîî
„Dintre ceî ce l'aî văzut!

„De-acum poate iar pe acolo
„Cînd va fi să merg vr'o dată
„Insurat găsi-l voiî poate,
„Vr'un băiat avînd, vr'o fată....

*

După asta mai la anul ăată iarăși s'a 'ntîmplat
Că mocanul să se ducă pe la Paști în acel sat.
Și găsi pe oameni iarăși așezați cu toî la post
Tocmai chiar cum îî găsisese anul cel-lalt cînd a fost.

*

— „Dar de ce postiți acuma,
„Întrebă el cu mîerare.
— „Ia postim că 'n astă vreme
„S'a 'ntîmplat un lucru mare,
„Care fie orî și cine
„Dintre oameni, cine-ar fi,
„Dumne-ta chîar fiî acela,
„Ar fi bine de-aî posti ;
„Căcî jidaniî făr de lege
„Ca și hoîî aî sârî
„Sî pe cruce cu tâlhariî
„Pe Hristos l'aî răstîgnî.
„I-aî bătut prin palme cuie,
„Cu oîet l'aî adăpat
„De-a murî împuns de suliî
„Sî cu spinî încununat....

.....
.....

*

Auzind așa mocanul stă pe gând nedumerit
 Și 'ndreptînd pe ochi căciula curmă vorba în sfîrșit :

„A murit din nou acumă ?!

„Si mai an a fost murit !

„Si-a 'nviat !

Acuma dară

„Pentru ce nu s'a păzit ? !...

CIOBANUL LA DUMINECA MARE

Un cîoban cu niște oameni
 S'a întîlnit din întîmplare
 Printr'un sat în ziua tocmai
 De Dumineca cea mare,
 Și 'ntrebându-î unde-anume
 Merg cu toți, atunce ei :
 — „La biserică ne ducem,“
 Îl răspund, „de poți și vrei
 „Haî și tu cu noi, căci astăzi
 „E frumos de tot ! Să vezi
 „Ce frumos cetește popa,
 „Și cum toți pe frunze verzi
 „Și pe crengi de tei s'așază
 „In genunchi... Ți-o spun cîstit,
 „De nu mergi acum, pe urmă
 „O să-ți pară rău cumplit.“

„Haide,” zice-atunci ciobanul ;

Și-a plecat cu cî, s'a dus
La biserică, și 'ntocmai

A găsit precum i-aū spus :

*

Lume multă 'ngenunchiată

Și cu capete plecate,
Cât puteau cuprinde ochii
Vedeai spate și iar spate.

*

—„Dar în nuntru ce se face ?

„Spuneți, bre, să știu și eu.”

—„Fă și tu ce-or face alții,

„Nu-î vr'un lucru așa de greu.”

*

—„Bine,” zise-atunci ciobanul,

In biserică-a intrat

Și cu 'ncetul printre-oamenii

In genunchii s'a tupilat.

*

Dar un om văzînd pe gîtu-î

Cucuțet un biet negel

I-a venit un gust, se vede,

Și i-a tras o sfîrlă 'n el.

*

„Bravo,” zice atunci ciobanul,

Socotind 'n gîndul seū :

„El mî-a dat... acuma rîndul

„Mî-a venit să-î dau și eu.

*

Deci, de-odată se ridică,

Mîna 'ncet își pregătește

Și pe cel ce-î sta din față
Drept în ceafă mi-l lovește.

*

Cel din față cu piciorul

Indărăt isbește într'însul,
El, la rîndu-î, cu piciorul
Dă 'n celalt de după dînsul.

*

Cel din urmă-acum de chică

Mi-l apucă cu mînie ;

El de păr pe cel din față

Mi-l înșfacă să mi-l ție,

Și 'ncleștați așa de plete

Se ridică 'n sus tus-trei

Și se 'ntind...

Apoi și alții

Intr'o clipă vin la ei,

Ca pe cel din urmă-acuma

Să-l ajute.

Alții iar

Se reped, pe cel din față

Ca să-l scape din amar.

Iar ciobanul numai singur

Cu mulțimea se muncește,

Și de-abia se mai aude

Câte-odată cum icnește.

*

Deci grămada crește groaznic.

Unii zac pe jos călcați ;

Alții înse pe de-margeni

De mînie 'nfîierbîntați

Cam brățiș cuprind grămada,
 Și cu umăru 'mpingînd
 Tot încet o scot-afară
 Ușa 'n urmă-î închizînd.

*

Iar afară-apoi, în tihnă,
 Nu știu cum s'a isprăvit,
 Căci cîobanul drept la stîină
 Intr'un suflet a fugit
 Asudat, cu ceața roșă
 Și cu părul reu sburlit.

*

—„Iaca, bre, c'am fost acuma,
 „Și-am văzut cu ochii mei
 „Pe Dumineca cea mare.“
 Spune dînsul la aî seî.

*

—„Aî văzut'o ? Unde dracul ? !..
 —„Ia la satul cel din jos
 „La biserica de-acolo...
 —„Heî, ș'apoi... a fost frumos ?

*

—„De ! De fost a fost el, lasă,
 „La 'nceput mai frumușel,
 „Pînă cînd ajunse slujba
 „Pe colò pe la negel...
 „Dar de-acolo 'ncoace mie
 „Nu'mî păru frumos de fel.

ȚIGANUL ȘI SFINȚII

Un țigan prin ce minune
 Nu știu cum de s'a 'ntîmplat
 Niște lapte-acru-odată
 Pintr'un post a căpătat.
 Și pe dată plin de fală
 Orî cu cine se 'ntîlnea
 Numai tot de lapte acru
 Vorba veșnic întorcea,
 Și cu mînele la spate
 Și cu nasul sus în vînt
 Cum mergea..., jura o lume
 Că n'atinge de pămînt !
 Chîiar și-acasă cu femeea
 Și copiii se purtă
 Ca un Pașă cu supușii —
 Toată ziua-î tot certă.

*

Dascaii și popa înse,
 Ca să-î facă, zice-un bine

Spun că 'n casă pe la posturi
 Lapte acru nu se ține.
 Ci 'n biserică să-l pună
 Pe țigan îl sfătuesc ;
 Și țiganul și țiganka
 Îl ascultă, căci gîndesc :

*

„In biserică de șede
 „Orî-ce lucru se sfințește
 „Iară laptele.... nici vorbă,
 „Negreșit că și sporește.

.....

„Zeû că-î lucru minunat ;
 „Ce de-a sfinți se află-aice,
 „La biserica din sat,
 „Cînd pe lapte toți s'or pune
 „Ni-l sfințesc și răssfințesc
 „Și ni-l fac ca 'mpărtășala....
 „Ba și... poate-l mai sporesc!“

*

Chiar și noaptea tot la lapte
 Se gîndîau cît va spori,
 Și la sfinți că sînt de treabă
 Și cu ce li-ar mulțami.
 Ba intrase chiar în grijă
 Că va crește-așa de tare
 Că vor fi siliți să-l mute
 În vr'o puțină mai mare.

*

Dascălii și popa, înse,
 Se purtară mai cu minte,
 N'asteptară să-l mai mute
 Ci-l luară mai nainte.
 Iar ca nu cum-va să fie
 Vr'un prepus de furătură
 Ei au uns frumos cu lapte
 Pe toți sfinții pe la gură.
 Și cînd merge apoi țiganul
 Dimineța cum se scoală
 Îl apucă amețala...
 Văzînd putina că-î goală.

*

Cată 'ncolo, cată 'n coace
 Tot la putină privește
 Mâna 'n cap de cîudă-și pune
 Și din gură nici crîcnește.
 Iar cîtînd apoi și 'n lături,
 Sperieat la cătătură,
 Hop, zărește-acum și sfinții
 Unși cu lapte pe la gură.

*

„Aferim de bafta voastră !“
 Zice el. „Ce mișelie !
 „Sfinții să se 'nfrupte 'n posturi !
 „Doamne cîtă lăcomie !
 „Ș'apoi încă de cei tineri
 „Zi că-s minte de copii,...
 „Dar tu sfinte Nicolae,
 „Om bătrîn așa să fii ? !

„Te-așezași colea la lapte,...
 „Dară spune-mi, aoleu,
 „Nu te rușinași de lume ? !..
 „Frică n'ai de Dumnezeu ? !..
 „Spune, zeu, frumos îți șede ?
 „Orî mai ești precum erai
 „Sfînt de treabă și cu minte ?
 „Spune sfinte Nicolai !..
 „Mai copil de cît cei tineri,
 „Lacom fără de măsură,
 „Om bătrîn îți șede bine
 „Uns cu lapte pe la gură ?
 „Mă gîndeam și eă colivă
 „Să vă fac... metăni se bat,
 „Dar de-acuma de la mine
 „Liftiricia v'ați mîncat.
 „La Biserica de-aice
 „Nu mai vin cît oi trăi
 „Prin meleagurile astea
 „Lasă, sfinți oîu mai găsi...
 „Și de lapte ca de lapte,
 „Dar mai mult mi-î de rușine
 „C'o să rîdă lumea toată
 „Cînd s'o oblici de mine.
 „Cioară proastă o să-mi tot zică,
 „Cap pustiū, ne socotit
 „Dracul mă 'ndemnă pe mine
 „Să pun lapte la sfințit ? !..
 „De ! Mai eși de-acum prin lume
 „Parcă văd cum toți romîni
 „Imprejuru-mi să mă latre

„Se vor strînge ca și cîni,
 „Parcă-î văd pe toți grămadă
 „Fluerînd și tîuihoind..
 „Ei ! Atunci s'o ieî la fugă,
 „Orî să stai să-î vezi rîzînd.“

*

Cum așa vorbind țiganul,
 Luînd putina pornește
 Dar pornind el, ochi 'n urmă
 Inc'odată mai rotește
 Și-î cam pare, de minie
 Ne greșit, așa un fel
 Ca și cum, de pildă, sfinții
 S'ar uita cu toți la el.

*

„De ! Mă rog ! Destul le zice.
 „Ce vă mai uitați la mine,
 „Ce-ați văzut ? !. Pe Scaraoschi ?
 „Nicî măcar n'aveți rușine !
 „Putina-î a mea, ce dracul !
 „Am s'o ieau ce vă holbați ? !.
 „Orî ș'aceasta vreți acuma
 „Să mi-o roadeți ? !. Mai răbdați !

DRACUL SI BABA

Dracu-și puse-odată 'n minte
 Casa unui om să strice,
 Căci avea pe dînsul cîudă
 Că-l vedea trăind ferice,
 Și făcî drăciî mulțime,
 Câte'n minte i-aû venit :
 Dar zădarnic, căci cu ele
 Dorul nu și-a isbîndit.

*

Dar odată-umblînd el dracul
 Bleg, turtit de supărat,
 Nu știu cum, din întîmplare
 Peste-o babă 'n drum a dat.

*

— „Ce mai faci ?” îi zice baba.
 — „De ! Și eû ca un bîet drac,
 „Tot mă sbucîum zi și noapte
 „Și nimic nu pot să fac.

*

— „Ce să faci ?

— „Auzi ce zice !

„Ce să fac !!... Mai bine lasă,
 „Că muncesc de-atîta vreme
 „Și nu pot să stric o casă !
 „Vreû să fac pe niște oameni
 „Tineri să trăiască reû
 „Și nu pot !...

*

— „Nu poți atîta ? !...

„Aferim de capul teû !!...
 „Apoi dar colò pe multe
 „Du-te 'n staniște și ragi
 „Ca o vacă,... dacă 'n stare
 „Niciî atît nu ești să faci !...

 „Papuci galbeni dacă-mi cumperi
 „Eû te fac să isbîndești
 „Ș'apoi încă 'n scurtă vreme
 „Precum niciî nu te gîndești.

*

— „Poți tu face ? !..

— Se înțelege !...

„Și mă prind, jupîne drace,
 „Papuci galbeni să nu-mi cumperi
 „Pînă slujba nuți-oîu face.

*

— „Apoi fă, dar, zice dracul
 „Că papuci îi cumpar eû...

— „Las că face baba !.. Face
„Să te prindă muștereu.

*

Apoi omul unde șede
Dracul după ce i-a spus
Și pe nume cum îl cheamă,
Baba haide s'a și dus ;
Și-ajungînd la om a casă
Fără vorbă-a și intrat,
Și-a găsit femeia numai
Frămîntînd un aluat.

*

— „Ce-î, mătușă ?
— „Reu drăguță !

„Uit-te-afară vremuește
„Și mi-î frig....

— „Poftim la mine..

„Stăi la sobă, te 'ncălzește....
— „Bogdaproste, măiculiță !
„Ah ! ce suflet dulce ai !...
„Suflete de-acestea, maică,
„Zboară chiar de-a dreptu 'n rău
„Dar păcat ! Păcat, puicută,
Zice baba lăcrămînd
Și ștergîndu-și ca o hoată
Ochii și mereu oftînd.

*

— „Dar de ce-î păcat, mătușă !...“
— „Ia-î păcat, drăguța mea !
„Drept îți spun, că pentru tine,
„Zeû m'ași face de-ași putea

„Val-vîrtej în ori-ce parte,
„Pe jăratec a-și călca,
„Ca să-ți intru 'n voe numai
„Lumea 'ntreagă-ași răsturna.
„Dar bărbatul tău...

— „Ce face ?

— „De ! Mi-î martur Dumnezeu
„Că el șede și petrece
„Cu v'o trei în locul tău !...
„S'a ales un reu de frunte,
„Lumea 'ntreagă te jelește,
„Iar tu crezi, sărmană fată,
„Că el încă te iubește !...

*

Astfel zise și de-acestea
Baba multe-î înșiră,
Iar femeia de mîerare
Frămîntatul își lasă
Și 'ntristată de-așa veste
Nici o vorbă nu scotea
Ci ca ceara 'ngălbenită
Vârsa lacrimi și plîngea.

*

Baba, înse, ca păcatul,
Pe furiș s'alătură
De covata cu făină,
Mîna 'n nuntru 'și împlintă
Ș'apoi mîna, de făină,
Pe femee 'n cet a pus
Și pe spate-un semn de mînă
I-a făcut. Apoi s'a dus.

*

La bărbat întins se duse
 Și la scaun îl găsi,
 Căci casap era cu breasla,
 Și se puse-a-î povesti,
 Că umblînd cătînd pomană
 De 'ntîmplare-ar fi trecut
 Prin cutare loc anume
 Și pomană-ar fi cerut ;

*

„Dar din casă-un tînăr, maică,
 „Zice baba, m'a 'nterit
 „De-acolò... Și prin fereastră
 „Eă pe tînăr l'am zărit
 „Cum ședea cu-o tinerică,
 „Și ce dulce-î mai vorbea !..
 „Și cu mîna pe la spate
 „Ia așa... mi-o cuprindea !..

 „Dară, spune-a cui e vina ?
 „Tinerete parcă nu-s !..
 „Dacă-î inimă și-î lume,
 „Ce să-î faci?! M'am ca mai dus.“

*

Dar precum de-a fir a părul
 Casa locul îi spusese
 Făr de multă vorbă omul
 După spusa-î înțelese
 Că-î a lui acea femece ;
 Și strîngînd din pumnî vîrtos

Ca o fîcară se repede
 În spre casă-î mînios :

*

„Vai ! Vieață amărîtă !
 Zice dînsul necăjit,
 „Căci de mîi de orî mai bine
 „Ca să mor așî fi voit,
 „De cît lucruri... ah ! de-acestea
 „Ce mă pierd, mă otrăvesc
 „S'aud eă... Ah ! mă sfășie,
 „Mor, turbez, înnebunesc !..

*

Iar femecea supărată
 Ca și dînsul aștepta
 Ca să vină să-l întrebe
 De-î frumos cum se purta,
 Și văzîndu-l că chiar vine
 Mînios și încrunat
 Cîte baba-î tocămise
 Toate drepte le-a luat,
 Și 'ncepu cu reă la dînsul,
 Cum în casă-a și intrat.

*

Dar gîndind la babă omul
 Și la cîte-î povesti,
 Căutînd în spre femece,
 Semnul mînei cînd zări
 Apucînd cuțitu 'ndată
 Drept în pieptu-î l'împlîntă,
 Și de 'ndată după dînsa
 Și el vieața și-o scurtă.

Și-amîndoi scăldați în sînge
 Jos în casă-au și rămas,
 Omul cu cuțitu 'n mîină
 Plin de sînge cum a tras.

*

Iar de-atîta grozăvie
 Dracul chîiar s'a sperieat
 Și de-atunci și el de babă
 Nu s'a mai apropiat

*

„Drac sunt eă, își zice dracul,
 „Dară baba-î.... vaî, minune...
 „Cît de rea-î și prefăcută.
 „Dintr'o vorbă te răpune.

 „De-ași scăpa, barîm, zeu, țeafăr!
 „Căci pe cît o vād de hoată!...
 „Cine știe ce 'nvîrtește
 „Și 'mî trîntește-o boroboată!...

*

Iară cînd papuciî baba
 A venit ca să și-î iea
 Dracu-î puse 'ntr'o prăjină
 De departe să i-î dea.

POPA LA RAÎŪ

Intr'un sat era odată
 Un flăcău glumeț, poznaș...
 Dar în sat era ș'un popă
 Zurbagiū și hărăgaș,
 Care-adesa cu boerul
 Cel din sat se cîondănea
 Și-î făcea neajunsurî multe.

*

Decî boerul se gîndea
 Vr'un prilej asupra popeî
 Să-și destoaie de-ar găsi,
 Ș'auzind de uniî alții
 De flăcău, se socoti
 Si-l chemă la el și-î zise:

*

—„Mai Ioane, aud de toți
 „Că faci multe bazaconiî

„Și iznoave... Spune-mi poți
„Ca să-mi faci și mic-o treabă ?

.....

„Daca vrei și de te-apuci
„C'un bacșiș frumos te capeți.

„Uit-te voiu ca să-mi aduci,
„Intr'un chip cum-va, pe popa.

„Numai cată să nu știe
„Unde merge. Voiu să rîdem.

„Haide, spune !.

*

—„Bine, fie,“

Zise dînsul și se prinse,
S'apoî banî de-ajuns luă
Și spunînd că pe la noapte
Să-l aștepte, chiar plecă.

*

Ce-a făcut el toată ziua,
Unde-a fost și ce-a lucrat
Știe singur. Inse noaptea
La biserica din sat
C'un sac plin de raci se 'ntoarse.

Apoî racii toți de rînd
Îi luă din sac și 'n spate
Lumînări la toți lipind
Le-a aprins. S'apoî lăsîndu-i

Prin biserică să meargă
El pornește, tot o fugă,

La un dascăl iuți alcargă
Și strigînd la ușă-î zice :

*

—„Haide iute c'a venit
„Dumnezeu c'un cîrd de îngerî
„Luminați... ș'asa slăvit...
„Că ș'acum de frică tremur
„De când fața le-am zărit !“

*

—„Dară unde-î, îl întreabă,
—„La biserica din sat,
„Du-te 'ngrabă că v'așteaptă
„Că nu-î vreme doar de stat.“

*

Bietul dascăl ce să facă ?
Mort de frică, spăimîntat
Haî la popa și-l vestește.
Popa zice :

—„Haî și tu.

—„Ba !... Ba, nu, părinte dragă,
„Du-te singur, zeu, te du,“
Zice-atunce bietul dascăl,
„Vrai să dau de vi'un păcat ? !...
„Dumnezeu mai știî ce-î vine,
„Hop, mă pune la cîntat ! !.
„Glasu 'ntăi pe *podobic*
„Știî că bine nu-l prea pot
„Iar să cînt pe *parlaghie*
„Am uitat acum de tot...
*

—„Haî să merg și eu părinte
„Ca să văd pe Dumnezeu,
Zice-apoî și preoteasa.
—„Ce vorbești tu ? ! Unde-s eu ?

„Nu se poate,” zice popa.
 — „Zeū, părinte tare-ași vrea....
 „Mi-ași lua colò capela
 „Malacov și fermenea...
 — „Nu, nu, nu! Mi-e frică, soro,
 „Să n'o paț cu Dumnezeuū...
 „Poate-î parî că ești bătrînă...
 „Orî prea tînără, știu cū...
 „Prea urîtă... prea frumoasă...
 „Nu se poate. Nu se poate
 „Lasă. Lasă, șezi a casă!
 „Că ce vraî?.. De !.. ești femece,
 „Ești... să-ți spun, mai păcătoasă!
 „Nu se poate!”

*

După asta
 Popa singur a plecat
 La biserică de-a dreptul.
 Dar colò când a intrat,
 Chir-Ion ședea 'n piceoare
 Și 'n odăjdii îmbrăcat,
 La altar între icoane
 Și pe popă când văzū
 Incepu, cu glas, să zică:

*

„Astă-zî vocea-mî se făcū,
 „Căci în cort și tu cu dreptîi
 „Ceî din veacurî fi-vei pus!!.
 „Haide 'n sac degrabă! Intră.
 „C'aî să mergî la cerurî sus.“

*

Tremurînd de frică popa,
 Ne 'ncetat se tot plecà,
 Ș'ascultînd porunca-î zice:
 „Doamne, fie voea ta.“

*

Apucînd cu mîna sacul
 Intră popa 'n el frumos
 Iar Ion îl iea cu totul
 Și-l ridică iutî de jos
 Și la curte 'ntins se duce,
 După cum a fost vorbit
 Cu boerul, care-acuma
 Din adins a fost poftit
 Rude multe și prietenî
 Ca să rîdă, făr a ști
 Nimenî altul de cît dînsul
 Și flăcăul ce va fi.

*

Decî Ion intrînd cu popa,
 Cum erau cu toțiî strînși.
 Și boerul și cocoana
 Și cei-lalți atîția inși,
 In picioare drept îl pune
 Ș'apoî zice liniștit:

*

— „Spune-acuma ce păcate
 „Mi-aî făcut cît ai trăit;
 „Căci acum în raîu cu sfinții
 „Aî ajuns cu trup cu tot,

„Și gusta-vei ori-ce bunuri

„Ce pe-aiure-a fi nu pot.

*

Iară popa, haî, de-a rîndul,

Cîte 'n vîcea-a fost făcut

De la suflet spune totul

De demult de prin trecut,

Și tușind la urmă 'nchee:

*

—„Doamne... rog să fiu ertat

—„Dar de ce?..

—„De ce.. de, Doamne.

—„Ești puternic... îndurat...

„Și te rog...

—„Dar ce-î?!

—„Prea sfinte...

„Ia... cocoana cea din sat..

„N'ar fi fost să mai ajungă...

„Mă rog... Doamne-ți cer ertare

„Căci sînt om..., Și dînsa... bat'o...

„M'a 'nfruptat... din întîmplare.

*

—„Fii ertat," Ion îi zice,

(Trage sacu 'ncețișor),

„Dar de-acuma,... de, Părinte,

„Cum-or zice Dumnealor !..“

*

In sfîrșit remase popa

Cu toți sfinții în Sion

Iar cocoana... fericită

De isprava lui Ion.

UNGURUL CU SAUA

Ungurul s'a dus odată

La un tîrg și-a cumpărat

Și untură și slănină

Ș'alte lucruri de mîncat

Și nevastei lui un șal,

Și 'n desagi le puse toate

Iar desagiî sus pe cal.

*

Iară după tîrguit,

Cum acasă-acum mergea,

Vr'un păhar voină să bea,

Și fiind și cam grăbit,

Ca să nu 'ntîrzie tare,

Face cînstea de călare

Și cînsteste, tot cînsteste

Cu păharul îndeșeste,

Cu curaj, coala virtos

Și se 'ntrece
Cu vr'o zece
El călare, ei pe jos.

*

Vinul înse, cum se știe,
Obiceîul ca să-și ție,
Ce-a făcut și ce-a lucrat,
Tot la cap i s'a urcat,
Ș'ajungînd acòlo sus
Il făcu s'adoarmă dus.

*

Iară cînd dormea măi bine
Vr'un prieten, nu știu cine,
Mi-l luă, pe cît socot,
De pe cal cu șea cu tot
Și cu 'ncetul jos îl puse.
Luă calul și se duse,
Făr o vorbă chîiar a-î zice
Ca doar somnul să nu-î strice.

*

Și el bîetul tot dormi
Liniștit, se hodini
Și visă și răsvisă
Pe cît capu-l măi lăsă
Până cînd se deșteptă

*

Dară cînd la deșteptare,
Cum știea că e călare,
Numai șaua și-o văzu

Iar desagiî și calul nu
Zice 'n gîndu-î cu mîerare :

*

„Orî sînt Ianuș orî nu sînt!
„Nu pricep ca din pămînt!

.....
.....

„De sînt Ianuș perduî calul,
„Și desagiî și cu șalul!
„Iar de nu-s, pre legea mea,
„Mă făcuî și eă c'o șea! !...

RUSUL LA TIRG

La un târg odată-un rus
Niște boi să vînză-a dus,
Și 'ntrebat de-un oare-care
De-î sînt boii de vînzare
El răspunde 'n data mare:

*

—„Se 'nțelege, vrem vîndut!
„Pentru ce să mai ținut?!
„Eû de dînșii săturat!
„Că la mine cît el stat
„Sufletul de-ajuns mîncat!

.....
.....

„Cît eû tras cu dînșii, las!
„Las și alții să mai tras.

*

—„Vra să zică nu-s bunî boi?
Il întreabă omu 'ndată

—„Ba el bun, răspunde rusul,
„Bată-l scîrba lui s'o bată;
„Că el parcă vinovat
„Cînd eû prost și cumpărat
„Și părale mult turnat....

.....
.....

„Că eû dat la banî, săracul!
„Și colò... el bun ca dracul!

*

Omu-aci, cătînd la ei,
Zice:

„Tare-s mititei!
—„Mititel, răspunde rusul,
„Că nici piele mult n'avut
„Unde mare să crescut!

.....
.....

„Dar măcar că nu-î prea mare
„El batrin, batrina tare!

*

—„Da! Bătrînî, mai zice omul,
„N'au nici dinți cu ce mîncă.
—„O! ho, ho! răspunde rusul,
„Ba mîncat și pe mată!

.....
.....

„Mititel dar la mîncare
„El mîncat ca unul mare!

„Și încă el mai iuți mâncat

„Că el nici nu mestecat.

*

— „Ce urîți sînt ! zice omul,

„Slabi, uscați, subțiri la gît,

„N-au nici carne, nici de fel !..

— „Hei ! Urît ! Oftează rusul :

„Dumneta fi mai urît,

„Dacă fi bolnăv ca el.

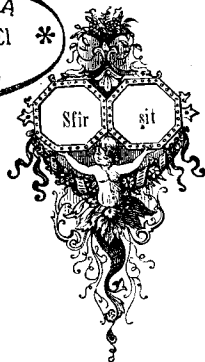

TABLA DE MATERIE

	PAG.		PAG.
Țiganul la Stînă	1	Rusul la drum	76
Lună ori Soare	5	Taci și zi că-i Irmilic	78
Șaua și Țiganul	7	Căprarul și Jidanul	82
Lupul și Oerul	11	Copiii Țiganului	84
Calendarul Popei	13	L'ai făcut de ris săracul	86
Oamenii Nalți	17	Vulpea Jidanului	90
Ovreiul Lovit	26	Țiganul Cîstit	97
Baba și Popa	29	Sîrbul și Plătica	100
Racii Boerului	32	Țiganul Cloșcă	102
Țiganul la Pește	86	Hamalul în gazdă	108
Ion la Featru	41	Țiganul Călare	110
Cizme de împrumut	44	Slănină de Probă	114
Țiganul la plug	46	Două palme cinci copeici	118
Pocăința Bețivului	48	Fac ce-a făcut Tata	120
Poclonul Țiganilor	50	Țiganul la pepeni verzi	124
Porcarul și Boerul	55	Țiganul și ursoaica	126
Ce măgar !	57	Socrii și ginerile	128
Sfînt-Ion	59	Țiganul cu Rusul	134
Buzatul la Biserică	62	Taci femece ce menești !	137
S'a turcitu-se băiatul	66	Unde este turmă pagubi	138
Zi c'ai fript !	68	Pușca Jidanului	141
Jidanul călare	71	Cucul Țiganului	144

	PAG.		PAG.
Caii Țiganului	148	Țigauul Gospodar	225
Sărbătoare Țigăncască	151	Țiganul Norocos	228
Trei surzi	153	Țiganul la Cumătrul	233
Boala de Căldărar	158	Țiganul la Mal	239
Trei Parale	162	Țiganul în Cort	241
Țiganul Impărat	166	Bărbatul Istet	249
Bețivul	172	Știu! Nechează, las!	256
Petitori	174	Țiganul șiret	263
Țiganul cu Pușca	182	Mocanul la Paști	267
Țiganul la Mănăstire	185	Ciobanul la Dumineca Mare	273
Țiganul la vînat	192	Țiganul și Sfinții	277
Țiganul și Tipicul	201	Dracul și Baba	782
Țiganul la vie	206	Popa la Raiu	289
Ciobanul la Biserică	210	Ungurul cu Șaua	296
Popa și Pungașul	217	Rusul la Tîrg	299
Țiganii la Deal	221		

